

TẠP CHÍ

Thế giới Mới

THÀNH VIÊN NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM
www.thegioimoi.vn

Số 42 (1059) 04/11/2013

www.newworldtimes.vn

GIÁ: 14.800đ

ĐỖ MẠNH CƯỜNG và câu chuyện "cánh bướm"



HIỆN ĐẠI HÓA
CHƯƠNG TRÌNH VÀ
SÁCH GIÁO KHOA

TRUNG TƯỚNG
NGUYỄN VIỆT THÀNH -
NGƯỜI CON TRUNG THÀNH

NASA SẼ PHÓNG
MÁY IN 3D
VÀO KHÔNG GIAN



**PEPSI NGAY!
AHH... SẢNG KHOÁI**

www.pepsi.com.vn



Phó Tổng Biên tập phụ trách:

PHAN TẤN THẮNG

(VĨNH THẮNG)

Phó Tổng Biên tập:

VŨ TRỌNG THANH

Hội đồng cố vấn:

GS.TS TRẦN HỒNG QUÂN

(Nguyên Bộ trưởng Bộ GD&ĐT)

Chủ tịch Hiệp hội các trường ĐH-CĐ ngoài công lập)

NGUYỄN NGÔ TRẦN AI

(Chủ tịch HĐTV - Tổng Giám đốc NXB Giáo dục Việt Nam)

PGS.TSKH BÙI MẠNH NHỊ

(Vụ trưởng Vụ Tổ chức cán bộ - Bộ GD&ĐT)

Nhà báo **ĐỖ QUỐC ANH**

(Vụ trưởng, Giám đốc CQĐD Bộ GD&ĐT tại TP.HCM)

GS.TS NGUYỄN CHUNG TÚ

(Nhà nghiên cứu Vật lý học)

PGS.TS TRẦN HỮU TÁ

(Phó Chủ tịch Hội Nghiên cứu Giảng dạy văn học TP.HCM)

TS HỒ THIỆU HÙNG

(Nguyên Phó Ban Tư tưởng văn hóa Thành ủy TP.HCM)

GS.TS VŨ VĂN HÙNG

(Tổng Biên tập NXB Giáo dục Việt Nam)

Thạc sĩ **PHẠM TẤN NGHĨA**

(Chủ tịch - Tổng Giám đốc Anh văn Hội Việt Mỹ)

Trình bày:

HOÀNG CAO HIỂN

TÒA SOẠN:

322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP.HCM

ĐT: (08) 38399050 - 38397895

Fax: (08) 38399053

Email: thegioimoi@hcm.vnn.vn

Phòng Phát hành:

(08) 38399050

Tổng đại lý AN PHONG

412 Võ Văn Tần, Q.3, TP.HCM - ĐT: (08) 38393249

Phòng Quảng cáo:

(08) 38399055

Email: quangcaotgm@gmail.com

VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN MIỀN BẮC

25 Hàn Thuyên, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội.

ĐT: (04) 39729231. Fax: (04) 39725701

Trưởng đại diện:

DƯƠNG THỊ NHUNG

Giấy phép xuất bản số 243/GP của Bộ Văn hóa - Thông tin cấp ngày 8/5/2001. Giấy phép sửa đổi bổ sung số 1918 cấp ngày 18/10/2012. ISSN 0868-3433. Chế bản và in tại: Công ty In báo Nhân dân TP.HCM.

THỦY

VĨNH THẮNG

“**T**rái đất ba phần tư là nước mắt...”.

Câu thơ này mang tính triết lý nhưng lại khái quát nên một thực trạng của tự nhiên, đó là Trái đất bị bao quanh bởi đa số là nước, nước của sông, ngòi, ao hồ, biển cả. Nước từ trên trời rơi xuống, từ lòng đất tuôn ra. Âm ỉ, uyển chuyển, mềm mại nhưng cũng không thiếu lúc dữ dội, tàn khốc!

Thủy Tinh đã bao nhiêu lần dâng nước trả thù Sơn Tinh, chưa biết là ai thắng ai nhưng trước mắt, người dân phải gánh hết bao nỗi khổ ải.

Thủy Tề không biết mang nỗi hận gì mà cứ thích ôm bao nhiêu sinh mệnh của trẻ em xuống đáy sông đáy biển?

Thủy Điện (xin viết hoa) có lẽ là nhân vật mới mẻ nhất trong khoảng 20 năm nay làm bà con vùng núi miền Trung “thất điên bát đảo” mỗi khi xả lũ.

Thế nhưng mấy hôm vừa qua, một “thủy” mới xuất hiện còn làm kinh hoàng xã hội hơn mọi thứ “thủy” khác, đó chính là... “Cậu Thủy”.

Đất nước ta suốt mấy trăm năm gần đây nhất phải trải qua bao cuộc chiến tranh ác liệt. Chỉ tính riêng 2/3 thế kỷ 20 trở về sau, với 4 lần chiến tranh chống ngoại xâm (Pháp, Mỹ, Campuchia và Trung Quốc), hàng triệu con người của nhiều phe phái, nhiều chế độ chính trị khác nhau đã ngã xuống, đã đổ bao nhiêu máu xương, thấm đẫm trong lòng đất, hòa tan trong bao nhiêu dòng chảy của sông, suối, biển cả. Trong đó, có nhiều người mãi đến giờ vẫn chưa tìm được hài cốt.

Đó là một nỗi đau không gì so sánh được.

Có hiểu như vậy mới thấy quý từng mẫu xương, từng kỷ vật nhỏ nhoi được tìm thấy và về tay thân nhân của họ.

Chúng ta không báng bổ thánh thần. Bởi suy cho cùng, cái gì chúng ta chưa chứng minh được không có nghĩa là chúng ta có quyền phủ nhận. Sự giao thoa, tồn tại của những thế giới khác nhau là điều thu hút bao nhiêu nhà khoa học tìm tòi trong quá khứ và cả tương lai. Suy cho cùng, tín hiệu phát đi và “bộ thu tín hiệu” vẫn còn là một bí ẩn trong thế giới.

Tuy nhiên, lợi dụng nhu cầu tâm linh và những khát vọng của thân nhân các liệt sĩ để trục lợi thì có lẽ không ai như “cậu Thủy”, không ai như một số quan chức các ngành, các địa phương đã tiếp tay cho “cậu Thủy”.

Không biết rồi đây sẽ còn bao nhiêu “cậu Thủy” phù phép trên mọi lĩnh vực khác của đời sống xã hội?



Hài cốt liệt sĩ được an táng về nghĩa trang liệt sĩ.
(Ảnh mang tính minh họa)

THỜI SỰ GIÁO DỤC

Gian nan chuyển đổi loại hình trường ngoài công lập, vì sao?

Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) vừa công bố dự thảo Thông tư quy định nội dung, trình tự, thủ tục chuyển đổi loại hình trường đại học (ĐH) dân lập (DL) sang tư thục, thay thế cho Thông tư 20 (ban hành năm 2010). Theo đó, Bộ GD&ĐT yêu cầu: Quá trình chuyển đổi phải đảm bảo hoạt động bình thường của nhà trường; không gây khó khăn cho người học; đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động, các cá nhân...

10



14

32



NASA sẽ phóng máy in 3D vào không gian

NASA đang chuẩn bị để phóng

một máy in 3D vào không gian trong năm tới, một cái máy có kích cỡ bằng máy nướng bánh mì mà có thể giảm phần lớn nhu cầu của các phi hành gia phải chất đầy các loại dụng cụ, các bộ phận dự trữ...

Đỗ Mạnh Cường và câu chuyện "cánh bướm"

Là nhà thiết kế có những bộ trang phục không chỉ hợp thời mà còn tôn vinh vẻ đẹp của thời trang một cách tinh tế, nhà thiết kế Đỗ Mạnh Cường đã tạo dựng được một thương hiệu riêng trong làng thời trang Việt Nam...



Thủy .3

Hiện đại hóa chương trình và sách giáo khoa .5

Người sợ khi .8

Hai mặt của nền giáo dục Mỹ .12

Đi xem "lươn thần" .18

Trung tướng Nguyễn Việt Thành -

Người con trung thành .20

Cô gái biết nói chuyện với voi .22

Hậu trường thể thao .24

Cho đi là nhận lại! .26

Máu nhân tạo .27

Truy lùng người tuyết Yeti .28

Nữ họa sĩ trong hội họa cổ đại .30

Bản khoán nhà cổ .34

Thơ: Từ Quốc Hoài .36

37. Miến nhớ: Bếp kiếng thuở ấy

38. Truyện nhiều kỳ: Biển cổ (kỳ 6)

40. Mỹ do thám cả thế giới:

Chuyện thường ngày ở huyện?!

42. Nhiên liệu sinh khối: "Con ngựa thành Troa" đối với môi trường?

46. Mật sứ

50. Mỹ từng dùng nhạc rock để tấn công Liên Xô

51. Cuộc thi hùng biện tiếng Anh học sinh - sinh viên lần II năm 2013: Bản lĩnh người Việt trẻ

52. Tiền đái tháo đường: Những nguy cơ và thách thức

54. Vai trò của trái cây với người bệnh đái tháo đường

Hiện đại hóa chương trình và sách giáo khoa

Trong 2 ngày 30 và 31/10/2013, tại Hà Nội, Nhà xuất bản Giáo dục (NXBGD) Việt Nam đã tổ chức hội thảo khoa học quốc tế, nhằm giới thiệu các thành tựu nghiên cứu trong nước và quốc tế, trao đổi kinh nghiệm giữa các nhà khoa học, nhà quản lý và các chuyên gia, từ đó tăng cường nhận thức về việc nâng cao chất lượng sách giáo khoa (SGK) theo định hướng đổi mới và hiện đại hóa của GD hiện đại. Hội thảo tập trung vào 4 vấn đề lớn: những định hướng trong đổi mới và hiện đại hóa SGK phổ thông; xây dựng, phát triển sử dụng SGK và học liệu điện tử; xây dựng và phát triển mô hình SGK mới và hiện đại; đánh giá và sử dụng SGK trong nhà trường phổ thông hiện đại.

DƯƠNG NHUNG

Những định hướng quan trọng để đổi mới sách giáo khoa

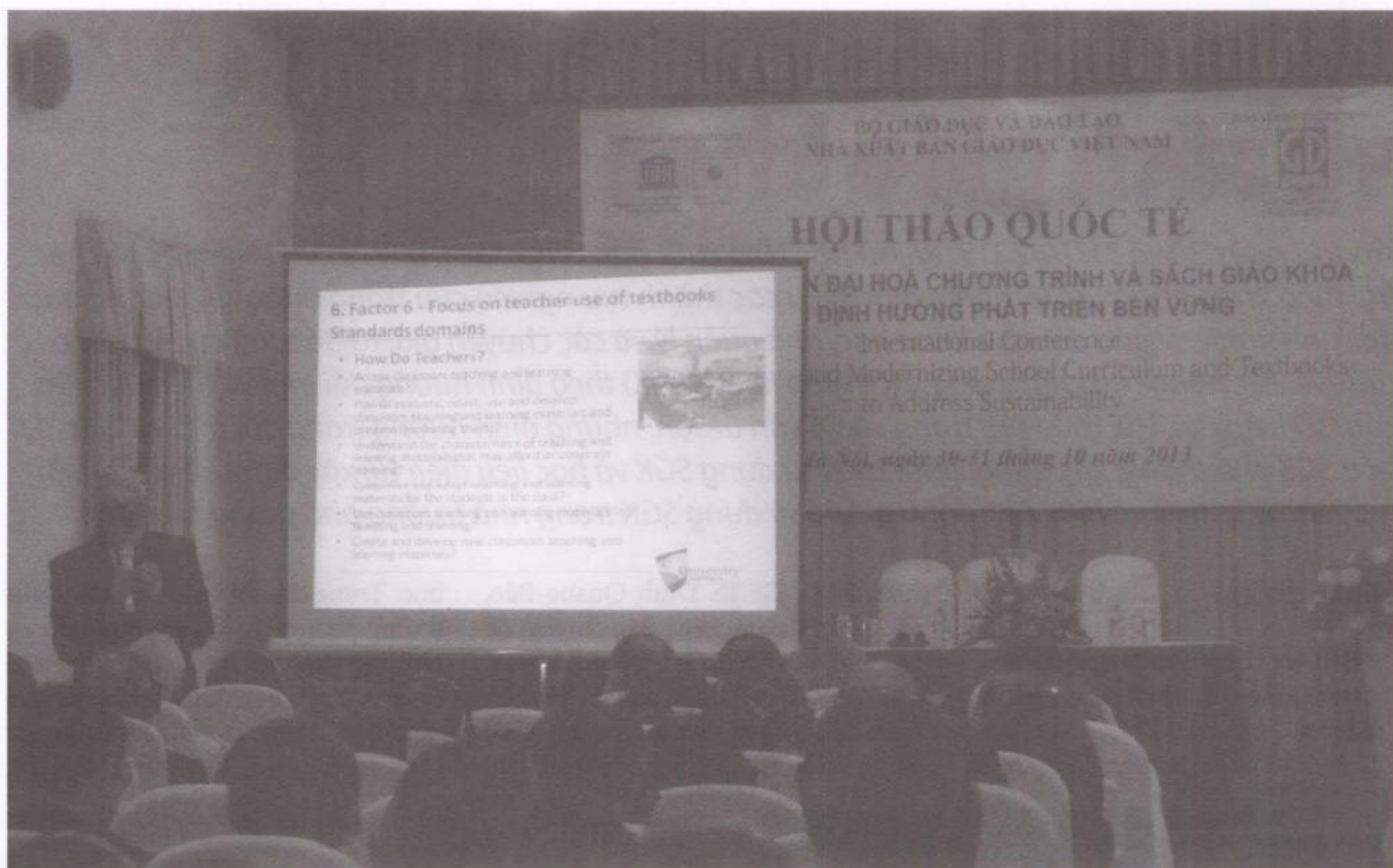
Trên cơ sở định hướng đổi mới sau

năm 2015, GS.TS Đinh Quang Báo, (Bộ phận thường trực Ban chỉ đạo đề án "Đổi mới Chương trình (CT), SGK sau năm 2015") cho rằng: SGK luôn luôn là công cụ của giáo viên (GV) và học sinh (HS) trong quá trình dạy

học. Trong đó đối với GV, SGK định hướng phân tích, lựa chọn nội dung, phương pháp, hình thức, phương tiện tổ chức dạy học. Đối với HS, SGK là nguồn kiến thức chính để tra cứu, gia công trí tuệ dưới sự tổ chức của GV,



Thứ trưởng Nguyễn Vinh Hiển phát biểu tại hội thảo



Các chuyên gia giáo dục trao đổi tại hội thảo

qua đó chiếm lĩnh tri thức khoa học. Vì vậy, SGK phải được biên soạn đổi mới theo hướng thực hiện hai chức năng chính có quan hệ nhân-quả là chức năng thông tin và chức năng tổ chức quá trình sư phạm để góp phần vào việc triển khai hướng tiếp cận từ truyền đạt nội dung sang hình thành năng lực của HS.

Từ kinh nghiệm nghiên cứu CT, SGK của một số nước, GS.TS Nguyễn Lộc (Viện Khoa học GD Việt Nam) cho rằng, trong đổi mới với một CT quốc gia, nên có nhiều bộ SGK. Bộ GD&ĐT là cơ quan trực tiếp thẩm định SGK và cho phép sử dụng nếu bảo đảm chất lượng. Để có thể tiến hành tổ chức thực hiện CT, SGK mới hiệu quả, cần coi trọng việc đào tạo và đào tạo lại đội ngũ GV, bởi khi đã có CT, SGK mới, hiện đại thì người thầy là "máy cái" phải tiếp cận nhanh chóng để tạo ra các sản phẩm. Phương thức GD mới thì người thầy không chỉ truyền thụ kiến thức mà nhiệm vụ chính của người thầy sẽ là

tổ chức, hướng dẫn HS tự học, tự khai thác kiến thức, vận dụng kiến thức để hình thành năng lực, phẩm chất, kỹ năng và khả năng thích ứng với môi trường.

Chia sẻ kinh nghiệm của mình, GS.TS Mike Horsley, Chủ tịch Hiệp hội nghiên cứu quốc tế về SGK và phương tiện GD (IARTEM) cho rằng: Cần xem xét việc đổi mới CT, SGK trong thời đại số và toàn cầu hóa với 6 yếu tố cần cân nhắc là: Nghiên cứu về việc sử dụng SGK và tài liệu GD của GD; Tính bảo thủ của GV và việc tiếp tục sử dụng tài liệu dạy học và SGK; Tương lai của nguồn tài liệu GD số hóa; Vai trò quan trọng của việc đào tạo GV; thay đổi về hệ thống xuất bản để thúc đẩy phát triển SGK và tài liệu GD mới; Coi việc sử dụng SGK và tài liệu của GV là trọng tâm của quy trình phát triển tài liệu mới. Chúng ta cần tính đến việc một yếu tố CT được thay đổi sẽ ảnh hưởng rất lớn đến những yếu tố còn lại. Các thiết kế CT phải làm sao để GV đặt HS vào trung

tâm mới là yêu cầu quan trọng.

Phát biểu tại hội thảo, Thứ trưởng Bộ GD&ĐT Nguyễn Vinh Hiển nhấn mạnh: SGK là một trong những yếu tố quyết định quan trọng đến chất lượng GD, cùng với chương trình GD, đội ngũ GV và hệ thống tổ chức GD. Việt Nam đang ở bước khởi đầu của quá trình đổi mới chương trình GD nói chung, chương trình GD phổ thông nói riêng theo yêu cầu chuyển từ chương trình tiếp cận nội dung sang tiếp cận năng lực người học; từ mục đích truyền thụ kiến thức, kỹ năng cho HS sang phát triển toàn diện phẩm chất và năng lực người học... Vì vậy, SGK phải có cấu trúc, nội dung, cách tiếp cận và hình thức trình bày đáp ứng tốt nhất sự sáng tạo, chủ động của GV, HS trong quá trình dạy học, phù hợp với các đặc điểm về điều kiện GD của cả nước cũng như các vùng miền khác nhau, đáp ứng tốt nhất mục đích và chuẩn của chương trình GD.

Theo Thứ trưởng Nguyễn Vinh

Hiện, SGK phải vừa là nơi cung cấp nội dung dạy học, vừa là nơi khởi đầu, kích thích sự tìm tòi kiến thức từ các nguồn khác nhau, gần với cuộc sống, sự kiện từ quê hương, đất nước... SGK phải tạo cơ hội cho việc áp dụng các phương pháp dạy học tích cực theo phương châm lấy quá trình học tập của HS làm trung tâm và khơi gợi hứng thú, khát vọng học tập suốt đời, vận dụng kiến thức, kỹ năng vào giải quyết các vấn đề trong cuộc sống và trong học tập của các em.

Cùng với việc xác định các yêu cầu đối với SGK, NXBGD và những đơn vị liên quan cần phải xây dựng một hệ thống tiêu chuẩn, tiêu chí đánh giá SGK để làm căn cứ xuất phát cho các tác giả SGK; đồng thời, phải làm công cụ cho việc đánh giá, thẩm định SGK, giúp Bộ GD&ĐT trong việc phê duyệt, cho phép sử dụng SGK trong dạy học.

SGK mới tiếp cận hướng phát triển năng lực và phẩm chất người học

Tại hội thảo, GS.TS Mike Horsley khẳng định: Việc biên soạn SGK ở nhiều nước được gắn với quá trình nghiên cứu kỹ lưỡng GD ở trường học. Qua những tiết dạy của GV với HS, các nhà khoa học, quản lý GD sẽ biên soạn những cuốn SGK phù hợp với từng môn học. SGK chỉ có tuổi thọ nhất định và sẽ có những kiến thức mới được đưa vào trong những lần chỉnh lý. Vì vậy, GV phải biết cập nhật những kiến thức mới để giảng dạy cho HS. Việc nâng cao chất lượng giảng dạy không phụ thuộc quá nhiều vào SGK, mà chủ yếu vẫn là khả năng truyền đạt kiến thức của người thầy tới học trò.

GS.TS Vũ Văn Hùng, Phó tổng giám đốc, kiêm Tổng biên tập NXBGD Việt Nam cho biết: Theo Đề án Đổi mới CT, SGK phổ thông sau năm 2015, các định hướng xây dựng CT, SGK mới là tiếp cận theo hướng phát triển năng lực và phẩm chất người học, đẩy mạnh đổi mới phương pháp

và hình thức tổ chức GD theo hướng phát triển năng lực cho HS; đổi mới đánh giá kết quả GD theo yêu cầu phát triển năng lực, điều chỉnh hài hòa, cân đối giữa “dạy chữ” và “dạy người” và từng bước “dạy nghề”. Nội dung GD mang tính cơ bản, hiện đại, thực tiễn giúp hình thành và phát triển năng lực học tập và phẩm chất HS... Ở các nước phát triển, để có một bộ SKG tốt, việc nghiên cứu mô hình SGK phù hợp với các yêu cầu của chương trình, điều kiện thực tế của đất nước là rất quan trọng. Điều đó giúp tác giả có một tầm nhìn, định hướng chung, góp phần làm nên bộ SGK nhất quán và đáp ứng đúng yêu cầu của chương trình.

Để hướng tới có một bộ SGK tốt nhất cho tương lai, việc định ra những tiêu chí đánh giá SGK là rất quan trọng và cần thiết. Điều này giúp cho các tác giả có một định hướng chung khi biên soạn để có bộ SGK nằm trong một chỉnh thể thống nhất. Tiêu chí đánh giá SGK cần nắm bắt được các nhu cầu của cuộc sống hiện thực, các yếu tố hiện đại trong công nghệ làm sách.

Theo PGS.TS Trần Đức Tuấn (Phó viện trưởng Viện Nghiên cứu sách học liệu GD): “Tổ chức Unesco quan niệm SGK được xem như một trong những yếu tố quyết định nhất đến chất lượng GD của một quốc gia bên cạnh yếu tố GV, hệ thống tổ chức GD và chương trình GD.” Trong khi đó, SGK phổ thông hiện hành ở Việt Nam bộc lộ nhiều hạn chế, việc đổi mới căn bản, toàn diện SGK là một đòi hỏi cấp bách không thể trì hoãn. Tuy nhiên, việc đổi mới SGK phải bắt đầu từ những đổi mới về tầm nhìn và quan niệm đối với SGK. Chẳng hạn, SGK Thụy Điển trước đây cũng được thiết kế và biên soạn theo quan điểm thuần túy khoa học, có nội dung và cấu trúc mang nặng tính hàn lâm, nên HS khó tiếp thu; được trình bày một cách đơn điệu thiếu hấp dẫn, các giá trị cuộc sống được đề cập mờ nhạt. Trong những thập kỷ gần đây,

điều đó đã thay đổi. “Việc tích hợp và lồng ghép các giá trị thực tế đời sống vào SGK, tính sư phạm, tính hấp dẫn và tính bền vững của SGK được họ đặc biệt coi trọng”.

GS.TS Olena Pometun, Viện Hàn lâm Khoa học GD quốc gia Ukraina, cũng cho biết, SGK giờ đây không còn là “trung tâm của vũ trụ” - nguồn thông tin xác thực duy nhất - nữa mà chỉ là một trong những công cụ dạy và học, trình bày thông tin theo quan điểm của người biên soạn.

Phân tích một số nhược điểm trong thực trạng SGK hiện hành ở Việt Nam, một số chuyên gia trong nước cho rằng những lời phàn nàn “quá tải” của dư luận trong thời gian qua chưa hẳn đã do nội dung SGK. Thậm chí, như lời nhận xét của TS Nguyễn Huy Đoan (NXBGD Việt Nam), như môn Toán, khối lượng kiến thức trong SGK của Việt Nam chưa theo kịp nhiều nước trên thế giới. Khi trình bày một số nội dung cơ bản, SGK Toán của Việt Nam đã bỏ qua nhiều khái niệm liên quan, có ý nghĩa thực tiễn và cập nhật. Một số nội dung được trình bày rất hạn chế, hoặc không đề cập.

Sau khi đưa ra một số ví dụ cụ thể của SGK Toán ở Đức, TS Nguyễn Huy Đoan nhận xét, tác giả viết SGK của họ chuẩn bị rất kỹ, những vấn đề càng khó, càng tinh tế thì càng được nhấn mạnh và nhắc lại nhiều lần với nhiều hình thức khác nhau và có nội dung gần với thực tiễn. Trong khi đó ở Việt Nam, các tác giả viết một cách sơ lược, tiếp cận một cách vội vàng, phi thực tiễn, và né tránh nhiều nội dung bị coi là khó. Cũng theo TS Nguyễn Huy Đoan, khi xây dựng chương trình sau năm 2015, cần chú ý đến mặt bằng chung về nội dung kiến thức của các nước tiên tiến, liệu pháp “giảm tải” không phải là “cắt bỏ” mà là “thu gọn”, kết hợp với đổi mới phương pháp tiếp cận. Đặc biệt, cần quan tâm đến năng lực tự học, tự đọc và năng lực tự diễn đạt các nội dung chuyên ngành - điều mà SGK hiện hành chưa thực sự quan tâm. ■

TIỂU DAO

Thời gian gần đây, tại núi Nhạn (TP. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên) xuất hiện nhiều con khỉ làm ảnh hưởng đến cuộc sống của một số gia đình. Một số khỉ phá phách đồ đạc, cắn người làm ảnh hưởng đến cuộc sống của người dân, nhưng người dân không hề gây tổn hại gì cho những chú khỉ này, và trong đó có những chuyện khỉ sống có nghĩa có tình được người dân kể lại đầy cảm động.

Oái oăm khi người sợ khỉ

Thời gian gần đây, nhiều hộ dân ở khu phố 1 (phường 1, TP. Tuy Hòa, Phú Yên) thường bị một bầy khỉ xuống nhà dân lấy thức ăn, đập phá đồ đạc trong nhà khiến họ vô cùng lo lắng. Hỏi thăm, được người dân chỉ tới nhà ông Hai Toàn, ông dẫn chúng tôi đi đến mấy nhà thuộc diện “hoang tàn” nhất vì bị bầy khỉ phá phách. Vừa đi ông vừa nói: “Cả tuần qua người dân nơi đây rất bất an khi đàn khỉ thường xuyên vào nhà dân tại các khu dọc triền núi Nhạn vào lúc sáng sớm hay xế chiều. Chúng lục lọi các vật dụng, phá phách đồ đạc. Nhiều khi nấu cơm, canh chưa kịp ăn đã bị đàn khỉ lấy đi mất!”. Ông Hai Toàn dẫn chúng tôi vào nhà bà Nguyễn Thị Nga, khi bà Nga đang sửa sang lại mái nhà vì mấy hôm trước vừa bị bầy khỉ trèo lên phá phách. Bà Nga vừa cười vừa nói: “Khỉ nhiều lắm, chúng ngày ngày chạy nhảy, hót hét trên núi; chúng kéo nhau về vườn nhà tui phá phách, bứt hoa quả ăn, thậm chí chạy quanh vườn đuổi gà vịt nữa. Mấy năm trước, chúng vẫn còn thường xuyên về triền núi sát nhà tui. Tui còn nhớ mặt mũi từng tên khỉ độc, từng đàn có bao nhiêu con, nhớ đặc điểm của từng con nữa! Vào mờ sáng hay chiều tối hàng ngày, lũ khỉ lại kéo xuống nhà một số hộ ở chân núi. Chúng không hề sợ người, dám vào tận nhà để lấy bánh kẹo, cơm, nước uống... Hôm rồi,



Bầy khỉ trên núi Nhạn

Người sợ khỉ

chúng còn vào nhà tôi đập bể một số chén, ly trong nhà. Có bữa trời tối, chúng còn ngủ trên cành cây trước sân nhà khiến chúng tôi không biết phải ứng phó thế nào vì chúng tỏ ra khá hung hãn khi bị xua đuổi!”. Cũng theo bà Nga, mỗi khi trời tối, nhà bà muốn đi đâu quanh nhà cũng phải cầm theo gậy để phòng thân. Gia đình bà Nga mở quán bán cà phê nên lũ khỉ còn dọa khách trong quán. Có hôm khách đang uống cà phê thì bất ngờ một con khỉ từ đâu xông đến giật ly húp một ngụm rồi nhả mặt phun phì phì vì đắng, quăng bể ly. Khách tưởng khỉ bà nuôi nhưng thấy nó “quậy” quá nên cũng sợ.

Còn trường hợp của bà Đặng Thị Ênh thì dở khóc dở cười hơn. Mới đây, lũ khỉ đã bưng cả nồi cơm điện đang nấu của bà chạy đi nhưng vì nóng và nặng quá nên quăng xuống đất, làm hư nồi, bà tiếc của mà chẳng biết kêu ai. Hóa ra, mấy năm trước, một chú khỉ con bị lạc mẹ, mò về nhà bà, thế là bà... giữ nó ở nhà cho vui. Hàng ngày, vợ chồng bà có con khỉ làm bạn, vui đáo để. Ở với bà hóa ra nó lại an toàn tính mạng. Nhưng rồi thấy nó buồn vì nhớ rừng nhớ núi nên hai vợ chồng bà đã thả nó

về với núi rừng nên giờ nó quen ăn cơm, lâu ngày không có cơm nên nó tìm về để thưởng thức lại. Không chỉ lấy thức ăn, phá phách đồ đạc trong nhà, những con khỉ còn tấn công, cắn người khi bị phát hiện hay bị xua đuổi. Như trường hợp của chị Vương Thị Thanh Thi, khi thấy 2 con khỉ đập bể chén trong nhà, chị xua chúng đi thì một con quay sang cắn vào chân chị, may mà không bị chảy máu. Chị Thi cho biết, có lần chúng mò vào nhà chị, trèo lên cả bàn thờ vừa cúng hương mồng một, lấy hết trái cây, đập đổ cả lọ hoa. Còn chuyện vừa nấu cơm canh xong chưa kịp ăn, quanh đi quanh lại bầy khỉ đã... ăn giúp gần hết. Vừa tức lại vừa buồn cười vì không biết cách gì có thể chống lại chúng. Còn 2 đứa cháu của bà Nguyễn Thị Nga, khi gặp lũ khỉ cũng bị chúng cắn phải đi chích thuốc ngừa. Mọi người sống dưới chân núi Nhạn rất lo lắng, không biết lũ khỉ từ đâu đến, có gây bệnh gì hay không khi cắn người nên tâm lý của những người bị khỉ tấn công rất hoang mang. Một số người suy đoán, đây là những con khỉ nuôi bị sống chuồng hoặc được phóng sinh tại núi Nhạn, chỉ quen được cung cấp thức ăn và nước uống. Nay khỉ được



Ông Bằng kể lại chuyện những con khỉ có tình cảm như người vậy

thả ra, bị đói nên tìm xuống nhà dân kiếm ăn và quậy phá.

Người dân ở đây còn cho biết, khỉ không chỉ vào các gia đình sống dưới chân núi Nhạn mà còn chạy ra đường Bạch Đằng, hù dọa người đang đi bộ tập thể dục khiến ai cũng hoảng hồn. Nhiều người đã phải hạn chế đi bộ, nếu đi thì cũng phải đi nhiều người vì lo sợ lũ khỉ này tấn công. Người dân đang tìm mọi cách để chống lại bầy khỉ. Có nhà thì giăng lưới, có nhà thì treo ống lon trên cây, mấy gia đình khác như nhà ông Bằng, ông Muôn, bà Thanh... thì dựng hàng rào. Nhưng tất cả đều vô dụng trước lũ khỉ tinh quái này.

Khỉ sống cũng có tình

Mặc dù bầy khỉ này quậy phá khiến một số người dân đã tổ chức truy bắt. Tuy nhiên, nhờ chính quyền địa phương can thiệp kịp thời và tổ chức tuyên truyền nên đàn khỉ được bảo vệ an toàn. Nhiều người dân đề nghị ngành chức năng sớm tìm cách đưa đàn khỉ về rừng để chúng không đến quấy nhiễu người dân nữa.

Bà Đặng Thị Ênh (51 tuổi) đã sống ở đây đã mấy chục năm, nắm rất rõ tập tính của bọn khỉ trên mấy quả núi sau nhà mình. Hồi bà bắt được con khỉ nhỏ, bà thương nó lắm, nhưng rồi bà cũng phải thả con khỉ nhỏ đấy về với thiên nhiên, vì mỗi lần thấy nó ngơ ngẩn như nhớ rừng núi, nhớ bầy đàn khóc lên từng tiếng tha thiết, vợ chồng bà không chịu nổi. Mà con khỉ

này cũng khôn đáo để. Nó cứ đứng trên mỏm đá cao nhìn xuống vợ chồng bà, rồi lấy tay cào cào vào thân đá như chào tạm biệt, rồi kêu lên, cho đến khi vợ chồng bà mất hút sau mấy rặng cây nó mới ngừng kêu, rồi nhảy lên núi.

Bà Ênh kể, sau này bầy khỉ xuống lấy trộm đồ ăn, nhưng có một con khỉ chỉ đứng bên ngoài nhìn mà không dám vào lấy đồ. Bà nhận ra đấy là con khỉ ngày trước vợ chồng bà nuôi nên vẫy nó lại gần, “bắt tay” nó đang hoảng rồi bảo có đói thì cứ lấy mà ăn, nhưng không được phá phách, phá là không cho ăn nữa. Con khỉ này đứng “đực” ra một hồi, mắt ngược lên rồi kêu lên mấy tiếng, một lúc sau lũ khỉ kéo nhau đi hết. Không phá đồ đạc trong nhà nữa.

Ông Lê Bằng (71 tuổi), cũng bị bầy khỉ phá phách, nhưng ông không giận mà ngậm ngùi: “Cũng vì bầy khỉ trên núi hết thức ăn, đói quá nên chúng phải về làng đấy thôi. Tôi ở đây cả đời người, có khi mô thấy khỉ phá phách thế. Ngày trước chúng vẫn xuống đây thường đấy, mỗi lần chúng xuống tôi lại cho chúng ăn, cho uống nước, thân thiết lắm. Nói nghịch, nhưng cũng khôn lắm. Mình đừng làm chi nó thì hà cớ gì nó phá mình phải không các chú!”.

Ông Bằng cũng kể lại câu chuyện của mình, cách đây hơn 15 năm ông cũng có bắt được một con khỉ nhỏ bị thương trên núi. Ông mang nó về chữa trị rồi nuôi, nhưng ngày nào ông cũng thấy có một con khỉ mẹ đứng trên một cành cây cao nhìn tha thiết về phía nhà ông. Biết con khỉ này là mẹ, nên ông mang trả con cho nó. Lúc nhận lại con, con khỉ mẹ này cứ đứng nhìn ông, rồi mắt nó hấp háy. Sau lần đó, thì thoảng ông lại thấy trước nhà mình có khỉ thì trái chuối rừng, khỉ thì một chùm sori. Ông biết đấy là do con khỉ mẹ mang tới để trả ơn ông. Rồi một lần khác, ông thấy một con khỉ mẹ khác đứng bên xác khỉ con bị rơi xuống vách đá chết. Nhìn đôi mắt nó, ông thấy xót xa lắm.

Ông Bằng bảo: “Tình cảm đâu phải chỉ con người mới có, ngay cả con vật dù chúng ta cho rằng chúng không biết nghĩ, không biết nói nhưng ta đâu biết được tiếng nó mà dám chắc. Thật xót xa biết bao khi phải rời xa máu mủ của mình, nhìn đôi mắt của khỉ mẹ mà lòng tôi cũng thấy đau đau đốn thay!”, thế là từ đấy, ông thường xuyên đối xử với khỉ thật tốt, vì biết rằng chúng cũng có tình cảm vậy.

Nhiều người dân cũng cho biết, mấy ngày gần đây, khi đàn khỉ xuất hiện nhiều, từng có những thương lái đến nhà dân để nghị họ bắt khỉ bán với giá đến vài triệu đồng một con, nhưng người dân đều từ chối. Mỗi khi khỉ phá phách quá, người dân tuy bức bối, tức giận, nhưng không hề có ý định giết chết bọn khỉ. Có người còn nghĩ ra một cách để “trả đũa” theo kiểu... rất khỉ là sẽ rình bắt cho được một vài con khỉ, lấy sơn đỏ, quét vẽ mặt mày nó cho thật gớm ghiếc vào, rồi thả nó vào rừng, bọn khỉ thấy gớm ghiếc quá họa chăng sẽ bỏ chạy vào rừng để mọi người yên thân. Có nhiều người dân mỗi sáng sớm hay chiều tối lại treo chuối, trái cây lên những cành cây gần chân núi để bọn khỉ xuống ăn mà không vào nhà phá phách nữa.

Vừa qua, một trong những con khỉ nói trên đã bị người dân ở đây bắt giữ khỉ xuống nhà dân để kiếm thức ăn. Người dân đã giao khỉ cho lực lượng kiểm lâm để có phương án bảo vệ. Sau đó Hạt Kiểm lâm TP. Tuy Hòa đã thả con khỉ mà người dân bắt được về lại rừng tại khu vực xã Hòa Kiến. Trước tình trạng khỉ xuất hiện ở núi Nhạn, ông Nguyễn Văn Phúc, Phó chủ tịch UBND phường 1 cho biết: “Phường đã báo cáo việc này lên UBND thành phố cũng như các cơ quan chức năng để có phương án kịp thời xử lý khi khỉ tiếp tục xuất hiện. Đồng thời, địa phương cũng đã đến với các hộ dân sống xung quanh khu vực núi Nhạn làm công tác tư tưởng, giúp ổn định tâm lý và bảo vệ cuộc sống của người dân cũng như của đàn khỉ này”. ■

GIAN NAN CHUYỂN ĐỔI LOẠI HÌNH TRƯỜNG NGOÀI CÔNG LẬP, VÌ SAO?

ĐÀO QUỐC TOÀN

Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) vừa công bố dự thảo Thông tư quy định nội dung, trình tự, thủ tục chuyển đổi loại hình trường đại học (ĐH) dân lập (DL) sang tư thực, thay thế cho Thông tư 20 (ban hành năm 2010). Theo đó, Bộ GD&ĐT yêu cầu: Quá trình chuyển đổi phải đảm bảo hoạt động bình thường của nhà trường; không gây khó khăn cho người học; đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động, các cá nhân và tổ chức có liên quan.

Trước đó, từ năm 2006, Thủ tướng Chính phủ đã có quyết định cho phép 19 trường ĐHDL được chuyển thành ĐH tư thực. Nhưng sau 7 năm, mới chỉ có 4 trường ĐH được chuyển đổi. Vì sao như vậy?

Phát sinh nhiều vướng mắc khi chuyển đổi

Trả lời cử tri Quốc hội mới đây, Bộ trưởng Bộ GD&ĐT Phạm Vũ Luận cho biết: Năm 2006, Thủ tướng Chính phủ đã có quyết định cho phép chuyển đổi 19 trường ĐHDL sang loại hình trường ĐH tư thực. Song đến nay (2013), sau 7 năm, chỉ mới có 4 trường ĐHDL được chuyển đổi, gồm: Trường ĐH Thăng Long, Trường ĐH Quốc tế Hồng Bàng, Trường ĐH Kỹ thuật công nghệ TP.HCM và Trường ĐH Hùng Vương TP.HCM.

Theo Bộ trưởng Phạm Vũ Luận, trong quá trình triển khai thực hiện việc chuyển đổi các trường ĐHDL còn lại, đã phát sinh rất nhiều vướng



mắc, chủ yếu liên quan đến các quy định về việc xác định tài sản, thuộc sở hữu chung hợp nhất không phân chia, của trường ĐHDL khi chuyển thành trường ĐH tư thực, việc xác định đại diện của phần tài sản này và quyền của người đại diện phần tài sản này trong hoạt động của trường ĐH tư thực mới được chuyển đổi.

Ngoài ra, khi thực hiện quy trình chuyển đổi ở một số trường ĐH dân lập, đã nảy sinh nhiều mâu thuẫn phức tạp trong nội bộ nhà trường, dẫn đến hiện tượng mất đoàn kết kéo dài. Vì vậy, không thể hoàn thành quy trình chuyển đổi.

Bộ trưởng Phạm Vũ Luận khẳng định: “Hiện nay, Bộ GD&ĐT đã trình Chính phủ dự thảo Nghị định hướng dẫn thi hành Luật GDĐH, trong đó có nội dung quy định cụ thể về tài sản thuộc sở hữu chung hợp nhất không phân chia của trường ĐH tư thực. Đồng thời, trên tinh thần của dự thảo nghị định, Bộ GD&ĐT đang tích cực xây dựng văn bản hướng dẫn việc thực hiện chuyển đổi các trường ĐHDL sang tư thực, để kịp thời ban hành, ngay sau khi nghị định được Chính phủ thông qua”.

Thời gian qua, nhiều trường ĐHDL đã rất lúng túng trong việc thực hiện chuyển đổi từ loại hình trường DL sang tư thực, theo đúng quy định trong Luật GD (2005); Luật GDĐH (2012) và Quyết định của Thủ tướng Chính phủ.

Luật GD năm 2005 và các văn bản dưới luật, cũng đã quy định rõ về loại hình trường. Theo đó, ở bậc GDĐH không có loại hình trường ĐHDL. Do vậy, Chính phủ đã ban hành Quyết định số 112/QĐ-TTg (2006) cho phép 19 trường ĐHDL được phép chuyển đổi sang loại hình trường ĐH Tư thực. Quyết định này ghi rõ: “Bộ trưởng Bộ GD&ĐT chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành có liên quan ban hành quy định, hướng dẫn việc chuyển các trường ĐHDL hoàn thành trước ngày 30/6/2007”.

Tháng 11/2006, Bộ GD&ĐT đã có cuộc họp với một số bộ, ngành liên quan để lấy ý kiến chuẩn bị cho dự thảo hướng dẫn, để 19 trường ĐHDL thực hiện Quyết định của Thủ tướng, nhiều trường đã có phương án chuẩn bị, đợi có hướng dẫn của Bộ, sẽ hoàn thiện và trình Bộ GD&ĐT.

Tuy nhiên, đến ngày 16/7/2010,

Bộ GD&ĐT mới ban hành Thông tư hướng dẫn số 20. Như vậy, phải mất hơn 4 năm, 19 trường ĐHDL mới có đủ căn cứ pháp lý, chính thức tiến hành làm thủ tục thực hiện việc chuyển đổi. Và sau 7 năm (kể từ khi có quyết định của Thủ tướng Chính phủ), mới có 4 trường ĐHDL hoàn thành việc chuyển đổi thành ĐH tư thục.

Như vậy, hầu hết các trường đều rất lúng túng khi áp dụng Thông tư 20 vào cụ thể hoàn cảnh trường mình. Lãnh đạo các trường cho rằng, khi áp dụng Thông tư 20, có nhiều vấn đề phức tạp xuất hiện và khó giải quyết. Trong đó, có nhiều câu hỏi được đặt ra, như: Trường ĐH có phải là doanh nghiệp không? Hội đồng quản trị (HĐQT) của trường bầu theo đối vốn hay đối nhân là hợp lý? Trong khi vốn của nhà đầu tư được bảo toàn thì vốn vô hình (công lao sáng lập...) lại không được bảo toàn?...

Theo lãnh đạo của một trường ĐHDL: “Thông tư 20 của Bộ GD&ĐT chưa đáp ứng được với yêu cầu thực tế, nên con đường đến với trường tư thục của nhiều trường chưa được mở ra? Do vậy, Bộ GD&ĐT mới sửa đổi và bổ sung để có dự thảo Thông tư mới, thay cho Thông tư 20 (2010).

Bộ GD&ĐT vẫn quản lý các trường dân lập chưa chuyển đổi

Có một thực tế là hiện nay, 15 trường còn lại (trong số 19 trường ĐHDL đã được phép chuyển đổi thành ĐH tư thục), chưa biết mình đang ở loại hình nào? Vì vậy, Bộ GD&ĐT đã có Công văn số 2071 (2013) đề nghị các trường ĐHDL chưa được chuyển đổi sang tư thục, được tiến hành bầu HĐQT lâm thời của trường. Theo đó, HĐQT các trường đã hết hoặc quá nhiệm kỳ, trong HĐQT đã có những người quá 70 tuổi, cần được bổ sung mới. Như vậy, ở các trường lại đang xảy ra một số xung đột về quyền lợi, dẫn đến thiếu tôn trọng nhau.

Để giải quyết tình thế, lúc này cần có một HĐQT lâm thời, để chuẩn bị các điều kiện thực hiện việc chuyển đổi trường DL sang loại hình tư thục. Thực tế hiện nay, 15 trường chưa

được chuyển đổi, vẫn phải thực hiện theo Quy chế trường ĐHDL. Nhưng theo lãnh đạo của một số trường ĐHDL, Bộ GD&ĐT cần phải chỉ rõ các trường được thực hiện theo Quy chế trường ĐHDL ban hành theo Quyết định số 86/2000 của Thủ tướng Chính phủ, thì thực hiện theo Điều 21 hay Điều 23?

Điều 21 quy định: Bầu HĐQT mới thay thế HĐQT cũ đã hết nhiệm kỳ. Kết quả của việc bầu này là có một HĐQT chính thức. Nhưng theo chỉ đạo của Bộ GD&ĐT, đó là HĐQT lâm thời, thì có phù hợp với Quy định của Thủ tướng đã ban hành?

Trong khi, Điều 23 nêu rõ: “Khi có đủ căn cứ về việc HĐQT vi phạm nghiêm trọng quy định Nhà nước, Bộ trưởng Bộ GD&ĐT sau khi tham khảo ý kiến của tổ chức xin thành lập trường, có quyền ra Quyết định không công nhận HĐQT và Chủ tịch HĐQT; Quyết định thành lập HĐQT lâm thời và cử Chủ tịch HĐQT lâm thời. Trong thời hạn không quá 01 năm, HĐQT lâm thời có trách nhiệm trình Bộ trưởng Bộ GD&ĐT về HĐQT chính thức tại Điều 21 của Quy chế này”. Như vậy, các trường bầu HĐQT lâm thời là không phù hợp với quy định, vì nếu trong một năm, việc chuyển đổi chưa được thực hiện, một HĐQT lâm thời khác lại tiếp diễn, sẽ ảnh hưởng tiêu cực tới sự ổn định của thương hiệu, tới việc tuyển sinh và đào tạo của các trường.

Vì sao, hệ thống các trường ĐHDL đã hình thành và tồn tại tròn 20 năm, nhưng mô hình này vẫn còn loay hoay tìm hướng phát triển? Theo GS Trần Hồng Quân, Chủ tịch Hiệp hội các trường ĐH, CĐ ngoài công lập Việt Nam, thời gian qua, đã có nhiều Quy chế, Quyết định về trường DL và Tư thục, nhưng mô hình hai loại trường này vẫn chưa được nghiên cứu thấu đáo. Về mô hình “Sở hữu”, ở Việt Nam, việc phân công lập, dân lập hay tư thục là dựa vào tính chất sở hữu của từng trường, trong khi đó, các văn bản pháp quy lại chưa lưu ý và không thừa nhận sự đan xen sở hữu đó. Hiện, trường công lập thuộc sở hữu của Nhà nước, trường DL, theo Luật GD, thuộc sở hữu của một cộng

đồng dân cư. Nhưng trên thực tế, ở Việt Nam không có trường ĐH hay CĐ nào thuộc loại này.

Theo GS Trần Hồng Quân: “Trường tư thục là trường do cá nhân, nhóm cá nhân, tổ chức kinh tế xã hội đầu tư xây dựng và nuôi dưỡng nó hoạt động, nếu làm tường minh, tài sản của một trường tư thục thường thuộc nhiều dạng sở hữu như: Sở hữu tư nhân, sở hữu của cả cộng đồng nhà trường, sở hữu Nhà nước (nếu có): Đây là sở hữu tài sản do nhà nước đầu tư, qua các chương trình xây dựng phòng thí nghiệm chuyên đề... Nhưng, từ khái niệm đến định lượng sở hữu Nhà nước, trong các trường ĐHDL, đều bị bỏ lửng, đều mập mờ không rõ ràng và cũng vì vậy mà khi Nhà nước cần đầu tư vào các trường sẽ do dự, vì sợ lẫn lộn sở hữu”.

GS Trần Hồng Quân cho rằng, các khâu vướng mắc để phát triển mô hình ĐH, CĐ ngoài công lập thì có nhiều, trong đó, khái niệm “lợi nhuận” hay “phi lợi nhuận” là một trong những điểm mấu chốt làm hạn chế sự phát triển chung của mô hình. Chủ trương xã hội hóa GD là chủ trương đúng đắn, được cả xã hội hoan nghênh, trong khi nguồn lực của Nhà nước có hạn, thì việc huy động xã hội cùng tham gia góp sức xây dựng nền GD là một xu thế tất yếu.

Trao đổi về việc chuyển đổi các loại hình từ DL sang tư thục, Thứ trưởng Bùi Văn Ga cho biết: “Bộ GD&ĐT cũng đã trăn trở nhiều năm nay, tuy nhiên còn vướng ở khâu tài sản chung không chia ở các trường. Vì mỗi trường DL có xuất phát điểm rất khác nhau (người góp tiền, góp vàng, góp đất, bằng uy tín cá nhân...), nên tài sản từ trước đến nay chưa biết nên chia như thế nào?”

Do vậy, theo Thứ trưởng Bùi Văn Ga, Bộ GD&ĐT đã mời các trường ngoài công lập cùng lắng nghe và tham gia sửa chữa từng lời trong văn bản, trước khi ban hành Thông tư mới, thay thế Thông tư 20, để chuyển các loại hình DL sang tư thục. Trong thời gian các trường chưa chuyển sang tư thục, Bộ GD&ĐT vẫn quản lý các trường DL như trước đây (công nhận HĐQT, bổ nhiệm hiệu trưởng).■

HAI MẶT CỦA NỀN GIÁO DỤC MỸ

Vào năm 1898, nhà văn đồng thời là biên tập viên Thomas Wentworth Higginson của Boston đã cho xuất bản một cuốn hồi ký mang tên “Ngày hôm qua vui vẻ” (*Cheerful Yesterdays*). Một trong những kỷ niệm mà nhà văn này tỏ ra rất hài lòng là được mẹ kể chuyện cho nghe trước lò sưởi mỗi tối. Ông cũng viết thêm rằng, “Trẻ con của ngày hôm nay không còn có được những đặc quyền như vậy nữa”. Và, với Higginson, đó là một sự đáng tiếc, vì trẻ em hình như đã bị bỏ rơi.

Khi Higginson là một đứa trẻ, trường công lập chỉ mới bắt đầu phổ biến, giáo dục chủ yếu là trong gia đình và các nhà thờ. Ngày nay, người ta đổ lỗi giáo dục yếu kém cho các trường công lập. Các chính trị gia và các học giả phải chịu trách nhiệm về thành quả của học sinh. Hiệu trưởng bị sa thải, trường học bị đóng cửa do không đủ kinh phí. Các giáo viên cảm thấy như bị bao vây. Hiệp hội giáo viên của Mỹ trở thành mục tiêu phổ biến trong sự chống đối của công đoàn. Làn sóng giận dữ bắt đầu gia tăng từ năm 1983, khi một ủy ban quốc gia phát hành một báo cáo có tên “Một đất nước có nguy cơ”, với trích dẫn: “Nếu thế lực nước ngoài không thân thiện đã cố áp đặt lên nước Mỹ một nền giáo dục tầm thường, chúng ta cũng có thể coi nó như một hành động tuyên chiến”.

Trong suốt 30 năm kể từ đó, tình hình các trường học của Mỹ luôn trong thực trạng tăm tối nhất. Nhà sử học Diane Ravitch, người có tiếng nói mạnh mẽ nhất trong lĩnh vực giáo dục tiểu học và trung học đã thể hiện một thái độ bất đồng gay gắt với điều này, bà nói rằng, các trường công lập đã làm những việc tốt nhất cho học sinh. Trong cuốn sách viết về chính sách giáo dục có tên “Thời đại sai lầm: Trò chơi khăm của Trào lưu Tư nhân hóa và những Nguy hiểm với Trường công lập của Mỹ” (*Reign of Error: The Hoax of the Privatization Movement and the Danger to America's Public Schools*), Ravitch đã chỉ ra rằng, trong vài thập kỷ vừa qua, tỉ lệ bỏ học đã giảm sút rất nhiều, điểm trung bình tăng lên và trẻ em Mỹ không hề tụt hậu so với nước ngoài. Tất nhiên, Ravitch cũng không

che đậy thực tế là kết quả học tập của dân tộc thiểu số Mỹ vẫn trong tình trạng thấp kém và thừa nhận tình trạng phân biệt chủng tộc. Song, bà cho rằng, hoàn cảnh nghèo khó của họ là một “bê bối quốc gia”, con người không nên than thở mà phải có trách nhiệm tự thân vận động, cải thiện cho chính mình.

Trong phong trào tự cải thiện, Michelle Rhee là nhà giáo dục trẻ nổi tiếng nhất. Đối thủ gần đây nhất của cô là Wendy Kopp, đại diện của Teach for America (TFA), một tổ chức được thành lập vào năm 1990 nhằm tạo ra các giáo viên ưu tú nhất cho các trường công lập; và Geoffrey Canada, người sáng lập Khu Nhi Harlem, nhằm giám sát điều lệ của một số trường học cũng như các dịch vụ y tế và xã hội cho trẻ em nghèo.

Tiêu đề cuốn sách mới nhất của Michelle Rhee có tên là “Triệt để: Đặt trẻ em lên hàng đầu” (*Radical: Fighting to Put Students First*). Là một người nhập cư người Hàn, Rhee đã có thời gian học tập tại trường công lập ở Toledo và Ohio trước khi vào một trường tư. Khi Rhee 9 tuổi, cô đã được gửi về Hàn Quốc và ở đó một năm. Rhee tỏ ra rất ngưỡng mộ đối với nền giáo dục trọng thành tích nhất của xứ Kim chi trong thời gian đó. Với cô, đặt ra những thách thức cho một đứa trẻ tốt hơn là chiều chuộng chúng. Khi trở lại Hoa Kỳ, Rhee đã dành một năm tại Wellesley trước khi chuyển sang Cornell. Sau khi tốt nghiệp đại học, cô tham gia vào TFA và giảng dạy tại Baltimore, sau đó nhanh chóng rơi vào tình thế không thể kiểm soát nổi học sinh của mình. Nhờ lời gợi ý của một giáo viên giàu kinh nghiệm, Rhee đặt ra một hệ

thống khen thưởng của riêng cô và lấy đó làm thang điểm đánh giá học sinh. Cô cũng sắp xếp lại chỗ ngồi sao cho thích hợp nhất, gặp gỡ cha mẹ học sinh cá biệt,... Theo Rhee, cách làm việc của cô tại Baltimore là một thành công lớn. Việc xếp thành tích theo thang điểm và có phần thưởng cho những cố gắng là vô cùng cần thiết đối với học sinh. Tại một buổi thuyết trình về thành tích của mình tại Baltimore, Rhee đã chế nhạo các giáo viên kỳ cựu và gọi họ là những kẻ khốn vô dụng.

Rhee vào Trường Kennedy tại Đại học Harvard với lý tưởng thay đổi chính sách giáo dục công lập. Cô thành lập một tổ chức gọi tên là “Dự án Giáo viên mới” và bắt đầu các dịch vụ tư vấn cho học sinh trong việc lựa chọn giáo viên, cải cách vấn đề tuyển dụng và thực hiện lý tưởng của cô trên toàn bộ hệ thống các trường công lập. Trong năm 2005, Rhee đã gây được sự chú ý của Joel Klein, Chủ tịch của các trường học trong thành phố New York. Klein đã giới thiệu Rhee với Adrian Fenty, thị trưởng thành phố Washington, DC. Mùa hè năm 2007, Rhee trở thành Chủ tịch các trường học tại Washington, ở tuổi 37, nhờ sự bổ nhiệm của Fenty. Mùa xuân năm 2008, cô cho sa thải 36 hiệu trưởng, 22 hiệu phó và gần 300 giáo viên. Vào năm 2010, sau khi Fenty bị đánh bại trong cuộc tái tranh cử Chính đảng Dân chủ, Rhee đã từ chức và đổ lỗi thất bại của Fenty cho Công đoàn giáo viên. Hiện tại, Rhee đứng đầu một tổ chức vận động hành lang có tên StudentsFirst, chống lại quyền nhiệm kỳ của giáo viên và đã quyên góp được 1 tỉ đôla cho các ứng cử viên thích hợp.



Diane Ravitch

Thời gian Rhee làm việc tại Washington đã có những ảnh hưởng khá mạnh đến học sinh, cả tích cực lẫn tiêu cực. Ngay sau khi cô trở thành chủ tịch, Rhee đã phát hiện ra những điều kiện tệ hại trong các trường học và lập tức cho cải thiện xây dựng, bảo trì và cung cấp vật tư, đem đến những điều kiện vật chất tốt nhất cho học sinh và giáo viên. Niềm tự hào lớn nhất của cô là điểm số đã được tăng lên một cách đáng kể. Trong thời gian khủng hoảng tài chính của năm 2008, Rhee đã cố gắng đưa ra những quyết định hợp lý về việc đóng cửa và hợp nhất các trường học và thực hiện cái mà cô gọi là “sự sa thải cần thiết”. Tuy nhiên, các nhà phê bình không đồng tình với việc sa thải giáo viên của cô.

Diane Ravitch, người ca ngợi cách làm việc trong các trường công lập trước đây, trong mắt Rhee, là một kẻ “gian lận” trong tất cả các mục tiêu giáo dục. Sự thay đổi của Rhee đã tạo nên một sự cải thiện đáng kể trong thành tích học tập, thậm chí còn khiến người ta phải nghi ngờ, dẫn đến việc tiến hành điều tra của Tổng thanh tra DC. Tuy nhiên, không hề có một lỗi gian lận nào được phát hiện. Cái mà các nhà điều tra thu được chính là sự áp lực quá lớn đối với các giáo viên trong việc tạo nên một kết quả học tập tốt nhất cho học sinh.

Chuyện này cũng không đáng ngạc nhiên. Trong tổ chức của Rhee, lương giáo viên, công việc của họ, ngay cả sự tồn tại của trường học, đều phụ thuộc vào bảng thành tích hàng năm. Tất nhiên, Rhee không làm việc một mình. Bên cạnh cô còn có sự hỗ trợ

của **Không bỏ rơi trẻ em** (No Child Left Behind), sáng kiến của Tổng thống George W. Bush và **Cuộc đua vào top đầu** (Race to the Top) của Tổng thống Obama. Ravitch cho rằng, cách làm của Rhee có thể là một công cụ hữu ích trong việc tạo động lực làm việc tốt nhất đối với các giáo viên, khuyến khích họ dành nhiều thời gian hơn cho việc giảng dạy, song, điều đó không có nghĩa là tất cả đều tốt đẹp. Bà nói rằng, “Việc để cao thành tích sẽ tạo nên sự cạnh tranh khốc liệt, khuyến khích làm việc theo nhóm và làm suy yếu tinh thần của học sinh, sinh viên”. Theo Ravitch, các bài kiểm tra không phải chỉ đo lường sự thông minh, sức phán đoán, khả năng sáng tạo của học sinh, nó còn có thể gây ra những hậu quả tai hại cho tương lai của họ nữa.

Rhee không đồng ý với điều này. Cô cho rằng, bất cứ hành vi gian lận nào trong thi cử cũng là điều không thể chấp nhận, vì nó giống như là đang lừa dối những đứa trẻ vậy. Với Rhee, học sinh phải cạnh tranh điểm số và sự phê duyệt của giáo viên. Giáo viên phải cạnh tranh để có được phần thưởng xứng đáng cho riêng họ. Các trường học phải cạnh tranh vì ngân sách trong khu vực. Các khu vực phải cạnh tranh vì sự phân bổ ngân sách của nhà nước. Và các quốc gia phải cạnh tranh vì nguồn tài chính từ liên bang.

Đối với người tiêu dùng, sự cạnh tranh, gia tăng áp lực giữa các mặt hàng đồng nghĩa với việc cải thiện chất lượng và hiệu quả. Tuy nhiên, đối với giáo dục, điều này cũng có nghĩa



Michelle Rhee

là một quá trình đào thải khắc nghiệt nhất. Bên cạnh đó, nó cũng khiến cho trường học chạy theo những mục đích lợi nhuận như các nhà đầu cơ, doang nghiệp,... và chịu ảnh hưởng từ các điều lệ, tổ chức lợi nhuận, phi lợi nhuận và các nhà tài trợ khác. Điều này tạo nên sự phân biệt lớn giữa các trường học và phân cấp học sinh. Ravitch cảnh báo rằng, với việc chạy theo điểm số của các trường, sẽ tạo ra một áp lực lớn cho cả học sinh lẫn giáo viên, công khai lôi kéo tài trợ và tạo nên những chi phí khổng lồ cho những khoản đầu tư lớn.

Cả Ravitch và Rhee đều có những lý lẽ và lòng nhiệt tình của riêng mỗi người. Rhee bất bình trước các giáo viên không đủ năng lực, không chấp nhận nghèo là một cái cớ cho thành tích học tập kém. Cô đồng ý với quan điểm của Joel Klein rằng, chỉ có thay đổi hệ thống giáo dục công mới giải quyết được vấn đề nghèo đói. Với Rhee, việc giảng dạy có hiệu quả là cơ sở để vượt qua cái gọi là “hoàn cảnh”. Còn Ravitch thì để tâm rất nhiều đến sự khó khăn về tài chính của phụ huynh học sinh. Bà cho rằng, sự khốn khó tạo nên những tổn thương không thể cứu vãn nổi trong tâm hồn của trẻ thơ. Trong hoàn cảnh đói khổ, con người ta thường trở nên bất mãn, dễ rơi vào bạo lực và cũng không có được một sự bảo vệ, chăm sóc trọn vẹn cho những đứa trẻ. Vào mùa thu năm nay, tại phía Nam Chicago, hàng ngàn trẻ em vẫn phải đi bộ đến trường trong tình trạng chiến tranh giữa các băng nhóm. Tất nhiên, một trường học tốt là một môi trường tuyệt vời, giáo viên

giỏi là điều kiện cơ bản nhất cho một nền giáo dục hoàn hảo, nhưng thật điên rồ khi cho rằng trẻ em được sức mạnh và sự cứng cỏi để chống chọi với sự sợ hãi và điều kiện sống khắc nghiệt. Qua cách nhìn của Ravitch, ta có thể thấy rằng, việc cải thiện trường học phải đi liền với xóa đói giảm nghèo. Còn với Rhee, trường học tốt nhất là trên hết, sau đó mới tính tới chuyện giải quyết vấn đề nghèo đói.

Sự khác nhau trong cái nhìn của Ravitch và Rhee là điều dễ hiểu. Ravitch sinh ra trong những năm cuối 1930, trải qua thời gian khủng hoảng nền giáo dục 1960-1970, và tận mắt chứng kiến sự thay đổi tích cực nhờ vào sự hỗ trợ của chính phủ đối với luật chống phân biệt chủng tộc và các chương trình giúp đỡ trẻ em nghèo. Còn Rhee, về cơ bản, muốn sốc lại thành tích cho các trường học. Đối với Rhee, sự tồn tại của công đoàn giáo viên chỉ đơn giản là một nhóm tư lợi, bảo vệ cho những giáo viên yếu kém, quá coi trọng những giáo viên kỳ cựu mà làm mất đi cơ hội cho những sinh viên trẻ tài năng, nhiệt huyết mới ra trường.

Chúng ta có thể đồng ý với Ravitch, rằng, nền giáo dục cần một lực lượng lao động ổn định của các nhà giáo dục chuyên nghiệp, có kinh nghiệm và những con người này phải được tôn trọng và trả công xứng đáng; cũng có thể đi theo con đường mới đầy triển vọng nhưng cũng không kém phần khắc nghiệt của Rhee. Ravitch đã đúng khi cho rằng, *"những vết thương từ nhiều thế kỷ của chế độ nô lệ, phân biệt chủng tộc, phân biệt đối xử không thể được chữa lành bằng cách kiểm tra, đánh giá qua các tiêu chuẩn, lương bổng và sự lựa chọn"*. Nhưng, Rhee cũng không hề sai khi cho rằng, bộ máy quan liêu trong các trường học cần phải được thay đổi. Tuy nhiên, bất kỳ tư tưởng độc quyền nào cũng không đem lại lợi ích hoàn hảo nhất cho con em của chúng ta.

HẠ VŨ

(Theo Nybooks.com)

NASA SẼ PHÓNG MÁY IN 3D VÀO KHÔNG GIAN

NASA đang chuẩn bị để phóng một máy in 3D vào không gian trong năm tới, một cái máy có kích cỡ bằng máy nướng bánh mì mà có thể giảm phần lớn nhu cầu của các phi hành gia phải chất đầy các loại dụng cụ, các bộ phận dự trữ và đồ tiếp tế mà họ có thể cần đến một lúc nào đó.

Các máy in sẽ đóng vai trò của một công xưởng bay với vô số mẫu mã, tạo ra đồ vật bằng cách ép lớp chất dẻo này lên lớp chất dẻo khác từ những sợi cuộn quanh các cuộn lớn. Bác sĩ dùng chúng để làm các khớp thay thế còn các nghệ nhân dùng chúng để tạo nên những đồ trang sức tuyệt đẹp.

Trong các phòng thí nghiệm của NASA, các kỹ sư là những vệ tinh nhỏ in 3D có thể bắn ra khỏi Trạm không gian và truyền dữ liệu về Trái đất, cũng như các bộ phận thay thế và các chi tiết tên lửa có thể chịu được nhiệt độ cực kỳ khắc nghiệt.

"Bất cứ khi nào chúng tôi nhận thấy mình có thể in 3D cái gì đó trong không gian thì nó như một ngày hội" - nhà phát minh Andrew Filo, người đang hợp tác với NASA trong dự án này, nói. "Bạn có thể gạt bỏ những khái niệm như chế độ phân phối, sự

khan hiếm hoặc không thể thay thế".

Cuối cùng, những cuộn chất dẻo có thể thay thế các giá dụng cụ dự trữ và các vật dụng kim loại, mặc dù nhiệm vụ sắp tới chỉ là một công việc in để trình diễn.

"Nếu bạn muốn có khả năng thích nghi bạn phải có thể thiết kế và chế tạo trong lúc đang bay, và đó là nơi in 3D trong không gian đặc dụng" - Dave Korsmeyer (Giám đốc công nghệ của Trung tâm nghiên cứu Ames của NASA ở Moffett Field, phía Nam San Francisco) nói.

Để cuộc thử nghiệm máy in 3D trong không gian lần đầu tiên được dự kiến vào mùa thu năm 2014, NASA đã có hơn một chục máy để chọn, từ những mẫu máy để bàn giá 300 đôla đến những mẫu máy lớn giá 500.000 đôla.

Tuy nhiên, tất cả các máy đó đã được chế tạo để sử dụng trên mặt đất, và việc du hành trong không gian đã đặt ra những thách thức, từ vấn đề tải trọng và sự chấn động khi phóng đến những áp lực khi làm việc trong quỹ đạo, kể cả vi trọng lực, các mức áp suất không khí khác nhau, năng lượng bị hạn chế và nhiệt độ thay đổi



Một vật in 3D không có các hạt bụi được hình thành trong quá trình in ở máy in 3D của Z Corp

đa dạng.

Kết quả, NASA đã thuê Công ty Made In Space ở Silicon Valley để chế tạo một cái gì đó hoàn toàn mới.

“Hãy tưởng tượng một phi hành gia cần tiến hành một công việc sửa chữa có tính chất sống còn trên Trạm không gian quốc tế” - Aaron Kemmer (Tổng giám đốc điều hành của Made In Space) cho biết. Thay vì hy vọng các bộ phận và dụng cụ cần thiết đã có sẵn trên Trạm, nhưng nếu các bộ phận được in 3D khi họ cần đến chúng thì sao nhỉ?!. Khi chọn nhân viên cho kế hoạch khởi động vào năm 2010, Kremmer và các cộng sự đã cảnh báo các kỹ sư rằng sẽ có những điều tốt lành và những khó khăn ở phía trước. Trong hơn chục chuyến bay trên chiếc máy bay không trọng lực - “khuang nôn mùa” - của NASA, các nhà khoa học của Made In Space đã thử hết chiếc máy in này đến chiếc máy in khác.

Mới đây, tại tổng hành dinh của họ ở khu nhà của NASA, các kỹ sư của Made In Space mặc áo bờ lu phòng thí nghiệm và đội lưới bao tóc đã loay hoay với một máy in 3D được bọc kín trong một căn phòng sạch không bụi

để chuẩn bị các mẫu máy cho những lần thử nghiệm, trước khi phóng sắp tới.

Như là chứng cứ về sự hữu dụng của nó, nhóm đã xem lại vụ hỏng hóc nổi tiếng của phi thuyền Apollo 13 bay lên Mặt trăng năm 1970, khi các phi hành gia bị buộc phải sửa tạm cái để bộ lọc carbon dioxide cứu sinh với một cái túi nhựa dẻo, một cái nắp đậy bằng tay và băng dán. Một máy in 3D sẽ giải quyết vấn đề này trong vài phút.

“Sự an toàn là một trong những quan tâm lớn nhất của chúng tôi” - chuyên viên chiến lược Michael Chen nói. Các tia lửa, sự đứt gãy và gia tăng nguồn điện đột ngột có thể gây ra những hậu quả nghiêm trọng trên trạm không gian. Nhưng khi chúng tôi vượt qua được, chúng tôi tin rằng đây là cách duy nhất để chứng tỏ việc sống trong không gian” - ông ta nói.

Các máy in phóng vào không gian cũng cần phải hút được các chất khí phát ra từ các lớp chất dẻo bị ép lại, có thể in ra các bộ phận của riêng chúng để tự sửa chữa và có khả năng tái chế các sản phẩm đã được in ra thành sản phẩm mới.

Scott Crump, người đã góp phần phát triển công nghệ in 3D năm 1988 khi tạo ra một con nhái đồ chơi cho đứa con gái với một ống xịt keo trong nhà bếp nói, ông ta không bao giờ ngờ rằng nó có thể trở nên quan trọng đến nhường nào trong du hành không gian. Nhưng ông ta nói rằng, các ứng dụng sẽ vẫn còn bị giới hạn chừng nào kim loại chưa trở nên thông dụng trong các máy in 3D.

Tin tốt là bạn không cần phải có một kho dự trữ khổng lồ trong không gian nhưng tin xấu là bây giờ bạn cần các vật liệu, trong trường hợp này là loại sợi nhỏ và nhiều năng lượng NASA và các cơ quan không gian quốc tế khác đang quyết tâm thúc đẩy việc phát triển in 3D.

Nắm vững được việc chế tạo trong không gian, cùng với việc tìm ra và làm ra nước và thực phẩm trên mặt trăng và các hành tinh khác, có thể dẫn đến việc sống trong không gian.

Tháng trước, cơ quan không gian này đã cấp cho Tethers Unlimited, có trụ sở ở Washington, 500.000 đôla cho một dự án sử dụng in 3D và robot để xây dựng những ăng-ten khổng lồ và các máy phát điện năng lượng mặt trời trong không gian vào năm 2020. Nó thay thế cho công việc nặng nề và đắt đỏ là chế tạo những bộ phận gấp lại được ở Trái đất rồi lắp chúng ở trên quỹ đạo.

Cho lần ra mắt đầu tiên của máy in 3D Made In Space, khi nó được phóng lên trạm không gian trên một chuyến bay tiếp tế hàng hóa, những vật in đầu tiên sẽ là những vật thử nghiệm, những mô hình nhỏ khác nhau để nghiên cứu độ bền và sự chính xác. Họ cũng đang bàn bạc với NASA về vật thực sự họ nên in ra đầu tiên là vật gì.

Cho dù đó là vật gì, nó cũng sẽ là một vật có tính lịch sử và tính biểu tượng và một ngày nào đó sẽ được đưa vào một viện bảo tàng.

HƯNG TRẦN

Ký kết hợp tác giữa Việt Nam và Angola



Từ ngày 28 - 30/10/2013, tại Hà Nội, Bộ GD&ĐT đã tổ chức kỳ họp thứ VI của Ủy ban liên Chính phủ Việt Nam - Angola. Đoàn đại biểu nước Cộng hòa Angola do bà Maria Cândida Pereira Teixeira, Bộ trưởng Bộ GD&H&KHCN dẫn đầu. Đoàn đại biểu Việt Nam do GS.TS Phạm Vũ Luận, Bộ trưởng Bộ GD&ĐT dẫn đầu. Tại kỳ họp lần này, hai bên đã thống nhất định hướng hợp tác giai đoạn 2013-2015 trên nhiều lĩnh vực như: chính trị - ngoại giao, y tế, nông nghiệp và thủy sản, LĐ-TB&XH; Đặc biệt về GD&ĐT: Hai bên nhất trí phát triển và huy động mọi nguồn nhân lực của hai nước tham gia các khóa đào tạo trình độ ĐH và sau ĐH; tăng cường việc giảng dạy tiếng Bồ Đào Nha cho chuyên gia Việt Nam sang giảng dạy tại Angola; tăng số chuyên gia Việt Nam tại các cơ sở GD&H theo nhu cầu của Angola.

Việt Nam đề nghị phía Angola tạo điều kiện thuận lợi để chuyên gia Việt Nam công tác tại Angola được chuyển lương về Việt Nam. Angola ghi nhận đề xuất này. Phía Việt Nam sẵn sàng tiếp nhận SV Angola sang Việt Nam học tập tại các cơ sở GD&H dưới dạng tự túc kinh phí. Bên Angola nhắc lại các đề xuất liên quan đến việc đào tạo GV nguồn về xây dựng chương trình giảng dạy; đào tạo chuyên gia trong lĩnh vực đánh giá; trao đổi kinh nghiệm giữa các cơ quan GD&ĐT trong lĩnh vực thu thập và xử lý dữ liệu; nghiên cứu trong lĩnh vực GD mầm non, GD phổ thông; đào tạo và bồi dưỡng GV đối với từng môn học cụ thể và các môn công nghệ. Trong lĩnh vực GD&H, phía bạn đề nghị Việt Nam: Tăng số lượng học bổng Chính phủ Việt Nam cho SV Angola học ĐH và sau ĐH tại Việt Nam; Cử giảng viên chất lượng cao với trình độ Tiến sĩ để làm việc trong các dự án chung tại các trung tâm nghiên cứu khoa học ở Angola. Hai bên thống nhất thời gian và địa điểm của kỳ họp lần thứ VII vào năm 2015. **(DƯƠNG NHUNG)**

Ngày hội đoàn viên, thanh niên với văn hóa giao thông



Ngày 27/10/2013, tại Hà Nội, Đoàn Thanh niên Bộ Công an và Thành đoàn Hà Nội phối hợp tổ chức "Ngày hội đoàn viên, thanh niên với văn hóa giao thông". Ngày hội diễn ra với nhiều hoạt động như: triển lãm tranh ảnh với chủ đề "Văn hóa giao thông dưới góc nhìn người trẻ", phát tờ rơi tuyên truyền về văn hóa giao thông - ATGT, tuần hành biểu dương lực lượng cổ động, tổ chức diễn đàn, tập huấn kỹ năng lái xe an toàn, liên hoan văn nghệ... Đây là một hoạt động thiết thực, ý nghĩa của tuổi trẻ tham gia đảm bảo trật tự ATGT, tiếp tục phát huy vai trò xung kích tình nguyện của tuổi trẻ thực hiện cuộc vận động "Thanh niên sống đẹp, sống có ích" đồng thời nêu cao trách nhiệm của tuổi trẻ trong việc thực hiện pháp luật về giao thông, tích cực tham gia các hoạt động ATGT, góp phần xây dựng nét đẹp trong văn hóa ứng xử, ý thức chấp hành pháp luật trong thanh niên. **(HÙNG DƯƠNG)**

Bộ GD&ĐT ký kết hợp tác đào tạo với Bic C Việt Nam

Ngày 30/10/2013, tại TP.HCM, Bộ GD&ĐT đã ký kết thỏa thuận hợp tác với Bic C - Tập đoàn bán lẻ lớn nhất của Pháp tại Việt Nam, thực hiện đào tạo (lần đầu tiên) ngành *Quản lý kho và Quản lý siêu thị* tại các cơ sở đào tạo của Việt Nam. Chương trình này nằm trong khuôn khổ hợp tác về GD chuyên nghiệp với Tổ chức quốc tế Pháp ngữ (OIF), nhằm tăng cường hợp tác giữa nhà trường và doanh nghiệp để đào tạo và sử dụng nhân lực, đáp ứng nhu cầu của doanh nghiệp trong lĩnh vực quản lý và bán hàng siêu thị. Đồng thời, tạo điều kiện cho các trường đưa HS tới thực tập tại hệ thống các đại siêu thị - trung tâm thương mại thuộc Tập đoàn Bic C trên toàn quốc; Tổ chức cho HS làm việc mang tính thời vụ, phù hợp với điều kiện tổ chức đào tạo của nhà trường và theo nhu cầu thực tế của doanh nghiệp; Trao đổi GV và chuyên gia giữa các bên trong việc phát triển, thực hiện, đánh giá, điều chỉnh chương trình đào tạo, đánh giá kỹ năng nghề nghiệp và rèn luyện kỹ năng tại nơi làm việc của doanh nghiệp. **(Đ.Q.T)**

Khoa Quốc tế - Đại học Quốc gia Hà Nội khai giảng năm học mới



Ngày 1/11/2013, tại Hà Nội, Khoa Quốc tế - ĐHQG Hà Nội tổ chức Lễ khai giảng năm học mới năm 2013-2014. Trong năm học này Khoa Quốc tế triển khai để án đào tạo bằng kép đối với ngành Kế toán, Phân tích và Kiểm toán (đào tạo bằng tiếng Anh) và ngành Kinh doanh quốc tế; chương trình đào tạo ngành Hệ thống thông tin; để án mở chương trình Thạc sĩ chuyên ngành Quản trị tài chính. Trong năm học trước, Khoa đã ký kết thỏa thuận hợp tác

với các tổ chức, doanh nghiệp lớn như Ngân hàng quân đội, Viện nghiên cứu tàu thủy. Cũng tại Lễ khai giảng, 51 suất học bổng dài hạn và 159 suất học bổng ngắn hạn được trao cho Tân SV khóa 12 và các SV có thành tích học tập xuất sắc trong học kỳ I vừa qua. Đây là nguồn động viên, khích lệ các em phấn đấu học tập trong môi trường đào tạo đầy thử thách.

Được thành lập năm 2002, Khoa Quốc tế trực thuộc ĐHQGHN đã thiết lập quan hệ hợp tác với hơn 30 trường ĐH tại Mỹ, Anh, Pháp, Trung Quốc, Úc, Canada, Malaysia..., tổ chức nhiều chương trình liên kết đào tạo ĐH và sau ĐH bằng nhiều thứ tiếng với nhiều hình thức đào tạo linh hoạt. SV Khoa Quốc tế có thể học toàn phần tại Việt Nam hoặc chuyển tiếp sang học tại các trường ĐH nước ngoài. Kết thúc chương trình, SV được nhận bằng chính quy của trường ĐHQGHN hoặc các trường đối tác có giá trị toàn cầu. **(QUỐC KHÁNH)**

Phát động chương trình “Vi học sinh Trường Sa thân yêu” đợt 2

Ngày 31/10/2013, tại TP.HCM, Quỹ học bổng Vừ A Dính (T.Ư Đoàn TNCS HCM) đã tổ chức sơ kết đợt 1 Chương trình “Vi HS Trường Sa thân yêu - giai đoạn 2”, nhằm xây dựng 1 trường học trên đảo Sinh Tồn, huyện trường Sa (Khánh Hòa). Sau 2 tháng phát động (từ 30/8/2013), đã có hơn 170 tổ chức, đơn vị, cơ quan, trường học, doanh nhân, cá nhân... trong và ngoài nước, tham gia ủng hộ chương trình, với tổng số tiền gần 9 tỉ đồng. Tại lễ sơ kết đợt 1, Ban chỉ đạo Chương trình đã trao số tiền 6 tỉ đồng cho huyện Trường Sa. Đây là đợt trao tiền đầu tiên để chủ đầu tư chuẩn bị các điều kiện cần thiết cho việc khởi công xây công trình trong thời gian tới. Đồng thời, Ban chỉ đạo cũng chính thức phát động đợt 2 Chương trình “Vi HS Trường Sa thân yêu - giai đoạn 2”, tiếp tục nhận sự ủng hộ của toàn xã hội, chung tay đóng góp xây dựng 1 ngôi trường tại đảo Sinh Tồn. Ngôi trường này sẽ được đưa vào sử dụng trong năm học 2014-2015. **(Đ.Q.T)**

Hội thi nghiệp vụ sư phạm toàn quốc lần thứ V kết thúc tốt đẹp

Tối 27/10/2013, tại Trường ĐHSP Hà Nội, Hội thi Nghiệp vụ SP - Văn nghệ - Thể thao các trường SP toàn quốc lần thứ V đã bế mạc. Theo Ban tổ chức, phần thi Nghiệp vụ SP thu hút được đông đảo các trường ĐH, CĐ tham gia hơn năm trước. Các thí sinh đã bộc lộ được nhiều khả năng, chứng tỏ đội ngũ nhà giáo tương lai thực sự có năng lực. Về thi văn nghệ có nhiều tiết mục được đánh giá xuất sắc không thua kém các đoàn chuyên nghiệp. Các phần thi thể thao trung thực, cao thượng và đã xác lập được nhiều kỷ lục mới, nhiều gương mặt vô địch mới. Giải nhất toàn đoàn ở các nội dung thi thuộc về Trường ĐHSP Hà Nội; Giải Nhì thuộc về Trường ĐHSP Hà Nội 2; Giải Ba thuộc về Trường CĐSP Hà Nội... Một tuần hội thi diễn ra sôi động, đã để lại trong lòng các đoàn dự thi nhiều tình cảm sâu sắc về nghề, về đất và người Hà thành. Dù còn nhiều khó khăn, và lần đầu tiên đăng cai tổ chức một hội thi lớn, với gần 3.000 thí sinh tham dự, song tập thể cán bộ, SV Trường ĐHSP Hà Nội đã dốc lòng, dốc sức cho sự thành công của ngày hội giáo sinh SP của cả nước. **(QUỐC KHÁNH)**

Cuộc thi “Nét đẹp Sinh viên với cộng đồng” lần thứ VII - 2013

Ngày 26/10/2013, Nhà Văn hóa SV TP.HCM đã tổ chức cuộc thi “Nét đẹp SV với cộng đồng” năm 2013, với chủ đề “Tự hào non sông Việt Nam”, nhằm tạo điều kiện giao lưu

học hỏi và thể hiện khả năng giao tiếp, ứng xử... của SV trên cả nước. Đồng thời, thông qua cuộc thi sẽ chọn ra những đại diện tiêu biểu cho vẻ đẹp hiện đại về hình thể lẫn tâm hồn của đội ngũ tri thức trẻ, làm hình tượng cho giới SV, tích cực tham gia những hoạt động vì cộng đồng. Cuộc thi là sân chơi dành cho tất cả nam, nữ SV hiện đang theo học tại các trường ĐH, CĐ và TCCN trên cả nước (hệ chính quy) có độ tuổi từ 18-24; chiều cao tối thiểu: nữ từ 1m6 trở lên, nam từ 1m7 trở lên.

Cuộc thi năm 2013 sẽ trải qua 3 vòng, gồm: Vòng sơ khảo “Yêu dân tộc Việt Nam”; Vòng bán kết với chủ đề “Văn hóa dân tộc Việt” diễn ra trong 2 ngày 12 - 13/11/2013, với hoạt động đạp xe đồng hành, trình diễn trên sân khấu, trình diễn năng khiếu để chọn ra tối đa 20 thí sinh (10 nam, 10 nữ) vào vòng chung kết; Vòng chung kết “Tự hào non sông Việt Nam” (tổ chức vào ngày 28/11) với các phần thi: Chụp ảnh nghệ thuật, trang phục dạ hội; Thuyết trình: Trang phục thể thao; Trang phục áo dài truyền thống và Thi ứng xử. Tổng giá trị giải thưởng của cuộc thi lên đến 52 triệu đồng tiền mặt, kèm vương miện/vương trượng, kỷ niệm chương, giấy chứng nhận và giấy khen được trao cho các SV đoạt giải. **(HẢI ÂU)**

TP.HCM: Chương trình lễ hội Katê - Ramưwan 2013

Ngày 27/10/2013, tại Trường ĐH Văn hóa TP.HCM, Chi hội Dân tộc Chăm thuộc Hội Dân tộc học TP.HCM đã tổ chức chương trình lễ hội Katê - Ramưwan 2013. Tại đây, các nghi thức của 2 lễ hội Katê và Ramưwan được tái hiện lại qua hình thức sân khấu hóa. Đây là hai lễ hội truyền thống lớn trong năm của dân tộc Chăm. Đến với chương trình, ngoài hàng trăm con em là đồng bào Chăm đang làm việc, học tập và sinh sống tại TP.HCM, còn có đông đảo các bạn SV, các nhà nghiên cứu văn hóa trong và ngoài nước. Đồng thời, đây cũng là hoạt động thường niên thiết thực nhằm giữ gìn và phát huy văn hóa dân tộc, nâng cao nhận thức về cội nguồn với tinh thần đại đoàn kết dân tộc. Nhân dịp này, Chi hội Dân tộc Chăm cũng đã trao 73 suất học bổng cho SV Chăm. Trong đó có 33 suất cho SV Chăm hoàn cảnh khó khăn, có thành tích xuất sắc trong học tập, mỗi suất trị giá 1.000.000 đồng; 40 suất còn lại là cho tân SV Chăm, mỗi phần quà trị giá 300.000 đồng. **(HẢI ÂU - GIA KỲ)**

Trường ĐH Công nghiệp thực phẩm TP.HCM tổ chức Lễ hội năm học mới 2013-2014

Trong 2 ngày 26 - 27/10/2013, Trường ĐH Công nghiệp thực phẩm TP.HCM đã tổ chức Lễ hội năm học mới 2013-2014. Lễ hội bao gồm các nội dung: Lễ khai giảng, Lễ tốt nghiệp, Lễ ký kết hợp tác với doanh nghiệp, Ngày hội việc làm SV, Hội thảo với chủ đề “Thích nghi nhanh với môi trường làm việc ngay sau khi tốt nghiệp” và Lễ hội văn hóa chào năm học mới. Tại chương trình lễ hội có 60 doanh nghiệp tham gia công tác tuyển dụng (khoảng 1.000 chỉ tiêu), tham gia thông tin về các yêu cầu tuyển dụng cho SV đang theo học, để các em có sự chuẩn bị tốt nhất cho việc tốt nghiệp của mình. Bên cạnh đó, Trường còn ký kết hợp tác toàn diện với Vietcombank và Viettel, với nội dung hỗ trợ trường trong công tác nghiên cứu khoa học và đào tạo, doanh nghiệp tham gia vào các hoạt động xây dựng chương trình đào tạo, hỗ trợ thực tập, kiến tập của SV,... Qua lễ hội, các doanh nghiệp đã hỗ trợ cho trường hơn 400 triệu đồng tiền học bổng cho SV. Năm 2013-2014, Trường đã tuyển được 6.202 tân SV, với 4 tân thủ khoa và 2.755 SV tốt nghiệp. **(TƯỜNG THÀNH)**



Người dân hiếu kỳ đến xem "quái vật"

Đi xem "lươn thần"

GIA LY - TRUNG ĐỨC

Vừa qua, tại thị xã Hương Trà, tỉnh Thừa Thiên - Huế liên tục có những lời đồn người dân nhìn thấy "lươn thần hạ giới" khiến dư luận xôn xao. Không ít những lời bán tán về sự xuất hiện của con vật khổng lồ theo như lời kể này.

Lươn khổng lồ xuất hiện giữa sông?

Không ít người dân ở làng Vân Quật Thượng (xã Hương Phong, thị xã Hương Trà, tỉnh Thừa Thiên - Huế) xôn xao về chuyện có người nhìn thấy lươn thần xuất hiện.

Người đầu tiên được cho nhìn thấy "lươn thần" là ông Đặng Sơn (46 tuổi, thôn Thanh Phước, xã Hương Phong). Ông Sơn cho biết: "Cách đây mấy ngày, khi ấy tôi đang đi qua khúc sông này thì bỗng dưng thấy mặt sông cuộn sóng. Tưởng có chuyện gì nên tôi dừng lại xem thì thấy có một con vật thân dài màu nâu đất nổi lên. Nó to lớn lắm, phải bằng cả cái

nhà chứ không ít (?). Nó quần đảo cả khúc sông mấy phút liền nên có nhiều người tới xem lắm. Rồi người ta truyền tai nhau đi khắp nơi nên người dân hiếu kỳ ở khắp cả tỉnh, thành về đây xem rất đông. Ngày trước, ông cha tui có nói, ở khúc sông này, có con lươn rất lớn khó đoán nặng bao nhiêu tấn. Khi nó xuất hiện làm cho vùng sông dậy sóng, sóng nước đánh cao cả 1m5, người dân rất sợ hãi và nói rằng đó là con lươn thần! Chính vì thế, khi nhìn thấy mấy ngày trước, tôi cũng nghĩ đó là con lươn thần mà cha tôi đã nói!"

Không chỉ riêng ông Sơn khẳng định như thế, mà ngay cả cô giáo Trương Thị Trúc Linh, giáo viên mầm non Hương Phong cũng cho biết: "Lúc ấy đi ngang qua khúc sông này, tôi đã thấy con vật rất to và rất lạ này nổi lên. Nó vừa trườn đi vừa khuấy cả khúc sông này sủi ùng ục lên, bọt còn trắng xóa đó. Cái lưng của chúng trườn lên mặt nước, cây cối ngã đổ theo dấu nó đi đấy!". Vừa nói cô giáo Linh vừa chỉ tay ra khúc sông đục

ngầu, đầy hiếu kỳ và sợ hãi. Nhiều người dân khác cũng cho biết, cách đây mấy ngày, một người dân đánh cá nhìn thấy con lươn to lớn quá nên sợ bỏ đi rất nhanh, không dám qua đoạn sông này đánh cá nữa. Còn người sửa xe cùng thôn cho biết, nó lâu lâu xuất hiện một lần, nên không phải ai cũng biết.

Thực hư chưa biết ra sao, nhưng tin đồn đã khiến con đường quê chật hẹp bị ách tắc một đoạn dài. Dư luận càng "nóng" lên khi những người bán cá ở khu vực xã Hương Phong đưa tin đồn này lên đến tận thành phố, và cứ thế người dân kéo về xã ngày một đông. Nhiều người tin rằng con vật xuất hiện báo hiệu một điềm mới vừa lành vừa dữ, không biết thế nào nên họ cố gắng đợi xem con vật "có một không hai" này xuất hiện. Chính vì những câu chuyện lạ kỳ như thế, mấy ngày vừa qua, hàng ngàn lượt người từ nhiều nơi trong tỉnh Thừa Thiên - Huế đã kéo đến tập trung ở làng Vân Quật Thượng và cả bờ bên kia con sông là thôn Tiến Thành để



Trưởng công an xã khẳng định không có con vật khổng lồ nào

mong được chiêm ngưỡng cảnh tượng con lươn khổng lồ được đồn đại là “chạch thiên hạ giới” biết quây, vùng vẫy giẫm đạp khấy động cả khúc sông này. Càng ngày, người dân đến càng đông, họ cho rằng có một sinh vật gì đó rất lớn dưới khúc sông Tiên Thành. Có người cho rằng đã nhìn thấy con vật ghê rợn này, nên đứng canh để xem cho bằng được.

Chỉ là những lời đồn thổi?

Theo quan sát của PV, khúc sông chảy qua hai thôn này có bề ngang chừng 30m, độ sâu trung bình từ 3-5m, nước chảy không xiết lắm. Khúc sông này thường ngày vẫn là nơi người dân ra sông thả lưới bắt cá, rửa rau và chiếu chiếu lũ trẻ trong hai làng vẫn thường ra đây bơi lội, tắm mát. Xung quanh hai bên bờ sông là nhà dân, có bến nước để gánh nước tưới rau, giặt giũ quần áo chứ không phải là khu vực xa xôi hẻo lánh vắng người qua lại. Tuy nhiên, vì lời đồn đại đã lan rộng từ hai thôn Tiên Thành và Vân Quật Thượng, nên lượng người tứ xứ đổ về đây vì hiếu kỳ ngày càng nhiều, có ngày cao điểm lên tới mấy ngàn lượt người khiến cuộc sống người dân quê trở nên đảo lộn.

Mấy ngày hôm nay, lượng người đổ về đây chờ đợi được chứng kiến tận mắt con vật “khổng lồ” này ngày một đông. Tuy nhiên, thời gian trôi qua, nhiều người hiếu kỳ đã phải thất vọng

vì chờ mãi không “con vật khổng lồ” nào xuất hiện, càng không có con “lươn thần” nào như ông Sơn, cô giáo Linh đồn đoán. Nhiều ngày qua, lực lượng công an xã và chính quyền địa phương đã phải cật lực để khuyên người dân ra về. Lực lượng công an xã phải túc trực 24/24 để di tản dân ra nơi khác, tránh ách tắc giao thông. Tuy nhiên, vẫn còn rất nhiều người nán lại nên cả đoạn sông lúc nào cũng chật ních người. Nhiều bạn trẻ tay cầm máy ảnh, máy quay phim, ngồi hai bên bờ sông để mong chụp được ảnh quái vật.

Anh Lê Văn Quang (một người dân ở xã Hương Phong) lý giải rằng có thể do mấy ngày vừa qua mưa lũ đổ về từ thượng nguồn, nước lên cao cuốn gỗ từ thượng nguồn về. Những khúc gỗ bị nước cuốn, trôi lững lờ ngay dưới mặt nước nên va vào thuyền, hay gợn đáy sông lên làm bùn thoát khí gây nên hiện tượng sủi bọt. Từ ngày cả vùng xôn xao chuyện con vật khổng lồ xuất hiện, dù nhiều người không tin, nhưng cũng thấy hơi hoang mang. Nhiều người cũng thấy chờn chợn mỗi khi xuống con thuyền nhỏ xíu để đi kích cá, hay rửa rau củ bên bến sông. Và nếu có quái vật khổng lồ như trong ảnh, thì chỉ một cái quẫy đuôi của nó, con thuyền đánh cá sẽ lật úp như lá tre, hay tạo thành sóng đánh bay cả người ngồi trên bờ. Theo lời kể của một số cụ cao tuổi trong làng,

thì ngay khúc sông này là nơi một con quái vật khổng lồ ẩn náu. Tuy nhiên, chuyện này có lẽ chỉ là do các cụ bịa ra để nạt ma bọn trẻ, để chúng không ra sông bơi, kéo đuôi nước.

Trao đổi với PV, ông Ngô Quang Thảo, trưởng công an xã Hương Phong cho biết: “Đúng là có tin đồn xuất hiện ở xã mấy ngày nay, làm cho dân tập trung rất đông, có ngày dân kéo dài hơn 500m. Công an xã phải huy động lực lượng có sẵn để bảo vệ hiện trường, giải tán đám đông để tránh ách tắc giao thông; đồng thời khuyên giải, hướng dẫn người dân là tin đồn nên không có chuyện đó. Nhưng dân ở đây vẫn tin có con vật khổng lồ, có người nói con cá sấu, rồi cũng có người nói con lươn, con rùa... đủ cả. Khi con vật khổng lồ này nổi lên làm cho dòng sông dậy sóng, cây cối bật rễ, cây rung ngã đổ, bọt nổi trắng sông. Nhưng cơ quan chức năng công an xã vẫn chưa tìm thấy bất cứ điều gì liên quan!”. Thiên nhiên vốn dĩ luôn chứa đựng những thứ bất ngờ, những chuyện không ai có thể ngờ tới, nhưng cũng có những chuyện rất đời bình thường, nhiều khi có sự ồn ào mọi người mới để ý tới. Ví như, trước đây miền Bắc đã rộ lên chuyện tại khúc sông Hồng đoạn ngang qua làng gốm Bát Tràng cũng từng nổi lên câu chuyện về quái vật sông Hồng. Nhưng cuối cùng đó cũng chỉ là lời đồn thổi từ một bức ảnh đã qua photoshop.

Theo ông Thảo cho biết: “Chuyện con vật khổng lồ ở sông Tiên Thành là không có. Còn nguyên nhân vì sao lại có lời đồn đại như thế thì chúng tôi cũng chưa được rõ, chỉ biết đoạn sông này nước chảy rất lớn, xung quanh lại có trấu và bèo rất nhiều, có khả năng lâu ngày nó bốc khí nên nổi lên bọt trắng nước xoáy tạo nên hình thù kỳ lạ làm dân lầm tưởng con vật khổng lồ. Chính quyền địa phương đã nhanh chóng triển khai lực lượng đảm bảo tình hình và khuyên mọi người không nên tin những lời đồn đại đó!”. ■

TRUNG TƯỚNG NGUYỄN VIỆT THÀNH - NGƯỜI CON TRUNG THÀNH

Ngày 26/10/2013, tại Hà Nội, Trung tâm nghiên cứu và sản xuất học liệu Trường Đại học Sư phạm Hà Nội tổ chức chương trình giới thiệu quyển sách "Trung tướng Nguyễn Việt Thành - Người con trung thành" của tác giả Diệu Ân - Xuân Trường do Nhà xuất bản Chính trị - Hành chính xuất bản. Trong chương trình có nhiều hoạt động gây ấn tượng sâu sắc: độc giả là các em sinh viên nói lên tình cảm, bài học của mình qua cuốn sách, tác giả và người làm công tác xuất bản kể về quá trình làm sách và đặc biệt nhất là hoạt động giao lưu trực tiếp với nhân vật chính - Trung tướng Nguyễn Việt Thành. Hình ảnh đẹp của anh hùng Nguyễn Việt Thành hiện lên dưới nhiều góc nhìn khác nhau.

DƯƠNG NHUNG

Trong mắt người đồng chí

Nguyên Phó trưởng ban Tổ chức Trung ương Đảng Vũ Oanh chia sẻ trong cuốn sách rằng: "Tôi trân trọng những chiến công oanh liệt của anh. Tôi biết rất kỹ về thời kỳ anh bảo vệ căn cứ Tỉnh ủy Mỹ Tho. Anh đã dũng cảm bảo vệ cán bộ, sáng tạo, mưu trí, nhiều lần lãnh đạo Đại đội Vệ binh chiến đấu ngoan cường bảo vệ Tỉnh ủy. Tôi phục nhất sự chịu đựng nhiều lần anh bị thương thủng bụng nhưng vẫn giữ khí tiết cách mạng. Anh đã được phong Anh hùng lực lượng vũ trang. Sau khi miền Nam hoàn toàn giải phóng, anh tiếp tục có những đóng góp quan trọng cho tỉnh Tiền Giang và tham gia chỉ đạo phá nhiều vụ án lớn có tiếng vang; trong đó, có vụ án Năm Cam, lập lại trật tự kỷ cương cho đất nước. Đến nay khi nghiên cứu kỹ về vụ án, tôi càng hiểu sự ác liệt và sự hy sinh quên mình của các chiến sĩ cảnh sát bảo vệ an ninh trật tự cho Tổ quốc. Vì vậy, tôi đã chọn anh Việt Thành là tấm gương tiêu biểu để đi nói chuyện trong các câu lạc bộ người cao tuổi".

Đồng chí Trương Vĩnh Trọng - nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Nguyên trưởng ban nội chính Trung ương, Nguyên Phó thủ tướng Chính phủ nhận xét về ông khi phá thành công vụ án Năm Cam: "Anh Nguyễn Việt Thành đã chỉ huy rất giỏi, đẩy bản lĩnh, giữ được bí mật tuyệt đối, đánh án cương quyết, mưu trí, dũng cảm, không chùn bước trước những đe dọa của đối phương... Nhân dân cả nước đều biết tiếng anh,

hết sức ngưỡng mộ, kính trọng... Trung tướng Nguyễn Việt Thành là tấm gương sáng cho thế hệ trẻ noi theo, đặc biệt là các chiến sĩ trẻ của ngành Công an nhân dân".

Thượng tướng Nguyễn Khánh Toàn, thủ trưởng trực tiếp giao nhiệm vụ cho ông với niềm tin tưởng lớn trong vụ đánh án Năm Cam thì viết: "Tính chiến đấu của anh trong vụ Năm Cam này quyết liệt lắm, thẳng thắn, trung thực, dũng cảm và dứt điểm. Còn trong nội bộ, tính chiến đấu của Tư Bốn cũng rất rõ ràng... Anh sống đơn giản, vui vẻ, bao giờ cũng gần gũi anh em, bao dung với mọi người. Có trường hợp cán bộ khó khăn, Việt Thành đề nghị tôi xem xét, giải quyết. Tôi rất tin anh Thành luôn vì cái chung, không vì cái riêng. Con người của Việt Thành sống chết vì cách mạng".

Còn người cấp dưới của ông nghĩ gì về người thủ trưởng của mình. Đây là lời của đại tá Nguyễn Thế Bình, nguyên Phó cục trưởng Cục cảnh sát điều tra: "Trong công việc đấu tranh chống tội phạm anh rất quyết liệt, quyết tâm cao và hết mình vì công việc với tinh thần đấu tranh triệt để đến cùng trước hành vi phạm tội. Trong nghệ thuật chỉ đạo, chỉ huy cũng rõ ràng, tính toán kỹ càng cái gì lợi cho dân cho nước là xung phong làm liền, bất kể mình có sao cũng ráng chịu. Anh đã phá rất nhiều vụ án nghiêm trọng...".

Trong mắt nhân dân

Không chỉ đồng đội yêu mến mà nhân dân cũng yêu quý ông Việt Thành rất nhiều. Bà con quen gọi ông

bằng cái tên Tư Bốn. Ông sống vì dân, sẵn sàng hy sinh bảo vệ dân nên dân tin ông, thương ông; vì vậy ông nói là dân nghe. Nguyên Bộ trưởng Lê Huy Ngọ đã kể lại kỷ niệm của mình với ông Việt Thành ở đập Trà Và (tỉnh Trà Vinh) khi bị hàng ngàn người dân vây lấy yêu cầu phải sửa đập cho bà con nuôi tôm. Bộ trưởng giải thích nhưng bà con không nghe, chỉ khi Tư Bốn xuất hiện thì bà con im lặng nghe anh nói và mới để cho tôi về. Phải nói con người Tư Bốn hay lắm.

Phá được vụ án Năm Cam, giới tội phạm trong nước rúng động, người dân cảm phục ông Việt Thành vô cùng. Chính Năm Cam, kẻ tội phạm nguy hiểm đến mức độ "bồ già" phương Tây, một dạng mafia nguy hiểm cũng phải khuất phục trước nhân cách cao đẹp của ông. Sau khi bị bắt, Năm Cam muốn được gặp ông để xin tha tội chết. Trước thái độ của ông, Năm Cam thật thà khai báo những tội lỗi mà mình gây ra, hợp tác tốt với cán bộ điều tra và cầu xin tha tội chết cho các con mình. Với giọng từ tốn nhẹ nhàng ông giải thích khiến Năm Cam không ngần ngại nói rằng mình đã "tâm phục, khẩu phục" trước Ban chuyên án, đứng đầu là ông. Chắc phải suy nghĩ khá lâu để hẳn có thể thốt với ông rằng: "Lần đầu tiên cũng là lần cuối cùng trong đời tôi chịu thua. Tôi không ân hận vì đã thua một người như ông".

Để làm được cuốn sách này, các tác giả đã mất nhiều thời gian nhưng vô cùng sung sướng, tự hào và cảm thấy may mắn. Tác giả chính - bà Diệu Ân xúc động kể: "Không hiểu sao tôi lại có cơ duyên viết về anh, có thể do tôi



đam mê tìm hiểu về một người anh hùng áo vải và có phần muốn hiểu thêm phẩm chất của người miền Tây Nam Bộ... Nhưng khi gặp được nhân vật, anh Việt Thành đã trả lời một câu xanh rờn:

- Anh có gì mà viết, viết để làm gì?"

Tác giả của cuốn sách đành đi tìm tư liệu theo cách khác về ông. Thì ra có quá nhiều người biết, quý mến và trân trọng người anh hùng Việt Thành. Bà Diệu An nói: "Từ chỗ biết

ít đến biết nhiều rồi thực sự bị cuốn hút vào những câu chuyện ly kỳ, đặc biệt là đức độ, tài năng của anh Tư Bốn làm cho tôi vô cùng xúc động. Thậm chí khi đọc bản thảo của mình viết mà mắt tôi ngấn lệ. Tôi thương anh Tư, thương những người chiến sĩ cảnh sát thầm lặng ngày đêm giáp mặt, trấn áp tội phạm, bảo vệ sự bình yên cuộc sống". Hay lời của người thanh niên trẻ đánh máy chữ khi cầm bản thảo này: "Cháu biết chú Việt

Thành, không có chú Thành không đánh được Năm Cam đâu". Rồi lời của cảnh sát giao thông trẻ ở Bình Dương khi tác giả trò chuyện để hỏi thăm đường: "Chú Thành là thần tượng của chúng cháu. Cháu được học kinh nghiệm đánh vụ án Năm Cam của chú ấy ở trường đại học... Hôm nào cô đi gặp chú cho cháu đi theo với. Cháu sẵn sàng xin nghỉ phép để đi với cô"...

Tại lễ ra mắt cuốn sách, những độc giả trẻ - sinh viên Trường Đại học Sư phạm Hà Nội rưng rưng nước mắt khi được Trung tướng Nguyễn Việt Thành bắt tay từng người, được nghe các thế hệ cha anh chuyện trò tâm sự. Các em khâm phục, ngưỡng mộ trước con người bằng xương bằng thịt đang ở trước mắt em mà cuộc đời, chiến công như là trong mơ. Các em như được trưởng thành hơn, thấy được trách nhiệm lớn lao là trung thành và phụng sự đất nước, nhân dân. Nhà giáo Đặng Xuân Thư bày tỏ: đây là cách giáo dục thế hệ trẻ vô cùng hữu ích và hiệu quả. ■

Trong tướng Nguyễn Việt Thành sinh năm Đinh Hợi (1947) tại huyện Chợ Gạo, tỉnh Tiền Giang. Ông gia nhập hàng ngũ quân đội từ khi mới 16 tuổi. Trải qua nhiều chiến trường cam go khốc liệt suốt từ Nam ra Bắc, ông đã hoàn thành một cách xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao và làm tròn bốn phận của một người lính. Khi hòa bình lập lại, Trung tướng Nguyễn Việt Thành từ người chiến sĩ quân đội nhân dân trên mặt trận đánh giặc chuyển sang người chiến sĩ an ninh trên mặt trận trấn áp tội phạm. Năm 1999, ông được bổ nhiệm làm Phó tổng cục trưởng Tổng cục Cảnh sát, phụ trách Cục III Tổng cục Cảnh sát (phía Nam). Thời gian này, ông được giao làm Trưởng ban chuyên án triệt phá tổ chức tội phạm xã hội đen do Năm Cam cầm đầu. Tháng 7 năm 2003, ông được Thủ tướng Phan Văn Khải ký quyết định thăng quân hàm từ Thiếu tướng lên Trung tướng.



Cô bé Nirmala Toppo đi bộ hàng dặm để đưa đàn voi ra khỏi thành phố về lại với rừng xanh

CÔ GÁI BIẾT NÓI CHUYỆN VỚI VOI

Cô bé Nirmala Toppo, 14 tuổi, giờ đây đang trở thành người nổi tiếng ngay tại quê nhà, bang Orissa, miền Đông Ấn Độ.

Một đêm nọ, trong tháng 6/2013, một trận hoảng loạn đã bùng nổ mạnh mẽ tại thành phố Rourkela, khi một đàn voi rừng từ các cánh rừng già lân cận hùng dũng tiến vào các khu vực đông dân cư. Theo các quan chức lâm nghiệp, Nirmala Toppo khi đó hành động như một “thiên thần hộ mạng” khi cô bé tìm cách lèo lái đàn voi hung dữ cho chúng quay trở lại khu rừng, sự việc kỳ lạ này đã làm hết thảy cư dân Rourkele sững sờ ngạc nhiên. Nirmala đã song hành với đàn voi rừng xuyên suốt nhiều dặm đường, cô bé hướng dẫn cho đàn voi

đi một cách trật tự, lần hồi rời khỏi thành phố. Chặng hành trình dài này đã khiến cho đôi chân của Nirmala bị sưng tấy và sau đó vết thương bị nhiễm trùng. Trên kênh BBC tiếng Hindi, từ trên giường bệnh trong lúc điều trị tại bệnh viện, được sự hậu thuẫn của tổ chức Hội Chữ thập đỏ quốc tế, Nirmala lạc quan cho biết: “Mọi người chớ quá lo lắng, cháu đã khỏi nhiễm trùng, vết thương giờ đang khô và chẳng mấy chốc cháu sẽ lại trở về nhà”.

Cuộc xâm lược của đàn voi

Trước quy mô di chuyển hùng hục của đàn voi rừng, các quan chức lâm nghiệp của bang Orissa đã tìm kiếm sự giúp đỡ hiệu quả từ Nirmala Toppo - buổi ban đầu, Nirmala đang ở bang Jharkhand - khi họ không sao đẩy lui được đàn voi vào rừng. Vị quan chức kiểm lâm Dhola nhớ lại: “Khi đàn voi

rừng tiến vào thành phố, chúng tôi đã hết sức cố gắng dùng nhiều biện pháp tốt nhất ngõ hầu kiểm soát sự di chuyển của chúng. Tổng cộng có 11 con voi rừng bao gồm 2 voi con. Lúc đầu, chúng tôi tìm cách xua đàn voi rừng di chuyển đến sân bóng đá của địa phương, và vẫn không sao chắc chắn rằng có thể dẫn dắt chúng vào lại cánh rừng. Quả là một nhiệm vụ hết sức cam go”. Ông Dhola cho hay, Sở kiểm lâm đã quyết định tìm kiếm



Đàn voi bị đẩy vào sân bóng đá ở thành phố Rourkela, bang Orissa



Nirmala nhận được sự giúp đỡ của gia đình và dân làng

sự trợ giúp từ Nirmala Toppo. Ông Dhola bật mí: “Chúng tôi biết rằng cô bé Nirmala là một thiếu nữ bộ lạc, đã sống ở Jharkhand, cô bé này có khả năng nói chuyện với voi, cũng như biết cách đưa đàn voi trở lại rừng nếu chúng lỡ đi lạc. Chúng tôi đã khẩn cầu cha của Nirmala, kết quả là cô bé đã đi cùng với một vài thành viên bộ lạc từ ngôi làng của mình đến Orissa để giúp đỡ cho chúng tôi”.

Cũng theo ông Dhola, chính quyền bang Orissa đã trả tiền thù lao cho sự trợ giúp của Nirmala. Về phần mình, cô bé Nirmala nói rằng mình trò chuyện với đàn voi bằng thứ ngôn ngữ đặc thù của bộ lạc cô: tiếng Mundaari, thứ ngôn ngữ này có ý nghĩa thuyết phục bầy voi nên quay trở lại “ngôi nhà ban đầu” của chúng. Là một

tín đồ Công giáo La Mã, Nirmala Toppo kể: “Đầu tiên, cháu lắm rầm cầu nguyện, kể đó là nói chuyện với đàn voi. Chúng hiểu rõ điều mà cháu muốn truyền đạt. Cháu nói với bầy voi, đây không phải là nhà của chúng: “Các bạn nên quay về ngôi nhà đầu tiên của mình”. Cũng theo Nirmala, mẹ em đã bị voi rừng sát hại và đây chính là nguyên nhân nung nấu trong tâm can của Nirmala, rằng sẽ quyết định học phương pháp nhằm kiểm soát hành động của voi rừng. Để làm được cái việc kỳ diệu đó, Nirmala đã nhận được sự trợ giúp của cha mẹ và một tốp các thanh niên nam trẻ, khỏe trong ngôi làng của mình. Nirmala cho biết: “Chúng cháu đi quanh đàn voi. Sau đó tiếp cận gần chúng, cầu nguyện và bắt đầu trò chuyện thẳng thắn với chúng”.

“Nữ chúa rừng xanh”

Dù thành tích kỳ diệu của Nirmala đã rành rành ra đây, song vẫn còn đó những ý kiến trái chiều tỏ vẻ không chấp thuận các phương pháp của cô bé. Nhà hoạt động xã hội Rabi Pradhan tại Orissa cho hay rằng không hề có bằng chứng khoa học nào cho thấy voi rừng có thể hiểu rõ tiếng mà con người nói. Ông Pradhan khẳng định cho rằng Nirmala đã nói với đàn voi bằng ngôn ngữ riêng của bộ lạc mình, song không có cơ sở cho thấy những con voi làm theo những gì mà Nirmala nói. Tuy nhiên, cũng có những giải thích khác cho rằng có lẽ do dân bộ lạc và những con voi rừng sống chung với nhau trong khu

rừng già và cùng độ tuổi, nên hai bên có thể tương thông ý kiến với nhau. Ông Niel Justin Beck, một thành viên của hội đồng quận Simdega thuộc bang Jharkhand, nơi sinh sống của bộ lạc của Nirmala, giải thích rằng chính vì sự đồng tồn tại giữa người và các loài động vật hoang dã mà người dân bộ lạc của Nirmala biết cách để trò chuyện với đám thú rừng. Ông Niel Justin Beck tỏ vẻ tự hào khi ví von: “Ở bang Jharkhand, người dân gọi cô bé Nirmala là “Nữ chúa rừng xanh”. Bất cứ khi nào lũ voi rừng điên cuồng tiến vào các bản làng hay hủy hoại mùa màng của dân địa phương, khi mọi biện pháp xua đuổi lũ voi của lực lượng kiểm lâm trở nên bất lực thì khi đó dân làng lại tìm đến Nirmala để đề nghị sự giúp đỡ. Chỉ có Nirmala mới có khả năng kỳ diệu trong việc dẫn dắt thành công đàn voi, ôn tồn trò chuyện với chúng, và dẫn chúng về lại rừng thành công”.

Mặt trái của tiến trình công nghiệp hóa

Hơn 3.000 con voi rừng đã lang thang qua nhiều cánh rừng của 3 bang Jharkhand, Orissa và Chhattisgarh, chúng đi xuyên suốt qua miền Trung và Đông của Ấn Độ, những trong vòng hơn một thập niên qua, vùng này đã trở thành tâm điểm của cuộc xung đột động vật và con người. Theo Bộ Môi trường và rừng Ấn Độ (MEF) thì có hơn 200 con voi và khoảng 800 người đã bị giết hại trong vòng 10 năm qua. Khu vực này khá giàu tài nguyên thiên nhiên và chính hành vi xâm lấn môi trường sống của loài voi đã làm gia tăng sự bùng nổ của các ngành khai mỏ và hoạt động công nghiệp, đồng thời làm đe dọa nghiêm trọng đến sự chuyển động của loài voi hoang dã. Các chuyên gia khẳng định, sự bành trướng hoạt động của các nhóm phiến quân cũng càng làm cho tình hình trở nên tồi tệ. Rừng cung cấp nơi trú ẩn an toàn cho các nhóm quân nổi dậy, nhưng phần lớn diện tích rừng đã bị tàn phá nặng nề. Sự tranh đấu giữa các lực lượng an ninh và các nhóm phiến quân đã làm thu hẹp diện tích của các dạng môi trường sống hoang dã.

NGUYỄN THANH HẢI

lược dịch





● **HÀU TRƯỜNG THỂ THAO**
do nhà báo **Đặng Hoàng** phụ trách

Ít là nhiều

KHÚC DƯƠNG

Ngày qua ngày, lại có những "sáng kiến" hủy hoại bóng đá. Lần này là Michel Platini, Chủ tịch UEFA với ý tưởng nâng số đội dự World Cup từ 32 lên thành 40. Trước đó, UEFA đã cho nâng số đội dự Euro 2016 từ 16 lên 24 đội.

Quết định mở rộng giải Euro giúp ông Platini tranh thủ sự ủng hộ từ các nước Đông Âu, vì mở rộng mới có nhiều đội ở đó dự Euro hơn. Ý tưởng mở rộng World Cup của ông là nhằm "tấn công" vào chức chủ tịch FIFA lãnh đạo bóng đá toàn cầu. Ông chủ tịch hiện thời của FIFA là Sepp Blatter giành được nhiều phiếu bầu là nhờ đưa nhiều suất dự World Cup cho châu Phi, châu Á, vùng Concacaf (Bắc Trung Mỹ và Caribe). Ông Platini thì vừa hy vọng giành phiếu bằng cách ủng hộ những nơi đó mà không bị mất phiếu từ chính châu Âu.

Những tranh luận cho rằng châu Á và châu Phi ít đại diện ở World Cup khá lỗ bịch. World Cup 2014 chẳng hạn, có 13 đội châu Âu, 4,5 đội Nam Mỹ, 5 đội châu Phi, 4,5 đội châu Á, 3,5 đội Concacaf, 0,5 đội châu Đại dương. Nhưng bảng xếp hạng FIFA cho thấy

Ý tưởng tăng lên 40 đội ở vòng chung kết World Cup của Chủ tịch UEFA Michel Platini không phải là "sáng kiến" mà là... "tối kiến"!

trong 32 đội đứng đầu thì có 20 châu Âu, 6 đội Nam Mỹ, 3 từ châu Phi, 3 từ Concacaf và 2 từ châu Á. Có nghĩa là nếu chọn 32 đội hay nhất thế giới dự World Cup thì châu Âu gặp bất công vì ít đại diện (13 so với 20), châu Phi và châu Á nhiều đại diện hơn thực lực của họ.

Nếu ông Chủ tịch liên đoàn bóng đá châu Phi Issa Hayatou phản nản chỉ có 1 phần 10 các nước châu Phi được dự World Cup trong khi nửa số nước ở Nam Mỹ được dự World Cup thì dẫn chứng về mặt thể thao sẵn sàng ngay cho ông Hayatou: tại World Cup 2010 ở Nam Phi, 5/6 đội châu Phi dự bị loại ở vòng bảng trong khi 4/5 đội Nam Mỹ xuất hiện ở tứ kết.

Ý tưởng tăng đội của ông Platini cứ cho là không có động cơ cá nhân thì được lợi gì? Có nhiều trận hơn, thu hút nhiều CĐV hơn, kiếm nhiều tiền hơn?

Thêm 8 đội dự World Cup nghĩa là có 8 bảng, mỗi bảng 5 đội, thay vì mỗi bảng 4 đội như trước. Số trận đấu vòng bảng sẽ tăng thêm 32 trận nữa, từ 48 hiện giờ lên 80 trận. Số ngày



Michel Platini
UEFA President

tổ chức vòng bảng tăng từ 15 lên 26 ngày. Số sân bóng sẽ phải tăng từ 12 lên 16 sân với giả định mỗi sân cần 3 ngày khôi phục lại tình trạng tốt nhất để phục vụ.

Hậu cần cho 40 đội bóng quả là vấn đề rất lớn vì có nhiều sân bóng được xây mới sẽ lâm vào tình trạng "ở không" sau đó, rồi những phòng ở, đường mới, công trình công cộng mới không cần thiết nữa. Brazil là nước ăn ngủ bóng đá mà người ta còn tràn xuống đường phản đối World Cup 2014 vì chính phủ phải chi tiêu quá nhiều.

Còn độ hấp dẫn của giải khi có 40 đội dự? Khẳng định sẽ thấp hơn. World Cup với 32 đội đã bị chê về mặt chất lượng rồi, nữa là 40. Mà bây giờ năm nào khán giả cũng có UEFA Champions League tập trung những ngôi sao sáng nhất rồi, sự hào hứng World Cup sao bằng được khi trước. Ai mà đủ kiên nhẫn để xem hết một trận vòng bảng giữa một đội rất mạnh và một đội tầm phào nữa. Thời đại thừa mứa nhiều quá thế này cứ nên tụng câu "Ít là nhiều". ■

CHUYỆN TRONG TUẦN

Nhiều nhượng

Một chuyện không giống ai của bóng đá Việt Nam lại xảy ra. Tại giải bóng đá truyền hình Bình Dương, giải mà đội U.23 Việt Nam tham dự và xem đây là đấu trường tốt để đội thử nghiệm, rèn luyện trước SEA Games diễn ra vào đầu tháng 12 tại

Myanmar.

Với tiêu chí đó, chuyện "không giống ai" đã xảy ra ở trận hòa 3-3 sau khi dẫn trước 3-1 của đội U.23 Việt Nam trước CLB Bangu Atletico (Brazil) ở lượt đấu cuối vòng bảng (bảng B).

Trong bóng đá, dẫn trước rồi bị đối phương gỡ hòa, thậm chí là thắng ngược lại là chuyện bình thường. Nhưng với kết quả này của U.23 Việt Nam lại trở nên bất bình thường. Tại sao?

Vì rằng toàn đội sau đó thi đấu vật vờ, vô cảm, tạo điều kiện cho đội Bangu gỡ hòa 3-3.

Cần biết rằng bất kể kết quả ra sao, đội U.23 Việt Nam cũng vào bán kết, và với tỉ số này, đội U.23 Việt Nam sẽ gặp đối thủ Sinh viên Hàn Quốc.

Ngoài ra, chính Trưởng đoàn Trương Hải Tùng và HLV trưởng Hoàng Văn Phúc đã xác nhận, trong cuộc họp trước trận đấu này, cả đội đã thống nhất muốn gặp Sinh viên Hàn Quốc ở bán kết.

Với sự thống nhất đó, liệu chẳng đã có ai đó cá cược trong trận này? Nếu đội U.23 Việt Nam mà thắng Bangu coi như bẻ kèo? Sự suy đoán càng có lý hơn khi cầu thủ chơi hay nhất của U.23 Việt Nam trong trận đó là Phi Sơn, tác giả của 2 bàn thắng, đã bị thay ra. Phải chăng Sơn không trong đường dây, nên vô tư sút tung lưới đối phương và bị HLV Phúc tức tốc thay ra?

Tất cả đều là suy đoán, chưa có kết luận chính thức, nhưng có một điều chắc chắn rằng, đội U.23

Giải bóng nguy hiểm nhất hành tinh

THÁI HÀ

Giải Nigeria Premier League vừa kết thúc với việc đội bóng Kano Pillars là đội đầu tiên trong một thập kỷ qua bảo vệ được chức vô địch. Bóng đá châu Phi chỉ được người hâm mộ quan tâm vào các dịp World Cup, bên cạnh sự quan tâm dành cho các đội bóng khác, ai mà để ý đến các giải đấu ở châu Phi. Nhưng giải quốc gia ở Nigeria khiến ta phải để ý vì sự có mặt không hai của nó.

Nhìn vào bảng xếp hạng cuối mùa bóng thì thấy các đội đều thắng rất nhiều trên sân nhà, và thua hầu hết trên sân khách. Đội vô địch Pillars chỉ hơn đội Shooting Stars xếp thứ 20, vị trí đội số có 17 điểm (63 so với 46) trong khi ở Anh, khoảng cách này có mùa lên tới 70 điểm.

10/20 đội bất bại trên sân nhà, trong khi không đội nào thắng quá 3 trận trên sân khách. Đội á quân Enyimba thậm chí còn không để thủng lưới bàn nào trong 19 trận ở sân nhà. Đội vô địch Pillars thắng 18 và hòa 1 trong 19 trận ở sân nhà, nhưng chỉ thắng 2, hòa 2 và thua 15 trong 19 trận ở sân

khách. Cá biệt hơn là đội xếp thứ 7 Gombe United thắng 18 và hòa 1 trên sân nhà nhưng thua cả 19 trận với hiệu số bàn thắng thua là 4-39 trên sân khách.

Do đâu có sự kỳ quái này? Các đội bắt tay nhau theo kiểu “thắng sân nhà, thua sân khách”? Không phải, vì liên minh như vậy chỉ diễn ra ở một nhóm đội nhỏ không đủ thực lực để tự cứu mình nên mới là trò ma, chứ không thể xảy ra ở cả 20 đội được. Các đội có thực lực ít khi làm điều đó.

Sự kỳ quái này bắt nguồn từ những cuộc hành trình mệt mỏi, đám CĐV hung dữ và các ông trọng tài có vấn đề. Di chuyển bằng ô tô trên những con đường dài, gồ ghề, nóng bức không phải là cách chuẩn bị tốt cho các trận đấu. Nhiều đội không muốn đi sớm vì ngại tốn tiền khách sạn. Mùa qua, có hai trận bị hủy do các đội khách bị cướp dọc đường.

Ban tổ chức giải đấu không có nhiều tiền, họ khoán việc trả thù lao trọng tài cho đội chủ nhà. Các đội chủ nhà nói thắng với trọng tài rằng tiền thù lao trọng tài nhiều hay ít tùy thuộc vào kết quả thi đấu của họ, thế thì trọng tài làm sao nghiêm chỉnh

được. Ở xứ này, người ta huých toẹt ra thế, chứ chẳng phải dùng đến động từ “mua” để nói về chuyện hối lộ trọng tài.

Những trọng tài khẳng định mình liêm chính thì cũng sợ các CĐV chủ nhà hung dữ. Shooting Stars thua 1 trận và “chỉ” thắng 13 trận trên sân nhà mà còn đội số thì mỗi trận đấu trên sân nhà có ý nghĩa thế nào với các CĐV. Nhiều trọng tài bị dọa xử ngay trên sân và trên đường về mãi rồi cũng sợ. Mùa qua, các đội Wikki Tourist và Kwara United bị xử thua vì CĐV tấn công trọng tài, Enugu Rangers bị xử chơi 6 trận không có khán giả vì lý do tương tự. Nếu không bị xử thua, Wikki và Kwara đã đủ điểm trụ hạng. Các trọng tài dọa tẩy chay nên ban tổ chức mới xử các đội bóng.

Kỳ lạ nhất là trận Sharks làm khách ở Kwara, trọng tài Dogo Yabilsu cho Sharks hưởng quả phạt đền, CĐV của Kwara tràn vào sân để xin “tiết” trọng tài. Vốn là đại tá quân đội, ông Yabilsu rút súng lục đuổi lại CĐV. Nhưng cầu thủ bên phía Sharks vẫn sợ chuyện sẽ xảy đến với đội của họ nên họ chủ động đá hỏng quả phạt đền. Hết nói rồi. ■

Việt Nam đã để lại một hình ảnh cực kỳ phản cảm từ trận hòa chủ đích này.

Sự không giống ai còn thể hiện ở chỗ VFF ngay lập tức đã ra quyết định đình chỉ nhiệm vụ của HLV Hoàng Văn Phúc, yêu cầu HLV Phúc kiểm điểm, rút kinh nghiệm nghiêm túc và cuối cùng tuyên bố, ông Phúc sẽ tự quyết định số phận sẽ tiếp tục hay không dẫn dắt đội U.23 Việt Nam chuẩn bị cho SEA Games 2013.

Càng không giống ai hơn nữa là dù bị đình chỉ, nhưng ông Phúc vẫn tiếp tục vai trò chuẩn bị cho đội U.23 Việt Nam đá trận bán kết với Sinh viên Hàn Quốc.

Giờ đây có 2 luồng dư luận, một bên vực ông

Phúc vì cho đây là quyết định chiến thuật, chủ động hòa để chọn đối thủ mình ưa thích; còn một bên quyết liệt đòi kỷ luật không chỉ ông Phúc mà còn với tất cả những ai liên quan từ quan chức cho đến các cầu thủ có liên quan của đội bóng.

Quyết định cuối cùng sự việc này ra sao? Vẫn còn chờ. Nhưng ở đây không một ai đặt khán giả trong trận này (có mặt theo dõi trực tiếp trên sân và qua truyền hình) và người hâm mộ lên vị trí hàng đầu khi mổ xẻ vấn đề rồi đưa ra quyết định. Nói đội U.23 Việt Nam lừa thì quá tội, nhưng nói hình ảnh họ thể hiện qua trận đấu này hoàn toàn gây thất vọng và tạo nên sự phẫn nộ trong lòng khán giả và người hâm mộ là hoàn toàn chính

xác.

Bóng đá không vì khán giả, không vì người hâm mộ thì vì ai? Bóng đá không kỷ cương thì còn gì là bóng đá. Chính sự thiếu tôn trọng đó nên BĐVN mới ra nông nỗi này. Bài học Olympic 2012 vẫn còn đó, Liên đoàn cầu lông thế giới đã loại 8 vận động viên của Trung Quốc, Hàn Quốc và Indonesia ra khỏi Olympic vì tội không thi đấu hết mình, coi thường khán giả ở nội dung đôi nữ nhằm toan tính lợi ích cá nhân khi chủ động thua để chọn đối thủ như mong muốn.

Người ra như thế, còn mình thì sao? Nói nhiều nhưng có gì sai? **HOÀNG LAM**





Chelsea Clair và Kyle Froelich

CHO ĐI LÀ NHẬN LẠI!

Chelsea Clair và Kyle Froelich gặp nhau năm 2009 tại một cuộc trưng bày ô tô lúc nàng 22 tuổi và chàng 19 tuổi. Sau những nỗ lực dai dẳng với hy vọng tìm ra người hiến thận thích hợp để thay thế hai quả thận đang hoạt động ỉ ạch của mình, Kyle được các bác sĩ bảo rằng có lẽ anh nên từ bỏ hy vọng đó. Tuy nhiên, Chelsea đã tự nguyện hiến tặng thận của mình cho chàng trai này khi họ gặp nhau ở Indiana, nước Mỹ.

“Và rồi, chúng tôi trở thành gần như một cặp đôi hoàn hảo” - Chelsea nói.



Chelsea và Kyle's

Cha của Chelsea đã chết khi đang cần một cuộc phẫu thuật ghép tủy xương mà ông ta không bao giờ nhận được. Mẹ cô rõ ràng đã xem một cuộc phẫu thuật ghép thận trực tuyến và đã cố khuyên cô không nên hiến thận. Tuy nhiên, cô vẫn quyết tâm và rồi cuộc quả thận đã phát huy tác dụng ngay lập tức. Trong khi cùng nhau đi đến bệnh viện để ghép thận họ đã phải lòng nhau. “Giữa chúng tôi có một mối ràng buộc mà không ai khác, trừ phi họ đã làm điều này, có thể biết được” - Kyle, hiện giờ đã 23 tuổi, nói. Họ đã làm đám cưới vào ngày 12 tháng 10 và xin chúc cho cặp đôi này “răng long đầu bạc”.

HƯNG TRẦN

Gần đây, tiến sĩ Radu Silaghi - Dumitrescu, Trường Đại học Babes Bolyai, Cluj - Napoca, Romania tuyên bố rằng, ông và các đồng nghiệp của ông đã thành công trong việc tạo ra máu nhân tạo. Loại máu nhân tạo này có thể sử dụng cho bệnh nhân mà không phải lo sợ có tác dụng phụ nguy hiểm, đe dọa tính mạng của người bệnh.

Nói chuyện với các phóng viên, tiến sĩ Radu Silaghi - Dumitrescu giải thích: Mặc dù một số các nhà nghiên cứu khác đang cố gắng để thiết kế ra máu nhân tạo nhưng nỗ lực của họ sẽ thất bại sớm hay muộn, vì máu mà họ tạo ra không chịu đựng nổi thể chất và áp lực hóa chất. Các loại máu nhân tạo thường gây ra chất độc hại trong quá trình tiếp xúc với các điều kiện thực tế của cuộc sống, rất khó để có thể truyền máu thành công vào cơ thể bệnh nhân. Tuy nhiên, Radu Silaghi cùng đồng nghiệp của ông đã tạo ra một loại máu nhân tạo mới, có chứa nước, muối và một loại protein vốn được biết đến như là hemerythrin - một loại protein có nhiệm vụ vận chuyển oxy trong các động vật không xương sống sống ở biển. Điều thú vị là loại protein này được chiết xuất từ giun biển Polychaete Annelid.

Các nhà nghiên cứu giải thích rằng, không giống với hemoglobin (huyết sắc tố) - một protein phức tạp chứa các phân tử sắt có khả năng thu nạp, lưu giữ và phóng thích oxy trong cơ thể động vật có vú và một số động vật khác, hemerythrin không dễ dàng bị phá hủy khi tiếp xúc với những áp lực về thể chất và hóa học. Do đó, máu nhân tạo được hình thành và tạo ra những ràng buộc sự sống khi nó được truyền vào sinh vật sống. Radu Silaghi - Dumitrescu đã cho thử nghiệm máu nhân tạo trên chuột thí nghiệm và cho biết, kết quả rất đáng khích lệ. Những con chuột được truyền máu

MÁU NHÂN TẠO



Giun biển
Polychaete
Annelid

nhân tạo đã không gặp bất cứ một tác dụng phụ nào và điều này là những gì mà các nhà nghiên cứu mong đợi.

Máu nhân tạo của Radu Silaghi - Dumitrescu được cho là có thể thay thế máu thực sự để thực hiện các nhiệm vụ vận chuyển oxy tới các tế bào và mô chỉ trong vòng một giờ (cũng có thể là một ngày). Nó là hy vọng cho những người bị mất máu nghiêm trọng trong quá trình phẫu thuật hoặc là bị chấn thương nghiêm trọng. Các nhà khoa học hy vọng rằng, trong khoảng một đến hai năm, họ có thể tung ra mẫu máu nhân tạo cho thử nghiệm lâm sàng với các tình nguyện viên và xác định một cách chính xác loại máu nhân tạo này có thể truyền một cách an toàn vào con người hay là không.

Việc tạo thành máu nhân tạo là giải pháp quan trọng cho công tác hỗ trợ tình trạng thiếu nguồn cung cấp máu và ngăn ngừa sự nhiễm trùng thông qua máu được truyền. Tiến sĩ Radu Silaghi - Dumitrescu còn nói thêm rằng, ông và các đồng nghiệp có thể "tạo ra máu ngay lập tức" và biến

thành máu nhân tạo khi cho nước vào.

Cho đến nay, việc tạo ra máu nhân tạo vẫn còn là một thách thức. Trong năm 2011, Đại học Edinburgh và Đại học Bristol đã thực hiện một công trình nghiên cứu chế tạo hồng cầu từ tế bào gốc lấy từ tủy xương. Giáo sư Marc Turner của Đại học Edinburgh hy vọng sẽ tạo ra được nhóm máu O âm tính.

Nếu thành công, máu nhân tạo có thể được trao cho tới đa là 98% dân số. Nó sẽ là một nguồn cung cấp máu an toàn, nhất là trong các nước đang phát triển, nơi có hàng ngàn người bị xuất huyết sau khi sinh con. Người Pháp đã bắt đầu cho thử nghiệm trên người trong giai đoạn đầu với máu nhân tạo từ tế bào gốc. Các nhà nghiên cứu khác trên thế giới đang mong đợi có thể tạo huyết sắc tố để vận chuyển oxy đi khắp cơ thể. Một vài nơi khác còn nghiên cứu để sử dụng được huyết sắc tố lấy từ bò như một loại máu thay thế.

VŨ NINH
(Tổng hợp)

TRUY LÒNG NGƯỜI TUYẾT YETI

Một nhà khoa học người Anh đã liên kết một số mẫu lông đang bị hoài nghi về sinh vật huyền thoại Yeti hay "Người Tuyết kinh tởm" và so sánh với một loài chó Bắc Cực cổ đại mà ông cho rằng nó đã tồn tại đến tận ngày nay

Ông Bryan Sykes, một nhà di truyền học rất có uy tín, công tác tại Đại học Oxford (Anh), đã báo cáo về những kết quả của một dự án nhiều năm ròng rã, trong đó nhà khoa học đã tiến hành phân tích các mẫu tóc và mô thuộc về một loài sinh vật chưa từng biết từ trước tới nay. Trả lời trên tờ tin tức NBC, nhà di truyền học Bryan Sykes cho biết: "Từ năm 2012, tôi đã so sánh lông của Yeti, Bigfoot và Sasquatch, liền sau đó tôi đã nhận được rất nhiều lời phản hồi tích cực từ mọi người khắp nơi trên thế giới". Một trong những mẫu lông triển vọng nhất mà ông Bryan Sykes nhận được bao gồm từ một xác ướp Yeti tại vùng Ladakh (Bắc Ấn Độ), những sợi lông này được thu thập bởi một nhà leo núi người Pháp, ông này cho hay đã nhìn thấy xác ướp Yeti từ cách đây 40 năm.

Một mẫu khác là một sợi lông đơn lẻ được tìm thấy cách đây khoảng một thập niên ở Bhutan, cách Ladakh khoảng 800 dặm (1.290km). Theo ông Bryan Sykes, qua phân tích ADN từ những mẫu lông này đã cho thấy rằng chúng có cùng dấu hiệu di truyền của xương hàm một loài gấu trắng Bắc Cực đã được tìm thấy tại Na Uy vào năm 2004. Các nhà khoa học phỏng đoán rằng bộ xương hàm vào khoảng 120.000 năm tuổi.

Liệu sinh vật huyền thoại vẫn còn sống?

Nhà di truyền học Bryan Sykes nói rằng một số mẫu lông cho thấy

rằng chúng đến từ những sinh vật có lẽ đang còn sống. Ông Bryan Sykes nói: "Tôi không thể tưởng tượng nổi chúng ta đang giữ trong tay nhiều loại mẫu lông mà chỉ đến từ 2 loài gấu trong dãy núi Himalaya". Ông Sykes suy đoán rằng rất có thể loài sinh vật là một loại gấu mới hoặc có thể là một chủng lai tạo giữa gấu trắng Bắc Cực và gấu nâu. Ông Loren Coleman, giám đốc của Bảo tàng động vật bí ẩn quốc tế (ICM) ở Portland, Maine, cho rằng phát hiện của ông Sykes có thể là "câu chuyện động vật bí ẩn số 1" về nghiên cứu các động vật ẩn, hoặc bí mật, chưa được khám phá trong một thập niên vừa qua.

Ông Loren Coleman giải thích: "Đó là một trong những trục trặc với cái từ Yeti. Đây là một thuật ngữ chung cho 3 giống sinh vật khác nhau. Có một giống thân nhỏ, một giống thân bằng con người và một giống khổng lồ có tên gọi là Dzu-Teh". Nếu như phát hiện của ông Bryan Sykes về loài gấu là đúng thì Dzu-Teh có lẽ là loài gấu trắng Bắc Cực đầu tiên từng đi lang thang tại Bắc Cực, nó không hề có bộ da rậm lông như thường thấy về Yeti, kể từ khi nó là một trong những loài gấu trắng Bắc Cực đầu tiên thoát ra từ một nhánh gấu nâu. Và theo khám phá của ông Sykes thì loài sinh vật lớn thân Yeti có thể là một loài gấu trắng Bắc Cực cổ đại. Nó là một trong những huyền thoại về Người tuyết Yeti và Yeti thực sự có màu trắng, trong khi dân bản địa thường mô tả



Một nhà thám hiểm đeo mặt nạ Yeti trong một chặng leo núi tại Himalaya, ở Nanga Parbat, Kashmir, Pakistan

rằng Yeti có thân màu nâu hoặc nâu đỏ".

Sinh vật có thật

Ông Brian Regal, một sử gia khoa học công tác tại Đại học Kean (New Jersey, Mỹ) nói rằng rất có khả năng có một loài gấu chưa xác định được, sinh sống trong rừng núi Himalaya, tuy nhiên vẫn còn đó khó khăn khi liên kết mẫu lông với sinh vật Yeti huyền thoại. Ông Brian Regal nửa tin nửa ngờ cho biết: "Phát hiện của ông Bryan Sykes qua phân tích mẫu ADN cho thấy rằng nó đến từ một con gấu, tuy nhiên không phải chỉ có mỗi con gấu này, mà rất có thể phải có



một cái gì khác”. Nhà sinh học Robert Rockwell, người đã nghiên cứu về các loài gấu trắng Bắc Cực, nghĩ rằng rất có thể loài gấu đã từng sinh sống dài hơi trong dãy Himalaya. Ông Robert Rockwell hiện đang làm việc tại Bảo tàng lịch sử tự nhiên Mỹ (AMNH) tại New York, nhận định: “Đó là một tín hiệu khá lạc quan, sinh vật Yeti có thể là loài gấu đen, gấu nâu hay thậm chí gấu mặt trời châu Á, hoặc giả là một

sự kết hợp kỳ lạ nào đó. Vì chúng là gấu, nên chúng có thể sẽ chia sẻ nhiều chuỗi ADN được tìm thấy trong các hóa thạch. Liệu đã từng có một sinh vật nào đó sinh sống tại Himalaya và không nhìn thấy rõ, chưa từng bị bắt giữ hay chưa hề được thu thập chăng? Himalaya là một khu vực rộng lớn, nhiều nơi chưa từng có con người sinh sống, ngoại trừ sự hiện diện của loài gấu vốn sống rất nhút nhát”.

Cần phản biện

Bên cạnh đó, ông Robert Rockwell cho hay rằng ông cần xem xét kỹ các kết quả của ông Bryan Sykes được công bố trên một tạp chí khoa học phản biện, trước khi có thể kết luận rằng các mẫu lông trên đến từ những loài gấu khác nhau. Ông Robert Rockwell phân tích: “Lời tuyên bố của nhà di truyền học Bryan Sykes dựa trên một mẫu lông rất nhỏ, và ADN có thể sẽ bị suy thoái trên tổng thể nội dung của nó. Cho đến khi các dữ liệu được công bố, thực sự tôi vẫn đang còn khá nghi hoặc. Yếu tố chính xác sẽ hoàn toàn dựa trên ADN sẽ được khai thác ở khu vực nào trên Trái đất”. Nhà sinh học phân tử Charlotte Lindqvist bày tỏ một nhận định tương tự với ý kiến của ông Rockwell: “Tôi muốn xem các dữ liệu được công bố và xem xét kỹ lưỡng” - bà Lindqvist hiện đang giảng dạy tại Đại học công New York tại Buffalo (New York). Charlotte Lindqvist là một phần trong nhóm trích xuất ADN từ xương quai hàm của loài gấu trắng Bắc Cực cổ đại mà ông Bryan Sykes đã sử dụng nó trong so sánh di truyền của mình. Trong một email, bà Lindqvist cho biết: “Trước khi chuyện đó xảy ra, tôi vẫn không chắc lắm về một mối dây liên kết giữa một con gấu trắng Bắc Cực có 120.000 năm tuổi và một con gấu (hay Yeti) trong dãy Himalaya”. Về phần mình, ông Bryan Sykes phát biểu: “Dự án nghiên cứu vẫn đang tiếp tục tiến triển, các kết quả này sẽ được công bố trong một tạp chí khoa học, và nguồn gốc của Yeti là một phạm trù khoa học thực sự”.

PHAN BÌNH (Tổng hợp)

psb
College

Trường **Cao đẳng Quốc tế PSB** là trường duy nhất tại Việt Nam cung cấp chương trình đào tạo của **PSB**

- **CHỈ XÉT TUYỂN, KHÔNG THI TUYỂN**
- 12 cơ sở tại 5 quốc gia
- 55.000 sinh viên đang theo học



(08) 3926 2233

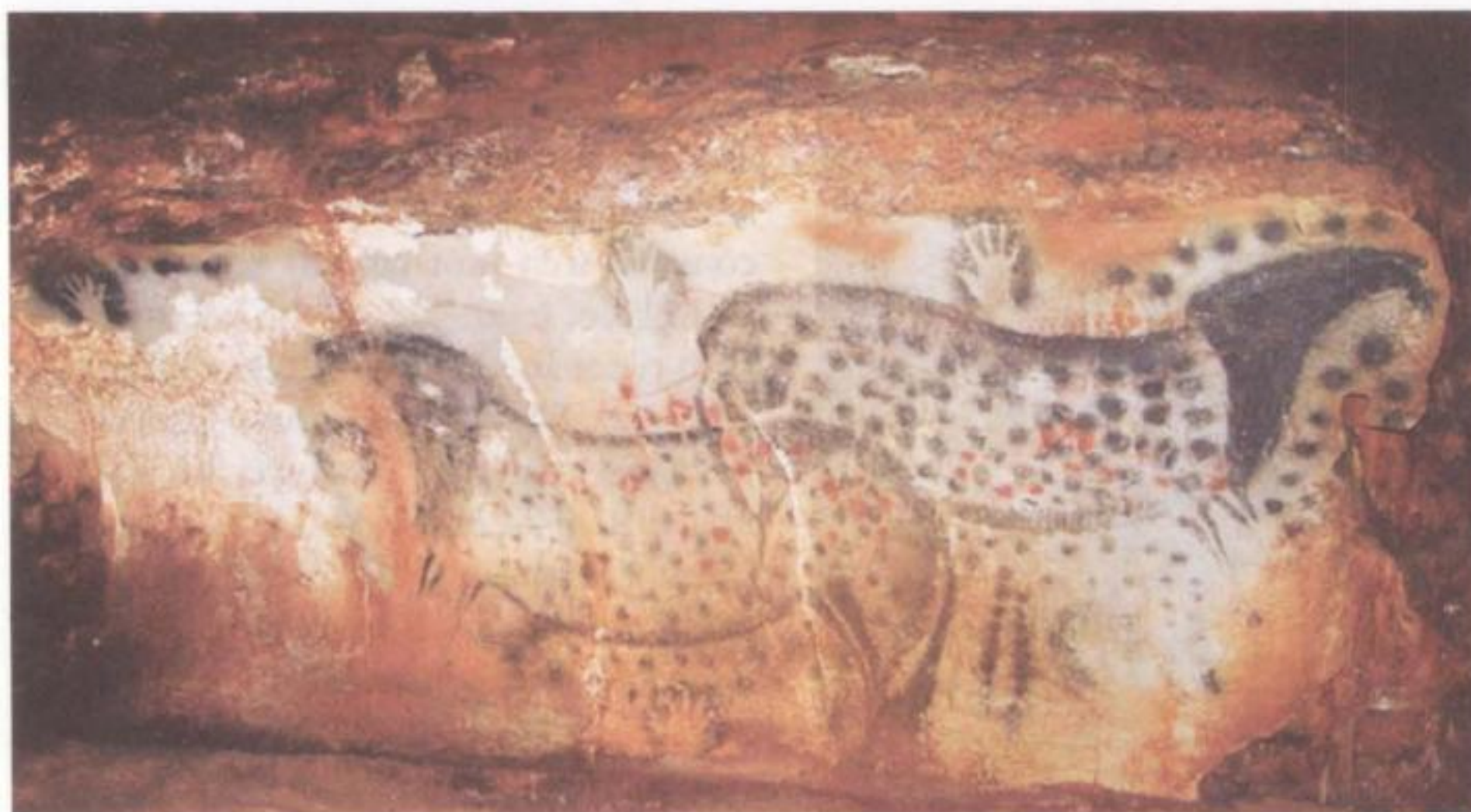
www.psbcollege.edu.vn

144-146-148 Lê Lai, Phường Bến Thành, Quận 1, TP HCM

THAM GIA CHƯƠNG TRÌNH
ĐIỀU LƯU VĂN HÓA VÀ
HỌC TẬP TẠI SINGAPORE



NHẬN NGAY IPAD 4
KHI ĐĂNG KÝ NHẬP HỌC
TẠI PSB COLLEGE



Các dấu tay trong nền hội họa hang động cổ đại thường thuộc về phụ nữ, làm đảo chiều quan niệm là phải thuộc về nam giới

Nhà khảo cổ học Dean Snow đến từ Trường Đại học Pennsylvania đã phân tích tỉ mỉ những mẫu khuôn tô tạo tác bằng tay được phát hiện trong 8 di chỉ hang động ở Pháp và Tây Ban Nha. Bằng cách so sánh độ dài tương đối của các ngón tay, ông Dean Snow đã xác định rằng 3/4 của các dấu vân tay là nữ giới. Được sự hỗ trợ nghiên cứu của Ủy ban nghiên cứu và thăm dò thuộc Hội Địa lý quốc gia Mỹ (NGSCRE), ông Dean Snow nhận định: “Trong suốt một thời gian dài, đã có một cái nhìn thiên vị về nam giới trong văn chương. Người ta đã thực hiện rất nhiều các giả định mà không hề có cơ sở về những người đã tạo nên các bức tranh hang động, và tại sao họ làm điều đó?”. Các nhà khảo cổ đã tìm thấy hàng trăm các mẫu khuôn tô họa bằng tay trên các vách tường hang động trên khắp thế giới. Bởi vì nhiều bức tranh sơ khai trong số này cũng có các hình minh họa về động vật hoang dã như bò rừng bi-zông, tuần lộc, ngựa, voi ma mút, cho nên các nhà nghiên cứu đã đề xuất ý tưởng rằng, các khuôn tô đã được họa bởi tay cánh thợ săn nam giới, có lẽ để ghi lại những màn giết thịt động vật hoặc một số loại hình “ma thuật săn bắn” nhằm nâng cao mức độ thành công của cuộc săn bắn kế tiếp.

Mặt khác cuộc nghiên cứu mới cũng đưa ra những đề xuất khác. Nhà khảo cổ học Dean Snow phân tích: “Trong các xã hội săn bắn hái lượm, đàn ông thường đóng vai trò đi săn bắn, giết thịt trong các hang động. Nhưng phụ nữ thường mới là người chở thịt về trại, phụ nữ cũng quan tâm tới năng suất săn bắn như cánh nam giới. Không phải chỉ có đàn ông mới rượt đuổi bò rừng bi-zông”. Các chuyên gia đã bày tỏ nhiều quan niệm khác nhau về giải thích dữ liệu mới phát hiện của Dean Snow, xác nhận việc còn có nhiều bí ẩn xoay quanh những họa phẩm nghệ thuật thuở sơ khai này. Nhà khảo cổ học Paul Pettit của Đại học Durham (Anh), nhìn nhận: “Những khuôn tô họa bằng tay thực sự là một loại hình nghệ thuật hang động bởi vì chúng xuất hiện rõ ràng và là một kết nối chân thực giữa chúng ta và con người thời kỳ Đồ đá cũ. Chúng tôi nghĩ rằng chúng ta hiểu biết về họ, nhưng khi chúng ta thâm nhập vào đời sống của họ, chúng ta mới giật mình nhận ra kiến thức mà mình đang có quả thật rất nông cạn”.

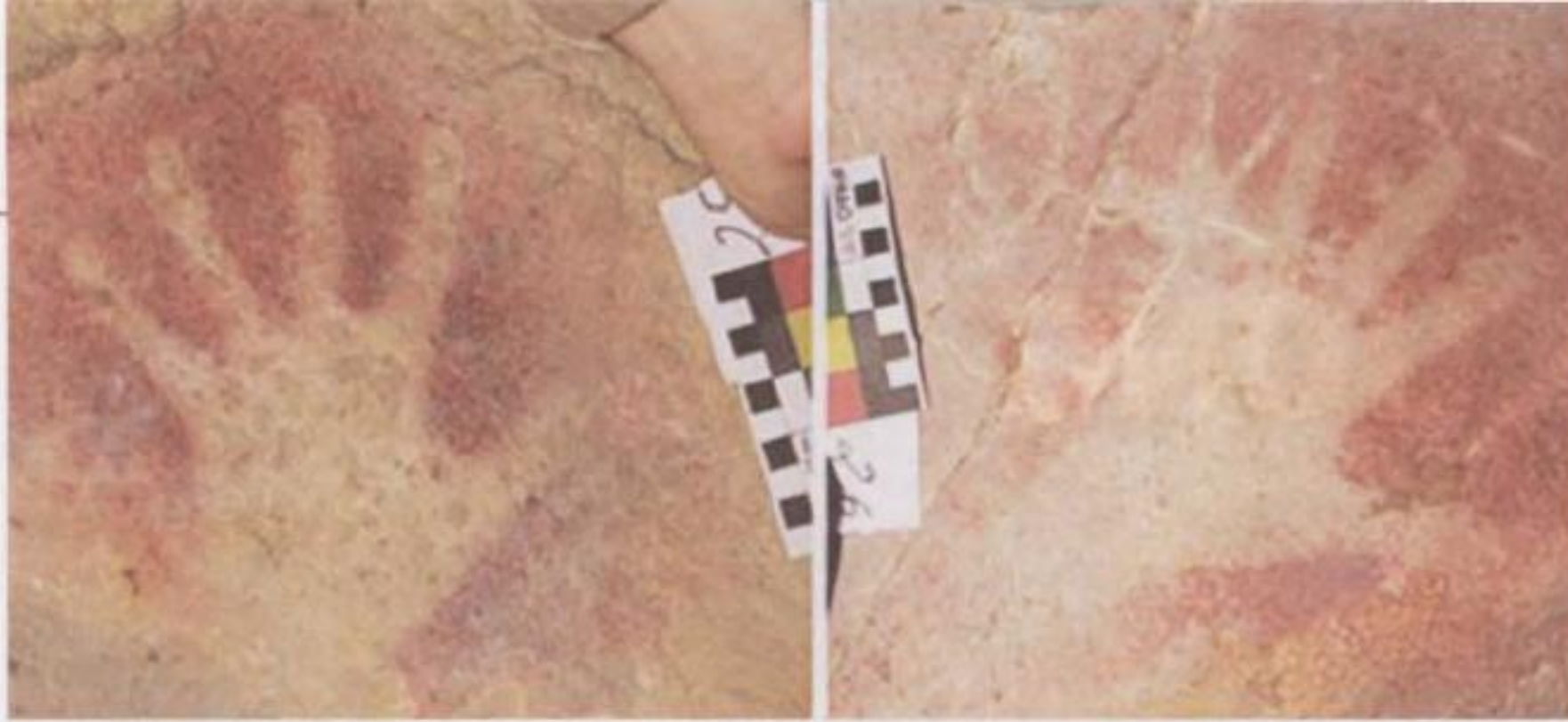
Những sự khác biệt giới tính

Nghiên cứu của ông Dean Snow được bắt đầu từ cách đây hơn một thập niên khi ông có theo dõi công trình nghiên cứu của ông John

NỮ HỌA SĨ TRONG HỘI HỌA CỔ ĐẠI

Phụ nữ chứ không phải nam giới, mới là những người đã tự tay tạo nên những bức tranh hang động lâu đời nhất thế giới, sự thật đã được khám phá thông qua một quá trình phân tích các dấu vân tay cổ đại. Trong một thời gian dài, nhiều học giả tin rằng những họa sĩ cổ đại này hầu hết là nam giới, nhưng những khám phá mới đã làm đảo ngược hoàn toàn những định kiến của giới khảo cổ học trong suốt hàng thập kỷ.

Manning, một nhà sinh vật học người Anh, người đã khám phá ra rằng đàn ông và đàn bà có sự khác biệt rõ rệt về độ dài tương đối của các ngón tay: phụ nữ có ngón tay đeo nhẫn và ngón trỏ thường có độ dài bằng nhau; trong khi các ngón tay đeo nhẫn của nam giới thường có khuynh hướng dài hơn ngón tay trỏ. Một ngày sau khi đọc xong các nghiên cứu của ông John Manning, ông Dean Snow đã lôi ra một cuốn sách 40 năm tuổi về các bức họa hang động trên kệ sách của mình. Bìa bên trong mặt trước của quyển sách là hình ảnh đặc tả khuôn tô bằng tay rực rỡ màu sắc, được họa ngay trong hang động Pech Merle nổi tiếng ở miền Nam nước Pháp. Dean



Những khuôn tô bằng tay này được tìm thấy trong hang động El Castillo (Cantabria, Tây Ban Nha), có lẽ được làm bởi đàn ông (trái), hoặc phụ nữ (phải)

Snow nhớ lại: “Tôi nhìn vào bức ảnh họa và nghĩ rằng, chắc chắn người vẽ nên bức khuôn tô phải là nữ giới chứ không phải là nam giới như cách nghĩ của John Manning”.

Các bức khuôn tô bằng tay và dấu vân tay được tìm thấy trong các hang động ở Argentina, châu Phi, Borneo và Australia. Nhưng những minh họa nổi tiếng nhất có lẽ là những bức bích họa hang động có niên đại 12.000 đến 40.000 năm ở miền Nam nước Pháp và Nam Tây Ban Nha. Trong nghiên cứu này, trong tuần này, trên tờ Cổ vật Mỹ, nhà khảo cổ học Dean Snow đã kiểm tra hàng trăm khuôn tô tay trong các hang động ở châu Âu, song phần lớn các khuôn tô tay đã quá mờ nhạt hoặc nhòe được sử dụng trong các phân tích. Nghiên cứu bao gồm các chỉ số đo từ 32 mẫu khuôn tô, bao gồm 16 khuôn tô từ hang động El Castillo (Tây Ban Nha), 6 khuôn tô từ các hang động ở Gargas (Pháp) và 5 khuôn tô từ Pech Merle. Ông Dean Snow đã duyệt các con số thông qua một ứng dụng thuật toán mà ông đã sáng tạo ra dựa trên một tập tài liệu tham khảo về tay của người hậu duệ châu Âu, đang sống gần trường đại học nơi ông đang giảng dạy. Bằng cách sử dụng một số phép đo - chẳng hạn như độ dài của các ngón tay, chiều dài của bàn tay, tỉ lệ của ngón trỏ và ngón đeo nhẫn và tỉ lệ của ngón

tay trỏ đến ngón tay út - từ đây thuật toán có thể đưa ra dự đoán rằng dấu vân tay đó là nam hay nữ.

Tuy nhiên, vì có sự chồng chéo giữa nam và nữ nên thuật toán đôi khi không chính xác lắm: nó dự đoán độ chính xác 60% về giới tính của các mẫu khuôn tô tay minh họa. May mắn cho Dean Snow, đó không phải là trục trặc trong phân tích các mẫu vân tay thời tiền sử. Hóa ra có nhiều thứ khiến cho ông Snow phải ngạc nhiên, các bàn tay trong những hang động có hình lưỡng dục hơn so với bàn tay người hiện đại, nghĩa là có một chút chồng chéo trong nhiều phép đo khác nhau. Nhà khảo cổ Dean Snow nhận xét: “Chúng rơi ở hai đầu cực và thậm chí vượt xa tính cực đoan. Cách đây 20.000 năm, đàn ông là đàn ông, nữ giới là nữ giới, không có sự nhập nhằng về giới tính”.

Phụ nữ, con trai hay pháp sư?

Các phân tích của ông Dean Snow đã xác định rằng có 24 trong số 32 bàn tay - chiếm tỉ lệ 75% - là phụ nữ. Một số chuyên gia đang tỏ ra hoài nghi. Trước đó vài năm, nhà sinh vật học tuyến hóa R. Dale Guthrie đã tiến hành một phân tích tương tự về các dấu vân của người thời Đồ đá cũ. Nghiên cứu của ông Guthrie chủ yếu dựa trên sự khác biệt giữa chiều rộng

của lòng bàn tay và ngón tay cái, ông Guthrie đã phát hiện ra rằng phần lớn dấu vân tay là trẻ em nam vị thành niên. Theo nhà sinh học Guthrie, ở người trưởng thành, các hang động là nơi nguy hiểm và ít quan tâm, nhưng các thiếu niên nam lại thích khám phá bởi ham mê mạo hiểm. Ông R. Dale Guthrie là một giáo sư danh dự tại Đại học Alaska, Fairbanks, cho biết: “Bọn trẻ hấp thụ vào đầu 2 thứ: phụ nữ khỏa thân và động vật lớn có vú”. Các nhà nghiên cứu khác tỏ ra bị thuyết phục với dữ liệu mới của ông Dean Snow. “Tôi nghĩ rằng bài viết này là một báo cáo mang tính bước ngoặt”.

Mặc dù những dấu vân tay này đã được thảo luận trong suốt nửa thập niên, nhưng đây là lần đầu tiên một cá nhân đã tổng hợp một bằng chứng tuyệt hảo” - dẫn lời hào hứng của nhà khảo cổ học Dave Whitley đến từ ASM Affiliates, một công ty tư vấn khảo cổ học ở Tehachapi, California. Cá nhân ông Dave Whitley cho hay rằng phần lớn các bích họa hang động là do các pháp sư tạo ra, họ là những người có các giao kết đặc biệt với thế giới tâm linh. Ông Whitley khẳng định trong một số xã hội săn bắn hái lượm thì các pháp sư là nữ giới hoặc người chuyển đổi giới tính. Cuộc nghiên cứu của ông Dean Snow đã bật ra nhiều câu hỏi cần phải trả lời. Tại sao phụ nữ lại là các họa sĩ chủ chốt? Phải chăng họ đã tạo ra các dấu vân tay, hay trộn vện cả bức họa? Liệu các họa sĩ không phải con người, hoặc có hay không họ là người Nêandertan? Tại sao các nữ họa sĩ cổ đại lại lưu dấu vân tay trái trên các bức họa của mình?

PHÚ THỦY
(tổng hợp)

Khởi đầu sự nghiệp

START YOUR JOURNEY IN ACCOUNTING AND FINANCE

tài chính kế toán

ACCA

TO BE
DIFFERENT
PREPARED

www.accaglobal.com / Vui lòng liên hệ 08 3910 3488 (VPDD ACCA HCM) / 04 3946 1388 (VPDD ACCA Hà Nội)

ĐỖ MẠNH CƯỜNG

và câu chuyện "cánh bướm"

Y THIÊN

Là nhà thiết kế có những bộ trang phục không chỉ hợp thời mà còn tôn vinh vẻ đẹp của thời trang một cách tinh tế. Nhà thiết kế Đỗ Mạnh Cường đã tạo dựng được một thương hiệu riêng trong làng thời trang Việt Nam. Anh sẽ tiếp tục kể câu chuyện của mình thông qua bộ sưu tập mới của mình sẽ được ra mắt vào tháng 11 xung quanh những cánh bướm.

Đỗ Mạnh Cường là ai?

Từ ngày mới xuất hiện với những bộ trang phục đơn sắc, khối lập thể và đường cắt tinh tế phảng phất phong cách Pháp, Đỗ Mạnh Cường đến hôm nay trở thành tên tuổi gắn liền với người nổi tiếng nhiều hơn. Dù các thiết kế của anh không phải dùng cho sân khấu nhiều nhưng từ chất liệu, đường nét, form dáng, Đỗ Mạnh Cường ngầm chọn cho mình đối tượng chính là người nổi tiếng. Qua thời gian, Đỗ Mạnh Cường được đánh giá là một trong những nhà thiết kế nổi bật của thời trang Việt Nam đương đại. Anh từng có thời gian học tập tại Trường Chambre Syndicale de la Couture Parisienne, đồng thời có kinh nghiệm làm việc cho hai nhãn hiệu Pháp danh tiếng Christian Dior và Dominique Sirop sau khi tốt nghiệp. Đó chính là khoảng thời gian trải nghiệm quý giá để Đỗ Mạnh Cường luôn mang được hơi thở hiện đại vào trang phục của mình.

Đỗ Mạnh Cường biết cách tấn công vào thị trường ngay khi mới về nước.

Nhà thiết kế Đỗ Mạnh Cường

Không có cách quảng bá thương hiệu nào tốt hơn khi gắn liền với người nổi tiếng. Chính yếu tố nhạy bén với thị trường và thị hiếu đám đông, Đỗ Mạnh Cường sớm trở thành thương hiệu chuyên làm nổi bật các người mẫu, ca sĩ, diễn viên trên thảm đỏ. Bên cạnh đó ba chữ viết tắt tên anh là DMC cũng xuất hiện liên tục cùng các chương trình, sự kiện thời trang

nghệ thuật lớn nhỏ trong nước suốt 5 năm kể từ ngày anh trở về Việt Nam. Một thành công không nhỏ và có thể nói là khá nhanh cho một gương mặt mới trong làng thời trang còn non trẻ như Việt Nam.

Bên cạnh các bộ sưu tập ấn tượng trên sàn catwalk, nhà thiết kế Đỗ Mạnh Cường còn điều hành công việc kinh doanh thương hiệu riêng, DMC



by Đỗ Mạnh Cường, nhãn hiệu thời trang ứng dụng dòng cao cấp dành cho đối tượng doanh nhân, nghệ sĩ và tầng lớp có thu nhập cao trong xã hội. Năm 2011-2012 Đỗ Mạnh Cường được bình chọn là Best Designer và cũng là nhà thiết kế ứng dụng được yêu thích nhất trong năm. Đặc biệt với vai trò giám khảo Vietnam's Next Top Model nhiều năm liền, Đỗ Mạnh Cường càng khắc họa được gu thời trang riêng và tạo nên nhiều gương mặt người mẫu nổi bật, trong đó phải kể đến “nàng thơ” Lê Thúy. Sau thành công của The Muse - Show kỷ niệm 5 năm 1 chặng đường & fashion show Xuân Hè 2013 - Le Jardin Đỗ Mạnh Cường đã gây dựng một sự nghiệp xuất sắc, một tên tuổi tầm cỡ và uy tín vững chắc trong ngành thời trang nói riêng và lĩnh vực nghệ thuật nói chung.

Và show cho những cánh bướm

Nằm trong hoạt động gần như không thể thiếu của một nhà thiết kế là giới thiệu bộ sưu tập mới theo từng mùa. Và chọn thời điểm tháng 11, khi Hà Nội chuyển sang đông, đất Sài Gòn dịu mát hơn, Đỗ Mạnh Cường giới thiệu BST Thu Đông 2013 mới nhất của NTK mang tên “Butterfly - Những Cánh Bướm Cuối Thu”. Đây sẽ là chương trình thời trang & nghệ thuật với quy mô lớn, diễn ra vào ngày 12/11 tại Trung tâm Hội nghị & Triển lãm Quốc tế SECC TP. HCM.

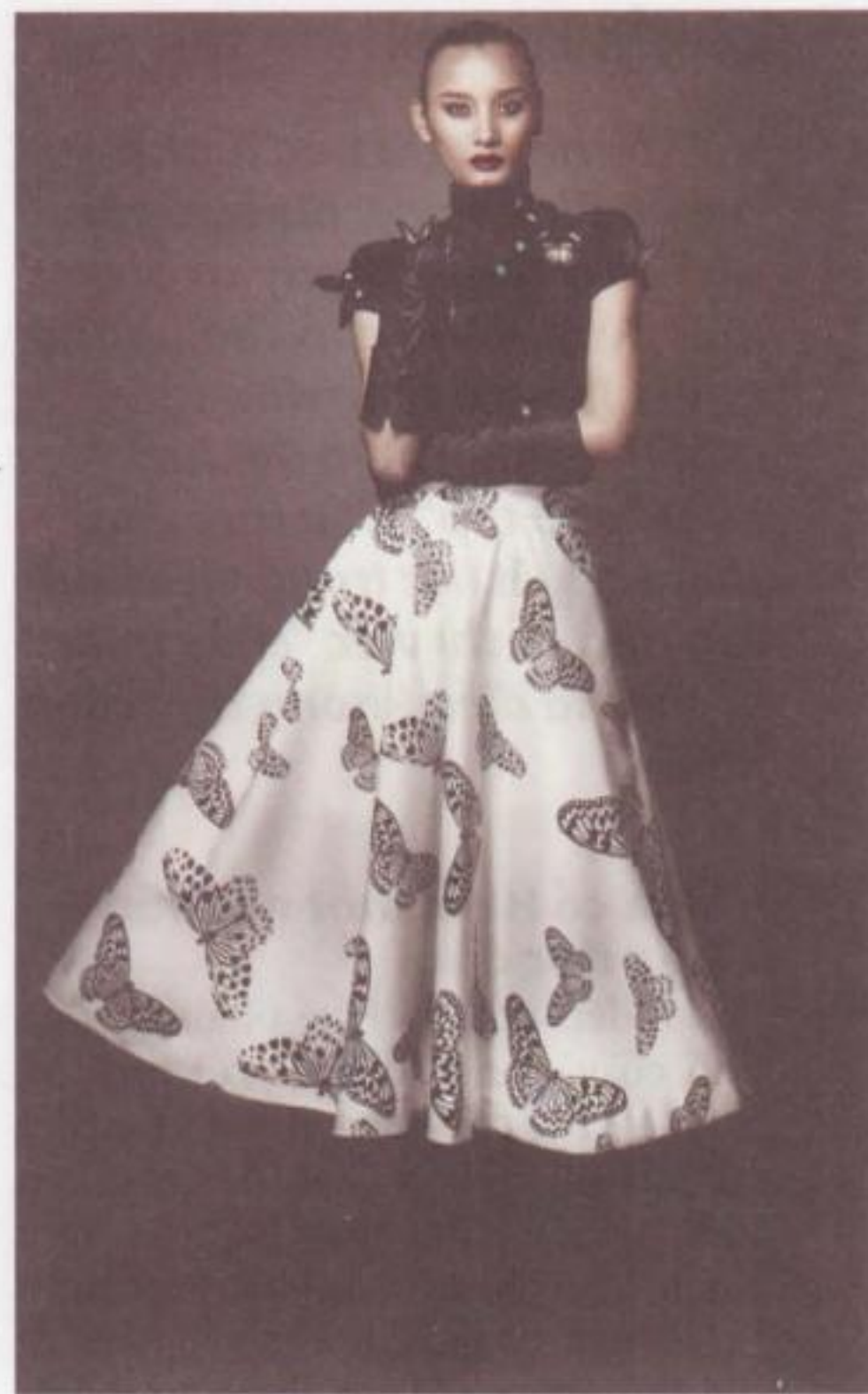
Lấy ý tưởng từ những cánh bướm cuối thu lãng mạn và bí ẩn, BST “Butterfly” vẫn sẽ trung thành với phong cách của Đỗ Mạnh Cường, mang đến cho khán giả những trang phục mang tính ứng dụng cao, với chất liệu hảo hạng và phong cách cắt may tinh tế quen thuộc. BST gồm hơn 70 trang phục với kiểu dáng đơn giản, may bằng nhiều chất liệu khác nhau, vận dụng các màu sắc xu hướng thu đông 2013 như: đỏ, tím, xanh lam, vàng... và hai màu đen trắng kinh

diễn. Đúng như phong cách mà Đỗ Mạnh Cường tô đậm ngay từ buổi đầu làm quen với làng thời trang Việt Nam.

Họa tiết in hình cánh bướm được thiết kế đặt in riêng, nhằm bảo đảm sự khác biệt, độc bản cho trang phục, đồng thời cũng là đề tài xuyên suốt và điểm nhấn nổi bật cho BST lần này. Ngoài ra, các trang phục còn được kết hợp với trang sức mang phong cách đương đại, bao gồm vòng đeo cổ, trang sức cài áo của nhà thiết kế ngoại quốc Vivek, cùng với 10 chiếc mũ tinh xảo đặc biệt của nhà thiết kế mũ Kan Kanemura.

“Butterfly - Những Cánh Bướm Cuối Thu” theo như tham vọng của chính Đỗ Mạnh Cường thì anh sẽ cố gắng mang lại một show thời trang đẳng cấp quốc tế của một nhà thiết kế trong nước luôn tiên phong tổ chức show riêng tại Việt Nam định kỳ 2 mùa hằng năm. Show diễn quy tụ 70 người mẫu hàng đầu Việt Nam: Vũ Mạnh Hiệp, Hoàng Yến, Ngọc Quyên, Lâm Thu Hằng, Minh Triệu, Oanh Di, Phan Như Thảo, Ngọc Oanh, Diệu Huyền... Tất cả sẽ sải bước trên đường catwalk hình tròn bán kính 30 mét lần đầu tiên xuất hiện tại Việt Nam. Thử thách lớn cho một show diễn chuyên nghiệp không chỉ có các bộ trang phục mà ngay cả đạo diễn, ý tưởng cũng góp phần phản ánh độ chuyên nghiệp thẩm mỹ của nhà thiết kế ấy.

Và những người nổi tiếng sẽ không bao giờ thiếu trong sự nghiệp của Đỗ Mạnh Cường. Vì vậy, 1.000 khách mời đặc biệt của chương trình gồm rất nhiều những ngôi sao giải trí hàng đầu như: Ngô Thanh Vân, Tăng Thanh Hà, Linh Nga... Ngọc Trinh, Minh Thư, Linh Chi... Hà Kiều Anh, Ngô Mỹ Uyên, Trúc Diễm, Hương Giang, Diễm Hương, Ngọc Oanh... Diễm My, Kim Thoa, Thủy Hương, Chi Bảo, Nguyễn Cao Kỳ Duyên, Vũ Cẩm Nhung, Trương Minh Cường, Kathy Uyên, Huyền Ny, Cường Ngô...



Người mẫu “nàng thơ” Lê Thúy

Mỹ Linh, Thanh Lam, Hồng Nhung, Tùng Dương, Quang Dũng, Phương Thanh, Đoàn Trang, Thanh Bùi, Dương Triệu Vũ... Đặc biệt ảo thuật gia quốc tế Ngô Mỹ Uyên sẽ xuất hiện với tư cách là MC dẫn dắt chương trình.

Sau thành công của The Muse, Le Jardin, Đỗ Mạnh Cường đã gây dựng cho mình một con đường riêng không trộn lẫn vào bất cứ nhà thiết kế nào, một tên tuổi tầm cỡ và uy tín vững chắc đối với những người hoạt động trong ngành thời trang nói riêng và lĩnh vực nghệ thuật nói chung. Ngoài tài năng thiết kế anh còn là 1 fashion icon (Biểu tượng thời trang), luôn tạo ra xu hướng mới. Mỗi xu hướng anh đưa ra đều mang dấu ấn cá nhân mạnh mẽ, để rồi sau đó trở thành trào lưu có sức ảnh hưởng lớn đối với các tín đồ thời trang. Đó chính là hướng đi của một thương hiệu, một cá nhân sáng tạo và cả những bước phát triển rất mới khi mong muốn đưa thời trang Việt Nam ra thế giới. ■

NGUYỄN VĂN TOÀN

Với tốc độ đô thị hóa mạnh mẽ như hiện nay, nhiều ngôi nhà cổ ở Huế có nguy cơ biến mất để nhường chỗ cho những ngôi nhà cao tầng được xây mới theo kiểu hiện đại hay kiểu “pha tạp”. Nếu Huế vẫn thiếu quyết liệt trong việc bảo tồn nhà cổ thì việc “chảy máu di sản” là điều không thể tránh khỏi.

Nhà cổ Huế: một nét văn hóa độc đáo!

Nói đến nhà cổ Huế phải nói đến phố cổ và làng cổ. Đối với phố cổ, ở Huế hiện còn tồn tại hai khu phố cổ là Gia Hội và Bao Vinh. Theo nhà nghiên cứu Huế Nguyễn Đắc Xuân, khu phố cổ Gia Hội được hình thành từ sau ngày các chúa Nguyễn di dời thủ phủ xứ Đàng Trong từ thành Hóa Châu vào Kim Long (1636) và Phú Xuân (1687). Khi nhà Nguyễn thành lập (1802), khu phố cổ Gia Hội đã phát triển nhanh chóng, trở thành một phố thị đông đúc. “Điểm danh” các di tích ta sẽ thấy một loạt các dinh thự của các ông hoàng, bà chúa triều Nguyễn và các quan chức cao cấp trong triều đình Huế như Phủ thờ Thượng thư Nguyễn Đình Hòe, Phủ thờ Quận chúa Như Sắc, Phủ Gia Hưng Vương, Phủ bà Chúa Nhất, Phủ Vĩnh Tường Quận Vương, Ngọc Sơn Công Chúa từ, Phủ từ Cẩm Giang Quận Vương, Phủ Hoài Quốc Công, Phủ Mỹ Quận Công, Phủ Tuy An Quận Công, Phủ từ Hoài Đức Quận Vương, Nghi Quốc Công từ, Phủ Thọ Xuân, Phủ Thoại Thái Vương, Phủ Hòa Thạnh Vương, Phủ Quảng Biên Quận Công, Phủ An Thạnh Vương, Phủ Kiến Phong Quận Công, Phủ Hoàng Hóa Quận Vương... Bên cạnh đó là một hệ thống đền chùa, miếu mạo người Việt, người Hoa được xây cất rất kỹ lưỡng. Ở đây có chùa Diệu Đế, ngôi Quốc tự thứ ba ở Huế và được vua Thiệu Trị liệt hạng là một trong “hai mươi thắng cảnh của đất thần kinh”; chùa Trường Xuân được xây dựng dưới thời các chúa Nguyễn;



Một khung nhà
rường của DNTN
đồ gỗ Duy Thịnh

Bản khoản nhà cổ

nhà thờ tổ Thanh Bình của ngành hát bội được công nhận di tích văn hóa cấp quốc gia (loại 1); ngôi nhà thờ họ Kim Hoàn; đền Chiêu Ứng của người Hải Nam được xây dựng từ năm 1908 và sau đó là chùa Quảng Đông, chùa Triều Châu, chùa Phúc Kiến... Đặc biệt, khu phố cổ còn có một kiến trúc nhà ở của người Ấn Độ duy nhất sót lại ở Huế. Đối với phố cổ Bao Vinh, đây từng là một thương cảng nhộn nhịp nhất của xứ Huế với hàng hóa hết sức đa dạng, ngoài lụa là gấm vóc còn các sản vật như ngà voi, đường, quế, thuốc nhuộm, vải vóc, đồ sành sứ, mỹ nghệ bằng ngà... với rất nhiều ngôi nhà cổ tương tự như Hội An (Quảng Nam).

Bên cạnh phố cổ, Huế cũng có những ngôi làng cổ nổi tiếng. Chẳng hạn như làng cổ Phước Tích. Ngôi làng cổ Phước Tích đã hơn 500 năm tuổi, được đánh giá là ngôi làng vẫn gìn giữ được vẻ đẹp nguyên sơ của đời sống sinh hoạt làng quê cổ Việt Nam. Ở Việt Nam chỉ có thêm làng cổ Đường Lâm (Hà Nội) nằm vào thể loại này. Mặt khác, ở Huế hiện vẫn còn hàng ngàn nhà vườn, nhà rường cổ ở miệt Kim Long, Nguyệt Biểu, Bến Ngự, Vĩ Dạ hay bên trong Thành Nội. Những ngôi nhà vườn, nhà rường cổ ở Huế không chỉ có giá trị về mặt di sản kiến trúc mà còn thể hiện một cách sống động và chân thực nhất về đời sống của người Huế xưa.

Đến thăm Ngọc Sơn Từ tại đường Nguyễn Chí Thanh, TP. Huế, chúng tôi bất ngờ vì ngôi từ đường được xây dựng từ năm 1921 vẫn được bảo tồn rất tốt. Theo ông Phan Thuận An, chồng của bà Nguyễn Thị Sương (cháu nội của Ngọc Sơn Công Chúa và phò mã Nguyễn Hữu Tiễn), ngôi từ đường với kiến trúc nhà vườn - nhà rường đậm chất Huế vẫn được ông và gia đình lưu giữ một cách cẩn thận dù được xây dựng cách đây hơn 90 năm. Theo quan sát, ngôi nhà thờ Công chúa Ngọc Sơn trước có non bộ, ra xa hơn nữa có hồ hình chữ nhật khá rộng, trong phủ thờ còn lưu giữ được nhiều hiện vật cổ rất có giá trị như sách vở, hoàng phi, câu đối, bàn ghế... Qua trao đổi, được biết ông Phan Thuận An từng là một cán bộ của Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế và là một nhà nghiên cứu Huế nổi tiếng, là người đóng góp lớn trong việc hoàn thành hồ sơ để UNESCO công nhận Quần thể di tích cố đô Huế là di sản văn hóa thế giới. Sau này chị Phan Thuận Thảo, con gái ông Phan Thuận An cũng nối nghiệp bố, trở thành cán bộ Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế và cũng là người tham gia biên soạn hồ sơ trình UNESCO để tổ chức này công nhận Nhã nhạc cung đình Huế là di sản văn hóa thế giới. Như vậy, có thể nói Ngọc Sơn Từ không những được lưu giữ về kiến trúc, cảnh quan mà phần

hồn cũng được lưu giữ qua nếp nhà truyền thống. Đúng như nhà văn xứ Huế Nguyễn Khắc Phê từng thừa nhận rằng: “Đến Huế, mà chưa thành thói đạo bước vào chơi dăm ba ngôi nhà vườn đẹp nhất, hay chưa ghé thăm một vài vương phủ ở chốn cựu kinh, thì coi như... chưa đến”. Còn nhà văn Hoàng Phủ Ngọc Tường thì cho rằng “nhà vườn Huế là nơi cư ngụ của tâm hồn, là chút di sản tinh thần để lại cho con cháu mai sau...”.

Thực trạng “chảy máu di sản”!

Năm 1998, Cục Bảo tồn Bảo tàng và Trường Đại học nữ Chiêu Hòa (Nhật Bản) đã có một cuộc điều tra và xác định được, toàn tỉnh Thừa Thiên - Huế có 690 ngôi nhà có niên đại từ năm 1900 trở về trước, trong đó TP. Huế có 330 nhà và phố cổ Bao Vinh có 30 nhà. Còn theo số liệu khảo sát năm 2002 trên toàn bộ 25 xã phường của UBND thành phố Huế thì toàn TP. Huế có 4.228 nhà vườn có diện tích từ 600m² - 1.500m² trở lên, trong đó có 705 nhà rường và 150 nhà cổ tiêu biểu được đưa vào danh sách bảo tồn đặc biệt. Tuy nhiên cho đến thời điểm hiện tại, Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế cho biết hiện chỉ còn 1.778 ngôi nhà vườn, 85 vương phủ trong TP. Huế. Nguyên nhân theo điều tra của ngành chức năng là trong khoảng thời gian từ năm 1988 trở lại đây có ít nhất hàng trăm ngôi nhà cổ buộc phải “di cư” với giá rất rẻ (từ vài chục triệu đến vài trăm triệu đồng tùy tuổi thọ và độ bền), để nhường chỗ cho những ngôi nhà cao tầng, phù hợp với nhịp sống hiện đại. Đây là một con số đáng lo ngại cho công tác bảo tồn ở Huế.

Có thể nói rằng, Huế sẽ “không phải là Huế” nếu nét dân dã của Huế trong đời sống sinh hoạt, trong lịch sử Huế bị phai tàn, mà thực tế là hai khu phố cổ Bao Vinh và Gia Hội, những nơi tiêu biểu cho tất cả những gì thuộc về đời sống trong quá khứ của nhân dân Huế đã và đang bị “chảy máu di sản”. Năm 1885 khi kinh đô Huế thất thủ, Bao Vinh bị tàn phá và bị mai một dần từ đó. Tuy vậy đến đầu thế kỷ XX đây vẫn là một trung tâm buôn bán quan trọng. Năm 1991, theo thống kê khu

phố Bao Vinh còn 40 ngôi nhà cổ, năm 1996 có 32, năm 2003 còn 23, năm 2005 con số này giảm xuống còn 15 và hiện nay chỉ còn sót lại một vài ngôi nhà. Điều đáng nói là khu phố cổ Bao Vinh là cụm di tích xếp hàng thứ hai về sự ưu tiên bảo tồn trong quần thể di tích Cố Đô Huế (chỉ sau Kinh thành Huế và các lăng tẩm). Đối với phố cổ Gia Hội, thời điểm trước năm 2000 (kỳ Festival đầu tiên), hơn 60% số kiến trúc cổ đã bị hiện đại hóa, một số bị bán đi và chỉ còn khoảng hơn 40 điểm khả dĩ có thể khôi phục được. Nguyên nhân do đâu? Điều này có thể nhắc lại nhận định của ông Nguyễn Xuân Hoa, nguyên Giám đốc Sở VH-TT Thừa Thiên - Huế, người khởi xướng dự án bảo tồn Gia Hội: “Phố cổ này bao gồm cả kiến trúc của người Hoa xen lẫn với người Ấn, người Việt; cả khu phố chợ truyền thống của thương nhân lẫn các phủ đệ của ông hoàng bà chúa. Nó ở trong lòng một nơi có tốc độ đô thị hóa cao. Vì vậy, việc bảo tồn và phát huy giá trị của đô thị cổ Gia Hội rất gian nan, đòi hỏi một sự quyết tâm cao, từ lãnh đạo cho đến người dân”. Cũng theo ông Hoa, khi nói về dự án bảo tồn Bao Vinh: “Vẫn biết Bao Vinh và cảng Thanh Hà là những điểm đến của du lịch Huế, nhưng việc khôi phục lại là vô cùng khó khăn vì ngoài việc không có vốn thì chúng ta cũng chưa có một chiến lược cụ thể và quyết tâm cao”. Do đó, cho đến thời điểm hiện nay, vấn đề bảo tồn hai khu phố cổ này vẫn là một “bài toán khó” cho Huế nhưng cũng cần phải thực hiện để tìm ra giải pháp hợp lý. Riêng về phố cổ Bao Vinh, từ tháng 10/2003, UBND tỉnh Thừa Thiên - Huế ra hẳn một quyết định về quy hoạch xây dựng và bảo tồn khu phố cổ Bao Vinh. Theo đó, UBND xã Hương Vinh không cho phép xây dựng nhà mới trong khu phố cổ Bao Vinh.

Có thể nhận thấy rằng việc cấm người dân xây mới để bảo tồn khi không có những chính sách hỗ trợ khác và khi chưa có được sự đồng tình của người dân vẫn là một giải pháp ít tính khả thi và bền vững. Chính vì việc vào năm 2008, hai sinh viên Quách Đạo Quang, Phạm Xuân Quỳnh Giao của Đại học Khoa Học

Huế đã chọn đề tài “Phố Huế Xưa - Phim trường mới - Khu du lịch mới” để tham gia cuộc thi “Ý tưởng sáng tạo đồng hành cùng cuộc sống” do Đại học Huế tổ chức và giành được giải nhất. Tuy nhiên, theo đánh giá của giới chuyên môn và những người tâm huyết với vấn đề này, ý tưởng của hai sinh viên nói trên cũng khó... khả thi bởi nguồn vốn và nhân lực quá lớn đối với khả năng của Huế.

Chia sẻ về vấn đề này, nhà thơ Võ Quê, nguyên Chủ tịch Hội Liên hiệp VNHT Thừa Thiên - Huế cho biết: “Huế không chỉ có kiến trúc nhà cổ của người Việt, người Trung Quốc mà còn có kiến trúc nhà cổ của người Pháp. Những kiến trúc nhà cổ này rất đẹp như trụ sở của Hội Liên hiệp VNHT Thừa Thiên - Huế, trụ sở của tạp chí Sông Hương, Bảo tàng Văn hóa Huế... Tuy nhiên, cá nhân tôi nhận thấy rằng việc mở quán cà phê, bãi giữ xe trong khuôn viên một số các kiến trúc cổ vào thể loại này có thể sẽ làm mất mỹ quan vốn có của nó trong khi chúng ta vẫn có thể sử dụng chúng vào những việc mang tính văn hóa hơn”.

Đối với việc tại sao chủ nhân các nhà cổ ở Huế lại thường bán chúng đi thay vì tu sửa lại, chúng tôi tìm gặp ông Trần Duy Tịnh, giám đốc DNTN đồ gỗ Duy Tịnh (lô A6, đường số 1, Khu công nghiệp làng nghề Hương Sơ), doanh nghiệp đã làm các công trình như nhà rường khách sạn Festival Huế, nhà rường đền Huyền Trân Công Chúa, nhà rường chùa Châu Lâm và được ông cho biết: “Dù luận thường chỉ trích những doanh nghiệp như chúng tôi về việc mua lại những nhà rường cổ sẽ làm mất đi những giá trị văn hóa truyền thống của Huế. Nhưng vì hiểu được giá trị thực của những ngôi nhà rường cổ sắp lụi tàn và có nguy cơ biến mất vì “đô thị hóa” nên chúng tôi mới gắng công thuyết phục chủ nhân của nó để mua lại và đặt chúng vào những địa điểm thích hợp để lưu giữ. Bởi trên thực tế, việc phục chế, gia công nội thất nhà rường là một cách bảo tồn nhà cổ ở Huế. Tuy nhiên, điều này lại thường nằm ngoài khả năng của chủ nhân những ngôi nhà cổ ở Huế”.

Huế, ngày 1/11/2013



Mùa thu

Mặt trời gửi cho anh cái nắng cổ kính
se lạnh

đất gửi cho anh sự lộng lẫy
của chiếc lá vàng ngày trở về cát bụi

còn em
là cái nhìn đượm buồn
anh hãy còn giữ lại từ mùa thu trước.

Không để

Chúng ta cười
hay chỉ là... vẽ lại nụ cười
trên mặt

cho những Ngày Hội Hóa Trang ?

Cách ngôn - 1

Không ai chỉ lối ta đi
tận tình hơn cái đối.

Cách ngôn - 2

Không ai có thể nhắc chân ta
mạnh hơn sự sĩ nhục.

Chân lý

Lý lẽ của những chiếc lá
bao giờ cũng thua sự hồ đồ của gió.

TỪ QUỐC HOÀI

Từ Quy Nhơn chuyển vào sống và làm việc tại TP.HCM đã hơn chục năm, dù tuổi không còn trẻ, Từ Quốc Hoài (Hội viên Hội Nhà văn Việt Nam, Hội viên Hội Nhà văn TP.HCM) vẫn lặng lẽ, cần mẫn “cày bừa trên cánh đồng văn chương”, để “chăm chậm tới mình”, với tập thơ *Sóng & khoảng lặng* (Giải thưởng Hội Nhà văn Việt Nam - 2010). Rồi chỉ vài năm sau, “thừa thắng xông lên”, anh lại vừa trình làng *Những chiếc lá thiêng liêng* (2013), với tuyên ngôn “Thơ cần tới sự tươi mát, giản dị và minh triết”. Xin giới thiệu chùm thơ rút từ tập thơ mới của anh.

ĐÀO QUỐC TOÀN

Chạm vào ngàn năm

Cả ngàn năm mây trắng cư ngụ trên
cao nguyên đá Đồng Văn
đá tươi tốt dưới mưa dưới nắng
ngõ côi trần gian
chỉ có đá với mây...

chợt cảm thấy thiêng liêng trong cái
chạm khẽ... vào ngàn năm

để thêm một ngày

ở xứ sở của những ngọn gió thời tiền
sử.

Hiếm họa

Chúng ta tìm cách thoát khỏi bóng
đêm
bằng giấc ngủ vùi
không chừng khi tỉnh giấc
đã lạc sang
một kiếp khác.

Sự nhẫn nại

Chúng ta
bỗng trở thành loài gặm nhấm
tiêu xài những giấc mơ

nhẫn nại gặm nhấm

cho tới khi chỉ còn lại nỗi cay đắng.

La thay con tim

Một ngày không vui không buồn
tôi đọc thơ em
nghe con tim ngọt ngọt sau trang giấy

mùa xuân đường đã khuất xa rồi!

dòng sông vẫn không ngừng chảy
cuốn theo bầu trời đầy cỏ hoa
cả khi dòng nước đã lặn vào cát
sông vẫn không ngừng trôi

ngày tháng đã thay đổi gương mặt
trong lao xao cây lá hai bờ
lạ thay... cuộc hành trình của con tim
vẫn ẩn hiện đâu đó.





BẾP KIỀNG THUỞ ẤY

VĂN HỌC

Mấy chục năm về trước, những đứa trẻ cùng lứa như chúng tôi, sinh ra và lớn lên bên những vật dụng bình dị của quê nhà, trong đó có một vật dụng rất gần gũi, gần bó và không thể thiếu được dưới những mái ấm gia đình, đó là bếp kiềng, một dụng cụ dùng để nấu ăn.

Bếp kiềng có ba chân và một vòng tròn dính vào ba chân được làm bằng sắt, phần dưới choãi ra, phần trên hơi hẹp lại, và ba chân cách đều nhau tạo thành một thể đứng vững chắc, và vì thế dân gian mới có câu ca dao:

Dù ai nói ngả nói nghiêng

Lòng ta vẫn vững như kiềng ba chân

Chúng tôi lớn lên cùng năm tháng với nhiều kỷ niệm khó phai bên cái bếp kiềng. Bếp kiềng nấu bằng củi, nên chúng tôi đã có những chiều vàng theo mẹ hái củi trên đồi để đun bếp và những vết trầy xước về những cú vấp ngã trong lúc hái sim, ổi, hái chà là... vẫn còn mãi cho đến tận bây giờ. Vẫn còn đó trong chúng tôi hình ảnh mặt mày nhem nhuốc, tay dính đầy tro bụi, trêu đùa bên nhau cùng với những củ khoai đào trộm nhà hàng xóm giấu mẹ, được lùi trong tro bếp. Mùa lũ về, cái bếp kiềng cũng phải “di dân tránh lũ” như chúng tôi. Nó được người lớn mang lên một tấm thiếc và cùng với một vài nắm tro đặt lên chỗ cao ráo để tiếp tục “nhiệm vụ hậu cần” thiêng liêng của mình cho cả nhà, vì ông cha ta đã từng nói “Có thực mới vực được đạo”. Và những ngày mưa lũ ấy, lũ trẻ chúng tôi sau những giờ nghịch nước, môi miệng tím ngắt, chân tay run cầm cập, lại tranh nhau tìm hơi ấm qua ngọn lửa bùng lên từ cái bếp kiềng.

Cái bếp kiềng từng thắp sáng tâm hồn tôi vào những ngày thơ ấu. Vào những ngày trời chuyển rét, mỗi sớm mai dậy học bài, thấy ánh sáng bếp kiềng bập bùng nơi gian bếp, cùng với dáng mẹ đang ngồi chuẩn bị cho nồi cơm buổi sáng, tôi ôm vò sà xuống ngồi bên mẹ cho ấm và học bài từ ánh sáng ngọn lửa dưới cái bếp kiềng.

Thế giới tuổi thơ của chúng tôi, với cái bếp kiềng rất đời thân thương và chứa chan kỷ niệm, vì ở đó có tình thương của gia đình và cả cái tình quê chơn chất đậm đà. Mấy chục năm qua rồi, hình ảnh bếp kiềng ngày xưa đã trở thành quá khứ. Cuộc sống hiện đại với những bếp gaz, bếp từ... đã mang bếp kiềng “đi xa” rồi, nhưng âm thanh phì phò của ống thổi lửa, tiếng củi cháy lép lép vui tai từ cái bếp kiềng, vẫn như còn vang vọng đâu đây trong ngăn kéo ký ức của tôi, một thanh âm đâu dễ gì quên...! ■

BIẾN CỐ

(CON LÂN NGỌC - PHẦN 3)

LÂM HÀ

(Tiếp theo kỳ trước)

Kỳ 6

- Anh Thúy! Anh bị sao vậy?
Tiếng của Khử khiến Thúy choàng tỉnh. Thúy gương cười:
- Không sao... Tự nhiên hơi mệt.
- Tại anh cứ uống mà không chịu ăn chút gì cả đấy - Khử bật cười, nhìn xuống con kỳ lân ngọc - Thấy sao?
- Đẹp thật! - Thúy đáp gương gạo để che giấu cơn xúc động - Bằng đá ruby phải không anh?
- Chỉ có con kỳ lân làm bằng đá khối, còn bệ tượng bằng bột đá - Khử hào hứng - Nhưng chẳng lẽ anh chỉ thấy vậy thôi sao?
- Thì tôi còn thấy sao hơn được nữa? - Thúy chống chế mà tâm trạng phân vân "Chả lẽ chỉ là sự trùng hợp ngẫu nhiên sao? Nhìn và nghe Khử nói lúc này, chẳng có vẻ gì là liên quan đến con kỳ lân ngọc đang nằm trong tay ông cố vấn cả. Nếu chỉ là sự trùng hợp ngẫu nhiên thì có nghĩa là anh ta chẳng quan hệ gì với Ngô Đình Nhu và mình chỉ thần hồn nát thần tính chứ ở đây không có bẫy rập gì... Nhưng sao Khử lại lôi con kỳ lân này lên trong lúc câu chuyện của mình xoay quanh danh sách các tướng lĩnh mà đại tá Thi đã liên hệ qua điện thoại của tướng Minh?"
Như để trả lời Thúy, Khử nhắc con kỳ lân khỏi bệ tượng và lật ngược bệ tượng lại, tỳ quả địa cầu dưới chân phải trước của con kỳ lân lên mặt bông cúc đại đóa 14 cánh. Thật lạ kỳ, viền vĩ tuyến trên quả địa cầu trùng khớp với mặt lõm của bông cúc. Một tiếng click nhẹ vang lên... Kế tiếp, Khử đặt con kỳ lân lên mặt trên bệ tượng, tỳ chân phải đặt trên quả địa cầu xuống và xoay... Thêm một tiếng click nữa kèm tiếng rọt rọt của bánh răng... Phần mặt trên tiếp giáp với chân con kỳ lân rời khỏi bệ tượng. Giữa lòng bệ tượng là một ngăn rỗng chứa một tờ giấy cuộn tròn...
- Tuyệt hảo - Thúy thốt lên bằng

giọng ngập tràn xúc động. Anh không thể nào ngờ được việc vô tình giải thoát Khử khỏi vòng lao lý đã mở thêm cho mình một cánh cửa nữa để thoát khỏi tình thế oái oăm khi vướng vào con kỳ lân ngọc đỏ nọ. Tất nhiên giữa con kỳ lân ngọc của Khử và con kỳ lân ngọc trong tay Ngô Đình Nhu phải có mối quan hệ với nhau về tác giả chế tác, nhưng việc mà Khử vừa làm đã giúp Thúy hiểu rằng điều bí mật của con kỳ lân ngọc nằm ở ngay chính bản thân nó chứ không phải ở nơi nào khác.

- Tất nhiên rồi - Khử bật cười, vừa hài lòng vì sự kinh ngạc thật tình của Thúy, vừa rút cuộn giấy ra khỏi hốc bí mật trong bệ tượng - Ông già vợ tôi đốt hết tiền lúa ruộng của cả trăm mẫu đất ở bên Ý Đại Lợi chỉ để học chế tác mấy món này đây. Ông ngưỡng mộ mấy truyền thống hiệp nghĩa của ba chàng ngự lâm cùng các chuyện tình lãng mạn ông hoàng bà chúa thời Trung Cổ đến mức đi Tây chỉ học mỗi món này. Giờ anh cứ xem đi. Nhớ là xem rồi đưa trả lại cho tôi. Tôi không ham công bố danh sách này chút nào cả đâu...

Cổ nén nét vui mừng đang chực trồi lên mặt, Thúy thờ ơ cầm bản danh sách, liếc qua rồi trao lại cho Khử, gật đầu:

- Cảm ơn anh đã tin cậy. Nhưng thú thật thì tôi cho rằng sẽ thực tế hơn nhiều nếu như nói chuyện về nghệ thuật làm vật cất giấu bí mật của ông nhạc anh. Quả là xảo diệu, làm sao có thể đặt những lò xo và bánh răng tinh vi đến thế trong một tác phẩm nghệ thuật như thế này nhỉ?

- Tiếc quá, ông già vợ tôi hôm nay lại đi về Cao Lãnh mất rồi. Nhưng nếu anh có nhã hứng như vậy thì xin mời ghé lại đây chơi với ông già vợ tôi thường xuyên. Tôi chỉ biết ông là tác giả bộ khóa này theo yêu cầu của một họa sĩ người Nhật. Ông luôn giữ lại mỗi bộ khóa một bản sao để làm kỷ niệm mà.

- Anh cất giữ thứ này trong bệ tượng mà không sợ có ai đó đánh cắp nó rồi tình cờ phát giác được bí mật cất giấu trong đó sao? - Thúy vừa hỏi vừa hất hàm về phía tờ giấy ghi các cuộc điện đàm.

- Có ai thèm quan tâm một con kỳ lân dù bằng đá ruby bị xếp dưới chân bàn không chứ? - Khử bật cười - Anh quên câu chuyện "Lá thư bị đánh cắp" của Edgar Poe rồi à? Mà công kênh như vậy, ai muốn lấy trộm cũng khó...

Vì không muốn Khử nhận ra mình quá quan tâm đến chỗ giấu bí mật trong bệ tượng, Thúy lại nâng ly và yêu cầu Bích Thủy cùng ngồi vào bàn với chồng. Bữa cơm tối muộn ấy cùng gia đình Khử là bữa tối hiếm hoi mà Thúy chênh choáng vì vui... Ngoài vai trò cánh cửa mở ra cho Thúy trực tiếp đến với hậu trường của các phe nhóm chính trị đối lập, Khử đã cho Thúy một chìa khóa rất thực tế để giải mã bí mật của con kỳ lân ngọc đỏ đang nằm trong ngăn kéo tủ bảo mật của dinh Độc lập.

Vào lúc 9 giờ 30 sáng ngày hôm sau 20 tháng 1 năm 1961, Thúy gọi dây nói cho trung tướng Minh:

- Xin chào trung tướng! Nhờ trung tướng cho xe sang Nha an ninh quân đội rước đại úy Khử đưa về lớp học bên Bộ Tổng tham mưu. Lý do trả về như sau: "tham chiếu chỉ lệnh của phủ tổng thống thì đây là trường hợp bắt nhầm bởi âm mưu ly gián của cộng sản". Đại tá Đỗ Mậu giám đốc nha đã ký duyệt kết thúc hồ sơ điều tra kèm tờ trình chuyển nhiệm sở cho đại úy Trần Kim Khử về quận Xuyên Mộc tỉnh Bà Rịa rồi.

- Tôi sẽ không bao giờ quên ông phụ tá - cái giọng nhỏ nhẹ của tướng Minh lại run run.

Chắc chắn tướng Minh sẽ không quên chuyện này, vì sau đó đại tá Đỗ Mậu lại tiếp tục bày tỏ băn khoăn rằng vì sao đại úy Khử lại không sử dụng chiếc máy ghi âm trong cuộc trò chuyện riêng với Thúy vào tối hôm trước, ngoài chuyện lời cảm ơn, Khử có còn nói gì khác nữa với Thúy không... Đỗ Mậu cứ băn khoăn mãi đến mức tướng Minh phải gạt phảng bằng cái giọng nhỏ nhẹ ôn tồn: - Sao anh không hỏi thẳng Lê Thúy, việc gì mà cứ phải tự giấu rồi tự vấn chi cho đau đầu?

Tiếc rằng đại tá Đỗ Mậu cứ tiếp tục đau đầu vì ông ta cũng chẳng đại gì mà làm theo lời khuyên của tướng Minh. Cũng vào buổi trưa ngày 20 tháng 1

ấy, Thúy ghé ra bưu điện Sài Gòn để đặt trước tiền mua tem sưu tập, cũng là cái cớ để anh vào trung tâm điện thoại mà không bị ai ngờ vực. Thúy muốn trực tiếp ghi lại từ sổ trực tính cước của tổng đài các số liệu về các cuộc gọi đi từ máy điện thoại của trung tướng Minh trong hai ngày 11 và 12 tháng 11 năm 1960...

*

- Đầu mối mới này đây hứa hẹn đấy - Trần Trung Ban nhận xét sau khi nghe Thúy báo cáo xong - Rõ ràng là chính quyền Diệm đã bắt đầu xuất hiện dấu hiệu khủng hoảng nội bộ và mục tiêu của chúng ta là khai thác nó để giúp cho cách mạng miền Nam giành thuận lợi cả về chính trị và quân sự. Tuy nhiên, tớ nhắc cậu là chớ mạo hiểm với phát hiện về bí mật của tương kỳ lân nọ.

- Tôi không hề có ý làm thám tử đối với con kỳ lân ấy, nhưng do chức trách công vụ hiện tại, dù không muốn liên quan đến nó cũng không được. Còn nếu như nói về sự mạo hiểm thì việc chúng ta đang làm chẳng phải là mạo hiểm hay sao? - Thúy lắc đầu để phản đối - Nhờ anh chuyển yêu cầu của tôi về việc xác minh với ông Hồ Hữu Sự, nhà buôn hàng kim khí, cha vợ đại úy Trần Kim Khử.

- Tất nhiên rồi. Nhưng điều cần phải xác định là mạo hiểm vì cái gì? Sự nghiệp giành độc lập dân tộc, thống nhất đất nước chẳng lớn lao hơn điều bí mật của con kỳ lân nọ vạn lần sao? - Ánh mắt Trần Trung Ban lấp lánh tia tinh nghịch sau đôi tròng kính - Nếu như cần một yếu tố lãng mạn để đứng vững tại vị trí của mình, có lẽ ta hãy nghĩ đến sự nghiệp ấy bởi rõ ràng nó đẹp và lãng mạn hơn bất cứ chuyện tình nào. Tớ không thích dạng truyện trinh thám An Nam kiểu Phạm Cao Củng hay Phú Đức về loại bí mật bé nhỏ dành cho những cái đầu và đôi mắt nhỏ bé.

- Đúng hơn là anh đang sợ tôi chuyển sang thích đọc tiểu thuyết của Quỳnh Dao - Thúy cười buồn - Mà anh sợ tôi dao động cũng phải thôi. Dù là đối thủ của nhau, nhưng những lời bộc bạch chân tình của Phùng Lê Thy vẫn khiến tôi bồi hồi, còn nhận xét của đại úy Khử lại làm tôi áy lo...

Từ những dấu hiệu mà hai người ấy nhận ra, tôi cho rằng mình đã bị chú ý...

- Cậu không bị chú ý mới là lạ đấy - Trần Trung Ban nói với giọng đùa vui - Con nhà quan, dân trí thức, lại đẹp trai và sống đơn thân, có quan hệ bạn bè với ông trùm mật vụ Nam Việt. Nếu tớ mà là ông Nhu hay đại tá Mậu, hẳn đã phải chú ý cậu từ lâu.

- Tôi lại đang lo rằng không chỉ ông Nhu hay đại tá Mậu quan tâm đến mình, mà còn có cả Trần Kim Tuyến và Dương Văn Hiếu - Thúy tắc lưỡi - Nói thật với anh, ngày xuống tàu vào Nam, tôi vẫn vững tin là hai năm sau có tổng tuyển cử, chứ không thì tôi đã...

- Đã ở lại hoặc trốn ở lại ngoài đó phải không? - Trần Trung Ban nhẹ nhàng ngắt lời và dừng lại bên một chậu xương rồng hoa trắng...

Vườn kiểng Thủ Đức ngoài kia vẫn xôn xao tiếng người í ới đếm cây, trả giá, chất hàng. Cây kiểng ở đây sẽ theo xuống ghe mà cập vào bến sông Sài Gòn để rồi chở đến đường Nguyễn Huệ. Một chút gió chướng hây hây từ sông lướt qua kéo theo hai tiếng thở dài gần như cùng một lượt... Trung Ban lẩm bẩm:

- Gần bảy năm rồi... thiếu rét đông!

- Hồ mã tê bắc phong^(*)... - Thúy nói tiếp lời nhưng lại ý nhị bỏ dở nửa chừng phần còn lại của câu ngạn ngữ.

Trung Ban im lặng, nhìn mông lung ra bến sông, tay tung viên sỏi trắng lát trên bề mặt chậu xương rồng rồi lại đón bắt. Công việc của người chỉ huy điệp báo không phải chỉ là tìm cách bảo vệ vỏ bọc của mình trong lòng địch, nhận tin tức mật và truyền đạt chỉ thị mà còn phải hiểu rằng phải xây dựng được niềm tin cho điệp viên. Chính niềm tin dù rất cá nhân ấy sẽ hình thành nơi điệp viên một bản lĩnh giúp họ sống còn trong lòng địch. Vì lẽ đó mà trong mỗi lần gặp nhau, Trung Ban muốn tranh thủ giải quyết công việc cho thật nhanh để dành phần lớn thời gian cho việc tâm sự giữa hai người và thật khó mà nói cho Lê Thúy hiểu rằng họ không có quyền để việc cá nhân chen vào công việc. Trung Ban hiểu Lê Thúy không thể không xao động trước vẻ kiêu

diễm của Phùng Lê Thy, không thể không nao lòng khi nhớ lại việc mẹ anh ta mất mà người báo tin lại là Ngô Đình Nhu hay trước cảnh hạnh phúc của gia đình đại úy Trần Kim Khử. Nhưng nếu chỉ như thế mà kết luận rằng Lê Thúy đã dao động thì e là quá vội vàng, chỉ có điều anh ta rõ ràng đang mệt mỏi. Mà không mệt mỏi sao được, khi ngày cũng như đêm phải sống giữa kẻ thù, cùng tham gia vào với những thủ đoạn triệt hạ nhau của chúng, lại phải giữ vị trí an toàn sao cho cách mạng miền Nam được lợi. Tuy mỗi người một cảnh ngộ khác nhau, nhưng có phút giây bất chợt, Trung Ban thấy mình hạnh phúc hơn Lê Thúy vì anh có một bình phong thích hợp khá gần với cuộc sống gian nan trong quân ngũ kháng chiến khi sống trong tu viện, giữa các nhà tu khổ hạnh. Còn Lê Thúy... lại phải âm thầm chịu đựng cuộc sống đời thường giữa muôn trùng hiểm nguy xen lẫn cám dỗ. Trung Ban hiểu mỗi nguy hiểm từ cuộc sống yên bình, xa hoa lắm khi đáng sợ hơn cả đạn bom hay xiềng xích trong chiến tranh đối với người lính mặc thường phục. Một mối dẫn đến dao động rồi sinh cầu an... Với công tác tình báo, đây là giới hạn cuối cùng của cái gọi là "vỡ cơ sở" sẽ kéo theo thất bại của cả mạng lưới. Không được, mình phải vững vàng lên để kéo Lê Thúy khỏi cơn mệt mỏi nhất thời này. Trung Ban hất viên sỏi trắng vào chậu xương rồng, đứng dậy và huýt sáo khe khẽ giai điệu bài "Đoàn Vệ Quốc Quân"... Ngay lập tức Thúy cau mày nhìn quanh...

- Anh làm cái trò gì thế?

- Thì tớ vui ấy mà... - Trung Ban nheo mắt - Giữa Sài Gòn ngọt ngào vì những vụ bắt giữ này, người ta vẫn lo đón tết. Tớ và cậu vẫn xa nhà nhưng mà mùa xuân của dân tộc ta đang gần lại.

- Anh nghĩ hướng công tác mới của chúng ta thuận lợi hơn chẳng? - Thúy nhún vai - Mặt trận dân tộc giải phóng miền Nam chưa đủ thực lực cho những trận đánh lớn đâu.

- Nhưng cũng sắp - Trung Ban lắc đầu - Tớ cảm nhận được sự chuyển xoay của tình thế, khi chính quyền

(Xem tiếp tr.57)



Thủ tướng Đức Angela Merkel rà soát lại điện thoại di động trong một phiên họp của Quốc hội Đức

Diển dịch các tài liệu do ông Edward Snowden, một nhân viên từng làm hợp đồng cho NSA, tiết lộ, một bài báo trên tờ Washington Post viết rằng có đến 35 lãnh đạo các nước bị NSA nghe lén điện thoại. Riêng điện thoại cầm tay của bà Angela Merkel, Thủ tướng Đức, đồng minh quan trọng hàng đầu của Mỹ, có thể đã bị nghe trộm từ hơn 10 năm nay.

Dĩ nhiên, trước tin này, các cường quốc châu Âu đã có hàng loạt phản ứng vô cùng gay gắt. Tây Ban Nha triệu đại sứ Mỹ đến đòi giải thích và làm tỏ tường những điều NSA bị cáo buộc. Tổng thống Pháp François Hollande gọi điện thoại chất vấn Tổng thống Obama về một cáo buộc rằng NSA nhắm vào mục tiêu các cuộc gọi điện thoại tư nhân và tin nhắn text của hàng triệu người Pháp. Bà Angela Merkel phản ứng mạnh mẽ nhất, tuyên bố: “Lòng tin của Đức đối với Mỹ đã lung lay”. Steffen Seibert, phát ngôn viên của bà Angela Merkel, cho biết bà thủ tướng đã gọi điện thoại trực tiếp cho Tổng thống Obama và khẳng định “hoàn toàn không chấp nhận quan điểm và hành động (của NSA) nếu những cáo buộc kia được chứng thực”.

Ngoài những phản ứng riêng lẻ, các nhà lập pháp châu Âu hôm 30/10, qua cuộc họp tại Nhà Trắng với bà Lisa Monaco, Phó cố vấn An ninh Quốc gia, và những thành viên khác

MỸ DO THÁM CẢ THẾ GIỚI:

Chuyện thường ngày ở huyền?!

Báo chí khắp thế giới gần đây ào ạt đưa tin là nhiều đồng minh quan trọng của Mỹ, trong đó có Đức, Mexico, Pháp và Tây Ban Nha, và lãnh đạo nước họ, từng bị Cơ quan An ninh Quốc gia Mỹ (NSA) do thám, kể cả bị nghe trộm điện thoại.

của Hội đồng An ninh Quốc gia, còn đòi hỏi Mỹ phải “có câu trả lời” về chương trình do thám của Mỹ. “Đây là một vấn đề tối quan trọng liên quan đến sự tin tưởng của Liên minh châu Âu và Mỹ” - Claude Moraes, người đứng đầu phái đoàn 9 thành viên Liên minh châu Âu có trách nhiệm đến Washington tìm hiểu sự việc, phát biểu.

Tương phản với sự sôi sục này của thế giới, nhiều giới chức quan trọng của Mỹ lại có một thái độ khá bình thản. Đối với giới nghiên cứu, hoặc thậm chí từng hoạt động gián điệp, việc Mỹ theo dõi các đồng minh là điều chẳng có gì mới mẻ.

Sở dĩ các quốc gia đồng minh do thám lẫn nhau, là chỉ vì một thực tế, một người bạn hôm nay có thể ngày mai không còn là bạn nữa, các chuyên gia giải thích. “Nhiều hoạt động gián điệp diễn ra ngay giữa cả các nước bạn bè, và một số trong những hoạt động gián điệp này có mục tiêu chống lại các mối đe dọa an ninh quốc gia” - Charles Kupchan, giáo sư dạy môn quan hệ quốc tế tại Đại học Georgetown và là một thành viên cao cấp tại Hội đồng Quan hệ Đối ngoại Mỹ, nói.

“Ngay cả những chi tiết nhằm chán hơn, nhân viên tình báo cũng phải thu thập, chẳng hạn như ai sẽ là ngoại trưởng kế tiếp hay quan điểm của Đức trong đàm phán với Iran là gì” - ông Kupchan nói thêm. Ông cho biết, trong giới tình báo và học giả, việc các quốc gia do thám lẫn nhau là một “kiến thức phổ thông”, điều mà nhiều năm sau mới được tiết lộ, khi

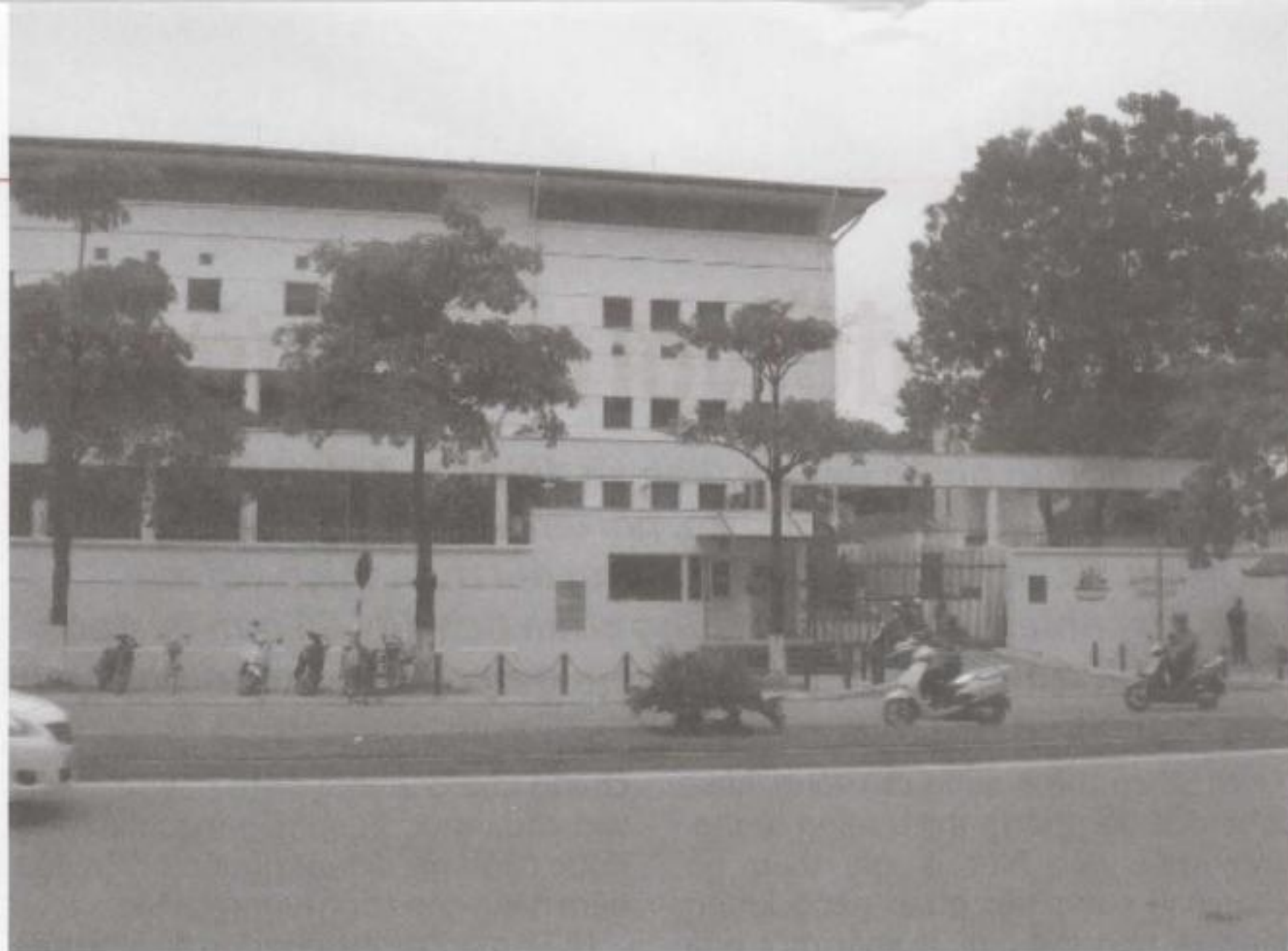
các tài liệu mật được bạch hóa. “Điều này đã xảy ra cả bao thế kỷ nay” - ông Kupchan kết luận.

Chia sẻ quan điểm của ông Kupchan, Peter Earnest, người từng làm việc cho CIA 36 năm, trong đó khoảng 25 năm phục vụ cho những điệp vụ bí mật của cơ quan này, nói: “Ngay cả các sứ quán hay tòa đại sứ cũng là một bộ phận gián điệp. Các quốc gia cho phép họ trao đổi thông tin một cách chính thức, nhưng những sứ quán cũng được sử dụng để thu thập những thông tin mật.”

Không chỉ xác định việc do thám lẫn nhau là “chuyện thường ngày ở huyền”, vị cựu nhân viên tình báo kỳ cựu này còn nói thêm: “Tôi cho rằng các quốc gia châu Âu có phần hơi đạo đức giả, khi nói, ‘Chúa ơi, người Mỹ theo dõi cả đồng minh nữa!’. Trên thực tế, chính họ cũng làm như thế”.

Chúng minh nhu cầu cần “do thám bạn bè”, ông Earnest nhắc đến câu nói nổi tiếng trước Quốc hội Mỹ của Henry Temple, một nhà ngoại giao Anh vào thế kỷ 19: “Chúng ta không có đồng minh vĩnh cửu và chúng ta cũng không có kẻ thù vĩnh viễn, lợi ích của chúng ta mới là vĩnh cửu và vĩnh viễn, và những lợi ích đó là nhiệm vụ mà chúng ta phải làm”.

Không chỉ giới phân tích, mà các lãnh đạo hàng đầu của Mỹ cũng có phản ứng tương tự. Ông James Clapper, người đứng đầu cơ quan tình báo Mỹ, nói với các nhà lập pháp Mỹ trong phiên điều trần trước Quốc hội ngày 29/10 rằng “nhận biết” được ý định của các nhà lãnh đạo nước ngoài là một “mục tiêu hàng đầu” của tình



Bên trong Đại sứ quán Úc ở Hà Nội được cho là có cơ sở thu thập thông tin tình báo

báo Mỹ. “Như thế không có nghĩa là cơ quan tình báo do thám một cách bừa bãi. Chúng tôi không theo dõi ai, ngoại trừ có lý do chính đáng, và chúng tôi không vi phạm pháp luật khi làm việc. Dĩ nhiên, thỉnh thoảng chúng tôi cũng phạm phải những lỗi lầm” - ông Clapper khẳng định.

Cũng trong buổi điều trần trước Quốc hội ngày 29/10, Tướng Keith Alexander, giám đốc NSA, cho biết báo giới đã diễn dịch sai các tài liệu mật bị cựu nhân viên tình báo Mỹ Edward Snowden làm rò rỉ. “Một số siêu dữ liệu về các cuộc điện đàm là chính do các quốc gia đồng minh lưu giữ và trao đổi với Mỹ, những dữ

liệu còn lại do NSA thu thập” - tướng Alexander nói.

Cựu Phó tổng thống Mỹ Dick Cheney nói một cách chung chung về sức mạnh của gián điệp Mỹ, rằng nước Mỹ có khả năng thiết lập “một mạng lưới tình báo tuyệt vời trên toàn thế giới để đối phó với tất cả mọi loại vấn đề”, đặc biệt là sau cuộc tấn công ngày 11/9/2001. Ông Cheney nói với CNN: “Thực tình mà nói, chúng ta thu thập rất nhiều thông tin tình báo”. “Khả năng thu thập thông tin tình báo hết sức quan trọng đối với Mỹ, để chúng ta có thể có những chính sách đối ngoại, quốc phòng, và kinh tế thích hợp. Tôi là một người ủng hộ

MỸ ĐẶT 80 TỔ NGHE TRỘM TRÊN THẾ GIỚI

Theo báo *Der Spiegel* số ra 27/10, NSA xác nhận là họ có “một tổ gián điệp không nằm trong danh sách hợp pháp” nằm ở trong Đại sứ quán Mỹ ở Berlin. Từ tổ này, với những phương tiện công nghệ học tiên tiến, nhân viên NSA và CIA có thể theo dõi các trao đổi, thông tin tại khu vực có các bộ tại Berlin. Trích một tài liệu năm 2010, báo *Der Spiegel* cho biết thêm là những tổ tình báo như nói trên hiện diện ở 80 địa điểm khác nhau trên thế giới, từ Paris, Madrid, Roma, cho đến Praha, Genève... Riêng tại Đức, tổ này có mặt không chỉ ở Berlin mà cả tại Frankfurt.

manh mẽ hoạt động tình báo” - ông Cheney nói thêm.

Nhà phân tích chính sách ngoại giao và quân sự Max Boot gửi một thông điệp thẳng thắn cho các quốc gia châu Âu, ông viết: “Tôi có một lời khuyên cho các đồng minh đang bất bình trước cáo buộc là NSA đã theo dõi các lãnh đạo của họ. Đó là: Hãy lớn lên đi các bạn Đức, Anh, Pháp, cả các bạn Brazil và Mexico nữa”. Bình luận gia Glenn Greenwald lập luận: “Nếu các nước này phản uất về việc Mỹ do thám họ như vậy, tại sao hồi đó họ không cho ông Edward Snowden được tạm trú?”. “Thật ra không ai trong số các nhà lãnh đạo bày tỏ sự phản nộ thực sự bị sốc vì điều này. Tất cả mọi người biết do thám giữa các quốc gia là chuyện bình thường xảy ra” - ông Greenwald viết.

Không biết các nhà lãnh đạo Mỹ có thực sự nghĩ như thế không, chỉ biết Tổng thống Obama nói rằng ông không biết việc điện thoại cầm tay của bà Merkel bị nghe lén. Và hiện giờ người ta kỳ vọng Quốc hội Mỹ và Nhà Trắng phải xét lại và cải cách thu thập tin tức của cơ quan tình báo, nhất là trong việc do thám đồng minh, cũng như phải minh bạch trong hoạt động.

BẢO PHƯƠNG (Tổng hợp)

MỸ DO THÁM VIỆT NAM

Các đại sứ quán Úc tại nước ngoài đang được dùng làm cơ sở nghe lén các cuộc gọi điện thoại và thu thập dữ liệu tình báo trên khắp châu Á, bao gồm cả Việt Nam, tờ *Sydney Morning Herald* (Úc) dẫn lời cựu nhân viên tình báo Mỹ Edward Snowden và một cựu sĩ quan tình báo Úc tiết lộ ngày 31/10.

Cục Tín hiệu quốc phòng Úc, cơ quan tình báo cao nhất của nước này, vận hành các cơ sở do thám tuyệt mật tại các đại sứ quán mà không thông báo gì cho hầu hết các nhà ngoại giao Úc, *Sydney Morning Herald* cho hay. Hãng tin Fairfax Media (Úc) nhận được thông tin cho biết hoạt động thu tín hiệu tình báo diễn ra tại các đại sứ quán ở Hà Nội (Việt Nam), Jakarta (Indonesia), Bangkok (Thái Lan), Bắc Kinh (Trung Quốc), Dili (Đông Timor), Kuala Lumpur (Malaysia) và Port Moresby (Papua New Guinea), cũng như tại các cơ sở ngoại giao khác.

Điều đáng nói là các dữ liệu do cơ quan tình báo Úc thu thập được xử lý trong khuôn khổ chiến dịch “Stateroom” mà cộng đồng tình báo 5 nước cùng nhau tiến hành dưới sự lãnh đạo của Mỹ, tạo thành nhóm gọi là Five Eyes - “Ngũ nhãn”. Cùng với Mỹ và Úc, trong nhóm này còn gồm Canada, Vương quốc Anh và New Zealand.

NHIÊN LIỆU SINH KHỐI:

“Con ngựa thành Troia” đối với môi trường?

Các công ty điện lực đang tìm kiếm những nguồn nhiên liệu ổn định và dồi dào, ít phát thải khí carbon để cung cấp cho hệ thống máy phát điện của họ. Trong đó, nổi lên nhiên liệu sinh khối (NLSK) như một ứng cử viên đầy tiềm năng. NLSK vốn được coi là tương đối thân thiện với môi trường hơn so với nhiên liệu hóa thạch. Tuy nhiên vẫn cần có những phân tích đầy đủ hơn để đánh giá một cách toàn diện về việc sử dụng NLSK trong sản xuất điện năng, trên cơ sở đó xác định chính xác ảnh hưởng đối với môi trường của loại nhiên liệu này.

Nguồn cung cấp nhiên liệu sinh khối và quá trình chuyển hóa

Sinh khối (biomass) là vật liệu sinh học được lấy từ cơ thể sinh vật, hay vừa mới tồn tại trong cơ thể sinh vật (chất thải). Trong ngữ cảnh của ngành năng lượng, sinh khối thường được dùng để nói về các vật liệu từ cây xanh. Năng lượng sinh khối có nguồn gốc từ carbon và được tạo thành từ các phân tử hợp chất có chứa hydro, thường có cả nguyên tử oxy, nitơ và cả 1 lượng nhỏ kẽm, đất kiềm và kim loại nặng.

Sinh khối có thể được khai thác từ các nguồn:

- * Gỗ mới, lấy từ rừng, các hoạt động trồng rừng hoặc từ các quá trình làm gỗ.

- * Vụ mùa năng lượng: nhiều vụ mùa với năng suất cao được trồng đặc biệt để phục cho những ứng dụng về năng lượng.

- * Chất thải nông nghiệp: chất thải sinh ra từ quá trình thu hoạch hoặc xử lý nông nghiệp

- * Thức ăn thừa: từ các hoạt động sản xuất, chuẩn bị và xử lý thức ăn và thức uống hoặc từ rác thải sinh hoạt.

- * Chất thải công nghiệp và phó sản phẩm: từ quá trình sản xuất và các quy trình công nghiệp.

- * Tảo tuy chưa thực sự phổ biến trên quy mô thương mại nhưng có thể sẽ là một nguồn cung quan trọng cho NLSK trong tương lai

Vì sự đa dạng trong tính chất và đặc tính của nhiều loại sinh khối và các phân nhóm khác nhau của chúng, hiện tại có rất nhiều kỹ thuật chuyển hóa để có thể sử dụng những sinh khối đó một cách tối ưu, bao gồm cả kỹ thuật chuyển hóa nhiệt và chuyển hóa bằng hóa chất:

- * Sinh khối chứa năng lượng hóa học, nguồn năng lượng từ mặt trời tích lũy trong thực vật qua quá trình quang hợp. Sinh khối là các phế phẩm từ nông nghiệp (rơm rạ, bã mía, vỏ, xơ bắp v.v.), phế phẩm lâm nghiệp (lá khô, vụn gỗ v.v...), giấy vụn, metan từ các bãi chôn lấp, trạm xử lý nước thải, phân từ các trại chăn nuôi gia súc và gia cầm.

- * NLSK có thể ở dạng rắn, lỏng, khí... được đốt để phóng thích năng lượng. Sinh khối, đặc biệt là gỗ, than gỗ (charcoal) cung cấp phần năng lượng đáng kể trên thế giới. Ít nhất một nửa dân số thế giới dựa trên nguồn năng lượng chính từ sinh khối. Con người đã sử dụng chúng để sưởi ấm và nấu ăn cách đây hàng ngàn năm. Hiện nay, gỗ vẫn được sử dụng làm nhiên liệu phổ biến ở các nước đang phát triển.

- * Sinh khối cũng có thể chuyển thành dạng nhiên liệu lỏng như metanol, etanol dùng trong các động cơ đốt trong; hay thành dạng khí sinh học (biogas) ứng dụng cho nhu cầu năng lượng ở quy mô gia đình.

Khai thác và sử dụng nhiên liệu sinh khối

Một số vấn đề thực tiễn của việc sử dụng NLSK có liên quan đến sản xuất NLSK với quy mô lớn, chi phí vận chuyển cao và khả năng tồn trữ NLSK với khối lượng lớn. NLSK vốn có độ ẩm nhất định nên nếu chứa lâu trong kho sẽ xuống cấp, đồng thời độ ẩm của các loại sinh khối khác nhau sẽ làm cho việc khai thác và xử lý NLSK thêm phần phức tạp.

NLSK có thể được xử lý bằng cách nghiền ra và vo thành từng viên hoặc thành từng miếng nhỏ. Cách thức xử lý này sẽ giúp làm giảm độ ẩm của loại nhiên liệu này, giảm chi phí vận chuyển và diện tích kho chứa. Việc gia tăng mật độ và sự đồng nhất của vật liệu sẽ giúp quản lý quá trình đốt cháy tốt hơn, tạo ra hiệu quả cao hơn về năng lượng trong cả quá trình cháy. Khuyết điểm chính của việc sản xuất NLSK dưới dạng viên nhỏ là phát sinh thêm một phần chi phí cho công đoạn này, dẫn đến tổng chi phí cho thành phẩm sẽ tăng thêm.

Từ buổi bình minh của loài người, gỗ đã được đốt để lấy hơi ấm và ánh sáng, gỗ đã trở thành nguồn nhiên liệu phổ biến và cổ xưa nhất của con người. Dần dần NLSK đã trở thành một lựa chọn hấp dẫn bên cạnh nhiên liệu hóa thạch trong sản xuất điện năng, nhưng nhìn

chung cho đến thời điểm này thì NLSK vẫn chưa thực sự áp đảo mặc dù đang được đánh giá là một nguồn nhiên liệu tiềm năng cho năng lượng tái tạo.

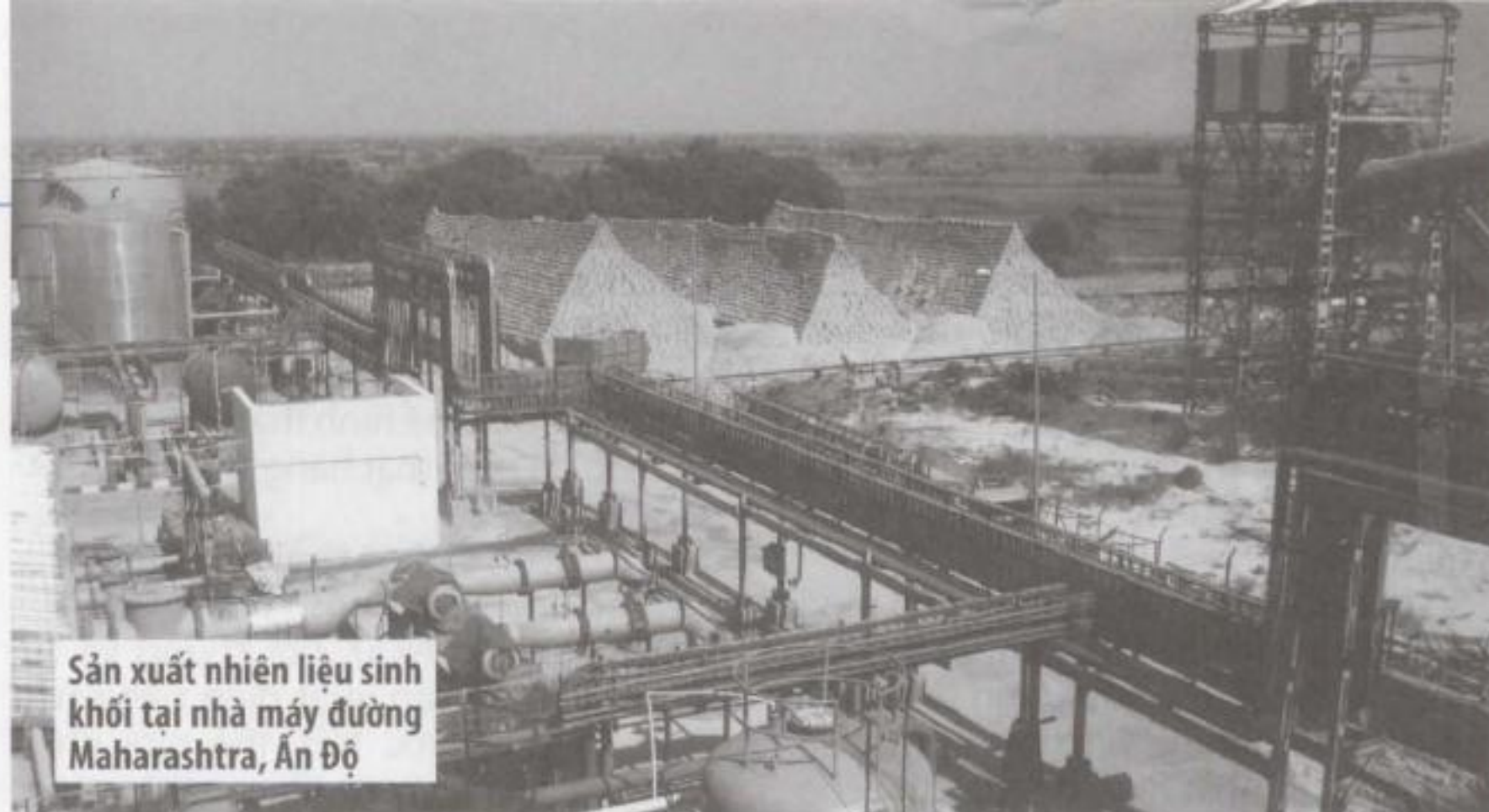
NLSK mang tính bền vững đòi hỏi phải có một ngành trồng rừng bền vững. Sản xuất điện năng với quy mô lớn đòi hỏi phải có nguồn cung cấp nhiên liệu với khối lượng lớn. NLSK càng được sử dụng nhiều với quy mô thương mại thì công tác quy hoạch, quản lý và phát triển rừng càng phải phát triển nhằm đáp ứng cho việc sản xuất NLSK với chu trình luân chuyển khép kín của CO₂ ngày càng rút ngắn. Trong một chu trình với thời gian khoảng 300 năm thì một khu rừng phát triển tự nhiên, không được quản lý và quy hoạch một cách khoa học sẽ hấp thu và thải ra một lượng CO₂ tương đương nhau. Nếu khối lượng carbon lẽ ra được phát thải vào khí quyển trong thời kỳ thực vật phân hủy một cách tự nhiên được chuyển hóa thành nhân tố thay thế của nhiên liệu hóa thạch thì một khu rừng được quản lý và khai thác một cách khoa học sẽ thực hiện được chức năng là một bể chứa carbon.

Trong tương lai, việc đánh giá chu trình luân chuyển CO₂ của một khu rừng được quy hoạch để làm NLSK sẽ là một phần quan trọng trong tất cả các dự án sản xuất NLSK. Các cơ chế (tài chính, thuế, v.v...) được sử dụng để hỗ trợ sản xuất NLSK sẽ phụ thuộc rất lớn vào các chính sách bảo tồn và phát triển khu rừng mà từ đó NLSK được khai thác.

Sử dụng nhiên liệu sinh khối để phát điện

Vương quốc Anh

Nhà máy nhiệt điện chạy bằng than công suất 4.000 MW tại Drax thuộc vùng Yorkshire cung cấp khoảng 7% lượng điện của toàn bộ Vương quốc Anh, nhà máy này cũng được coi là nguồn phát thải CO₂ lớn nhất toàn quốc. Khi nhà máy này phát điện lên lưới lần đầu tiên vào năm 1974, nguồn nhiên liệu chủ yếu là than được cung cấp bởi các mỏ than xung quanh vùng Yorkshire, nhưng



Sản xuất nhiên liệu sinh khối tại nhà máy đường Maharashtra, Ấn Độ

20 năm sau các mỏ than này hầu hết đã ngừng hoạt động, do đó nhiên liệu cho nhà máy nhiệt điện Drax phần lớn phải nhập khẩu.

Drax cũng là nhà máy nhiệt điện lớn thứ hai châu Âu. Vào tháng 4/2013 quy định về phát thải carbon có hiệu lực với mức phí đầu tiên là 16 bảng Anh cho 1 tấn CO₂. Tiếp theo đó vào năm 2016 quy định về phát thải carbon trong công nghiệp (IED - Industrial Emissions Directive) cũng sẽ được ban hành, quy định này yêu cầu các nhà máy nhiệt điện chạy than phải xây dựng các ống khói với công nghệ mới nhằm tách oxit nitơ ra khỏi lượng khói của nhà máy.

10 năm qua, các kỹ sư của nhà máy nhiệt điện Drax đã tiến hành một loạt các nghiên cứu về việc kết hợp sử dụng than đá với NLSK. Căn cứ chứng nhận về thực hiện tái tạo (ROC - Renewable Obligation Certificate) của Chính phủ Vương quốc Anh được triển khai từ tháng 7/2012 với nguồn vốn ưu đãi cho các nhà máy nhiệt điện chuyển đổi hoàn toàn sang sử dụng NLSK, nhà máy Drax đã quyết định chuyển 3 trong số 6 lò đốt của họ sang sử dụng 100% NLSK.

Quá trình chuyển đổi cần có một khoản đầu tư vào khoảng 700 triệu bảng Anh, trong đó 1/2 được sử dụng cho lắp đặt thiết bị mới và điều chỉnh các thiết bị hiện có, trong đó có cả chi phí vận chuyển và xây dựng kho chứa nhiên liệu cho nhà máy, 1/2 số tiền còn lại được dùng vào việc triển khai hạ tầng cung cấp nhiên liệu và thực hiện các quy định về hạn chế phát thải CO₂.

Lò hơi thứ nhất đang được tiến hành các công tác chuyển đổi sang sử dụng NLSK, lò hơi thứ hai sẽ bắt đầu sử dụng NLSK vào năm 2014 và lò hơi thứ ba sẽ hoạt động với loại nhiên liệu mới 2 năm sau đó.

Việc xây dựng một chuỗi các cơ sở cung cấp đủ NLSK dưới dạng viên nhỏ cho nhà máy nhiệt điện Drax trong thực tế là một thử thách không nhỏ. NLSK đắt hơn, khó vận chuyển hơn và có chi phí vận chuyển đắt hơn than. Do đó nhà máy Drax đang phát triển một khu vực

trồng cỏ voi để làm nhiên liệu nhưng cũng chỉ đáp ứng được một phần nhu cầu của nhà máy.

Do đó, nhà máy Drax đã khảo sát khu vực Bắc Mỹ để tìm kiếm nguồn cung nhiên liệu cho họ. Họ đã đầu tư hai cơ sở sản xuất NLSK dưới dạng viên tại tiểu bang Mississippi và Louisiana, đồng thời cũng đã ký một hợp đồng dài hạn với công ty Năng lượng tái tạo Pinnacle để mua viên gỗ thông từ miền Tây Canada, bên cạnh đó nhà máy điện Drax còn phải mua thêm NLSK từ các công ty Hoa Kỳ như Enviva, Green Circle và Plum Creek thì mới đáp ứng đủ nguồn nhiên liệu cho nhà máy.

Việc phát triển hạ tầng để vận chuyển NLSK đến nhà máy cũng đòi hỏi đầu tư thêm cho các bến cảng, tàu thuyền vận chuyển và hệ thống đường sắt. Một số thỏa thuận về mở rộng các cảng biển phía Tây Vương quốc Anh tại Tyne, Hull và Immingham đang được tiến hành. Một số tuyến đường sắt cũng được cải tiến để chạy các toa tàu chở NLSK, các toa tàu cũng được thiết kế mới để gia tăng khối lượng chuyên chở và được thiết kế thêm các bộ phận để bốc và dỡ NLSK được thuận tiện hơn và không bị ảnh hưởng bởi thời tiết. Ngay tại nhà máy điện Drax cũng có 4 bồn chứa khổng lồ đang được xây dựng để chuẩn bị tiếp nhận NLSK từ các nơi tập trung về.

Mặc dù khối lượng NLSK phục vụ cho hoạt động của nhà máy Drax chủ yếu là nguồn nhập khẩu nhưng các kỹ sư của nhà máy Drax cho rằng việc sử dụng NLSK sẽ có hiệu quả cả về môi trường lẫn kinh tế mặc dù khoảng cách chuyên chở là tương đối xa.

Hoa Kỳ

Tạp chí Sinh khối thống kê được hiện nay tại Hoa Kỳ có khoảng 180 nhà máy điện sử dụng NLSK, đóng góp 1,2 % vào tổng công suất phát điện toàn quốc.

Một trong những nhà máy nhiệt điện sử dụng NLSK lớn nhất Hoa Kỳ hiện nay là nhà máy Nacogdoches tại tiểu bang Texas. Nhà máy này sử dụng nhiên liệu là các loại dăm gỗ, vụn gỗ không có giá

trị thương mại khai thác từ các khu rừng trong tiểu bang. Ước tính hàng năm nhà máy này tiêu thụ khoảng 1 triệu tấn NLSK, tương đương với lượng dăm gỗ mà 160 xe tải chuyên chở về nhà máy hàng ngày trong vòng 1 năm, toàn bộ lượng NLSK khổng lồ này được khai thác trong bán kính 120km tính từ nhà máy.

Nhà máy này sử dụng một máy phát turbin chạy bằng hơi nước với một tháp ngưng tụ hơi nước, một hệ thống xử lý NLSK và các thiết bị phụ trợ. Toàn bộ hệ thống lò đốt và máy phát điện sử dụng NLSK được xây dựng từ năm 2009 với công suất thiết kế vào khoảng 100 MW.

Ba Lan

Các chương trình hỗ trợ phát triển năng lượng tái tạo tại Ba Lan đã làm cho quốc gia này trở thành một trong những thị trường chủ yếu cho công nghiệp sinh khối, tạo điều kiện cho các nhà đầu tư triển khai nhiều dự án phát điện sử dụng NLSK tại đây.

Một trong những dự án nhiệt điện sử dụng NLSK tại Ba Lan là nhà máy Suez tại thị trấn Polaniec có công suất 200 MW đã chính thức đi vào hoạt động từ tháng 11/2012. Trái tim của nhà máy này là một trong những lò đốt tầng sôi (CFB - circulating fluidised-bed) sử dụng NLSK hiện đại và lớn nhất trên thế giới do hãng Foster Wheeler cung cấp.

Công nghệ đốt tầng sôi có khả năng đốt nhiều loại NLSK các nhau, kể cả các loại phụ phẩm từ nông nghiệp, do đó nhà máy này sẽ sử dụng đến 20% lượng nhiên liệu cần thiết từ nông nghiệp. Trong thực tế NLSK từ nông nghiệp được sản xuất nhanh hơn với quy mô lớn hơn là NLSK sản xuất từ cây rừng.

Ba Lan sản xuất khoảng 35 triệu tấn gỗ vụn và 14 triệu tấn phụ phẩm nông nghiệp trong 1 năm. Nhà máy nhiệt điện tại Polaniec có khả năng sử dụng đến 890.000 tấn vụn gỗ và 222.000 tấn phụ phẩm nông nghiệp trong 1 năm.

Nhiên liệu sinh khối và vấn đề phát thải khí CO₂

NLSK trong những năm gần đây đã được sử dụng với quy mô rộng rãi trên thế giới, tuy nhiên nếu đánh giá một cách công bằng thì nguồn nhiên liệu này vẫn có một số vấn đề nhất định. Đặc biệt gần đây các nhà khoa học và nghiên cứu về môi trường đã có nhiều ý kiến tiêu cực về việc NLSK vẫn phát thải khí nhà kính nếu so sánh với nhiên liệu hóa thạch.

Vào tháng 11/2012 Hiệp hội hoàng gia bảo vệ các loài chim (RSPB - Royal Society for the Protection of Birds) ở Anh quốc và Tổ chức Hòa bình xanh đã kêu gọi Chính phủ Anh quốc hoãn các

kế hoạch trợ cấp cho việc đốt gỗ để sản xuất điện tại một số nhà máy nhiệt điện. RSPB cho rằng các nhà máy nhiệt điện sử dụng gỗ sẽ thải một lượng khí nhà kính nhiều hơn lượng khí nhà kính phát ra khi đốt nhiên liệu hóa thạch đến 49%, do đó tổ chức này cũng đề nghị dừng các chương trình hỗ trợ sản xuất NLSK từ việc khai thác rừng.

Các quy định về hạn chế sự thay đổi khí hậu do khí nhà kính và hạn chế phát thải khí CO₂ đã tạo điều kiện cho việc sử dụng NLSK một cách rộng rãi trong sản xuất điện năng. Do đó nhiều nhà máy nhiệt điện chuyên sử dụng NLSK đã mọc lên khắp nơi. Khi lượng điện có được từ NLSK tăng lên thì người ta cũng bắt đầu nghiên cứu về ảnh hưởng của NLSK đối với môi trường.

Trước đây các nhà hoạch định chính sách về năng lượng của các quốc gia trên thế giới đều cho rằng năng lượng do NLSK sinh ra là không liên quan đến phát thải khí CO₂, do đó NLSK được đánh giá là một trong những nguồn nhiên liệu tái tạo tương tự như gió hoặc mặt trời, trên cơ sở đó hầu như các quốc gia đều quan tâm dành cho sản xuất điện từ NLSK các chính sách hỗ trợ để phát triển giống như các chính sách đã dành cho điện gió hoặc điện mặt trời. Tuy nhiên những nghiên cứu mới đây về NLSK cho thấy cần có những mô hình đo đếm chính xác hơn nữa về lượng carbon phát thải của quá trình sản xuất điện từ NLSK. Các mô hình này bao gồm các yếu tố liên quan đến chủng loại, nguồn gốc và phương pháp xử lý NLSK, sự phát triển của các khu rừng, phương tiện vận chuyển NLSK, thời gian phát thải carbon và khả năng cô lập carbon bị phát thải.

Như trên đã nêu, việc đốt NLSK để sản

xuất ra một đơn vị điện năng thực sự tạo ra một lượng CO₂ nhất định, theo tính toán của các nhà khoa học về NLSK thì lượng CO₂ này nhiều gấp đôi so với đốt nhiên liệu hóa thạch và nhiều gấp 4 lần so với đốt khí ga để tạo ra cùng một đơn vị điện năng.

Sở dĩ trước đây nhiều người cho rằng NLSK có đặc tính cân bằng phát thải khí carbon là do để có một lượng sinh khối nào đó thì người ta phải trồng một số lượng cây gỗ nhất định để thay thế cho lượng sinh khối đã được khai thác trên cùng một diện tích, và số cây trồng mới sẽ hấp thụ một lượng khí CO₂ nhất định từ không khí trong quá trình phát triển, từ đó dẫn đến cân bằng với khối lượng CO₂ bị phát thải ra khí quyển khi đốt lượng NLSK trước đó. Như vậy là lượng CO₂ mà một cây gỗ được trồng mới hấp thụ được so với lượng CO₂ phát thải ra trong quá trình khai thác, vận chuyển và đốt cháy một cây gỗ được coi là tương đương nhau.

Sinh khối lấy cacbon ra khỏi không khí khi chúng phát triển, và trả lại không khí khi nó bị đốt cháy. Nếu được kiểm soát trong một chu trình luân chuyển mang tính bền vững, sinh khối sẽ được thu hoạch như 1 phần của vụ mùa bổ sung liên tiếp. Sinh khối đến từ quá trình trồng rừng, quá trình quản lý cây, vùng trồng cây, hoặc từ 1 giai đoạn của quá trình trồng lại cây liên tục. Cây phát triển lấy khí CO₂ từ không khí ngay khi khí được thải ra qua quá trình đốt cháy của vụ mùa trước. Chu trình này giữ lại sự tuần hoàn khép kín của cacbon mà không làm tăng mật độ CO₂ trong không khí. Tuy nhiên nếu so sánh với quá trình hình thành nhiên liệu hóa thạch thì thời gian chính là ưu điểm lớn nhất của NLSK. Chỉ

cần vài năm là một cây xanh có thể phát triển đến một mức độ nhất định để khai thác và sử dụng vào sản xuất điện năng trong khi để có thể hình thành được một lớp than đá phải mất hàng triệu năm.

Quy định về phát thải CO₂ đối với nhiên liệu sinh khối

Việc sử dụng NLSK nói chung và sử dụng NLSK để sản xuất điện năng nói riêng tại các nước trên thế giới nhìn chung là khác nhau. Khi ngành công nghiệp sản xuất sinh khối phát triển thì nhiều biện pháp quản lý cần được xây dựng nhằm thúc đẩy việc sử dụng NLSK một cách hiệu quả cả về kinh tế lẫn môi trường với một mức độ phát thải carbon chấp nhận được.

Vào tháng 5/2010, Cơ quan bảo vệ môi trường Hoa Kỳ (EPA- Environmental Protection Agency) đã quyết định đưa ra quy định về hạn chế phát thải khí nhà kính trong sản xuất điện năng từ NLSK vào chương trình chống phát thải khí nhà kính của họ. Điều này dẫn đến việc đánh giá và xử lý phát thải khí CO₂ từ sản xuất điện với NLSK hoặc nhiên liệu hóa thạch là như nhau, không phân biệt và cũng không còn ưu tiên cho NLSK nữa. Tuy nhiên do các hiệp hội về trồng rừng của Hoa Kỳ đã có tác động nên EPA đã hoãn việc thi hành các quy định này trong 3 năm để xem xét thêm.

Trong khi EPA còn đang cân nhắc về vấn đề nói trên thì năm 2012 tiểu bang Massachusetts đã nhanh chóng thực hiện các quy định về tính bền vững đối với môi trường áp dụng cho nguồn cung cấp NLSK. Nội dung của quy định này là để được cấp Chứng chỉ về năng lượng tái tạo (REC - Renewable Energy Certificates), các nhà máy nhiệt điện

SỰ KIỆN QUỐC TẾ

- Hội thảo lần thứ 23 về Quản lý xung đột tiềm năng ở Biển Đông do Viện phát triển và phân tích chính sách thuộc Bộ Ngoại giao Indonesia và Trung tâm nghiên cứu Đông Nam Á phối hợp tổ chức diễn ra từ ngày 31/10 - 2/11/2013 tại Indonesia nhằm mục đích quản lý các xung đột tiềm năng thông qua hợp tác, tăng cường các biện pháp xây dựng lòng tin để tăng cường hiểu biết lẫn nhau và thúc đẩy việc trao đổi quan điểm thông qua đối thoại về các vấn đề nhất định.

- Ngày 29/10, lần đầu tiên trong hơn 40 năm qua, truyền thông Trung Quốc đã công khai đăng tải những bức ảnh về thể hệ tàu ngầm hạt nhân mới nhất của họ ở căn cứ Thanh Đảo, Sơn Đông, trong một động thái nhằm chứng tỏ sức



mạnh quân sự ngày càng gia tăng, đồng thời thể hiện sự sẵn sàng tăng cường minh bạch quân sự của Bắc Kinh. Sự phô trương này diễn ra trong bối cảnh tranh chấp biển đảo giữa Trung Quốc và các nước láng giềng trên biển Hoa Đông và Biển Đông chưa có dấu hiệu lắng dịu.

- Bộ Tư pháp Thái Lan hôm 28/10 đã chính thức truy tố Cựu Thủ tướng Abhisit Vejjajiva và

Cựu Phó thủ tướng Suthep Thaugsuban về tội cho phép các đơn vị an ninh sử dụng vũ lực để giải tán đoàn biểu tình ở thủ đô Bangkok hồi năm 2010, khiến 90 người chết và hơn 1.900 người bị thương.

- Chính quyền Trung Quốc khẳng định vụ việc xảy ra hôm 28/10 là một vụ tấn công tự sát. Trong vụ này, một chiếc xe ủi vào người đi bộ tại Quảng trường Thiên An Môn ở Bắc Kinh, làm thiệt mạng



sử dụng NLSK chỉ có thể sử dụng NLSK dưới dạng các loại cành cây, các phần gỗ dăm, gỗ vụn... Cơ quan cấp chứng chỉ về nhiên liệu sinh khối (BCR- Biomass Certificate Registry) chịu trách nhiệm kiểm tra và cấp phát chứng chỉ này cho các nhà máy điện đạt yêu cầu về năng lượng tái tạo, theo đó mỗi nhà máy điện phải đạt chỉ tiêu giảm 50% lượng khí nhà kính phát thải ra trong vòng 20 năm.

Vào khoảng 1/2 trong số 20% lượng điện mà Liên minh châu Âu (EU) mong muốn có được từ các nguồn năng lượng tái tạo được kỳ vọng sẽ đến từ NLSK vốn được coi là thân thiện với môi trường.

Vào năm 2010 Ủy ban Liên minh châu Âu (EC - European Commission) đã khuyến cáo về các tiêu chuẩn liên quan đến tính bền vững (thân thiện với môi trường) áp dụng cho các loại nhiên liệu sinh học sử dụng để sản xuất điện năng mà các thành viên EU cần áp dụng trong hoạch định chính sách về năng lượng. Thông qua đó, các nhà hoạt động về môi trường, các nhà khoa học cũng đang tạo sức ép với EU để tiếp tục ban hành các chính sách tương tự đối với NLSK.

Tại Vương quốc Anh, các nhà máy nhiệt điện sử dụng NLSK được yêu cầu phải báo cáo hàng năm cho các cơ quan hữu quan về hoạt động của họ nhằm tăng cường tính bền vững đối với NLSK mà họ sử dụng. Những báo cáo của các nhà máy điện sẽ có tác dụng củng cố sự quan tâm và trách nhiệm của chính họ đối với các tiêu chuẩn về tính thân thiện với môi trường của NLSK do Liên minh châu Âu khuyến cáo nhưng vẫn chưa được triển khai chính thức tại Vương quốc Anh.

Hai tiêu chuẩn mà Liên minh châu Âu

khuyến cáo gồm:

- Hoạt động sản xuất điện năng từ NLSK phải đạt tối thiểu 60% lượng khí nhà kính phát thải so với nhiên liệu hóa thạch.

- Không sử dụng các loại NLSK có độ đa dạng sinh học cao hoặc độ phát thải carbon cao như các loại cây gỗ lớn khai thác từ các khu rừng đặc dụng, tại các khu rừng quốc gia, các khu bảo tồn thiên nhiên, các khu rừng ngập mặn v...v

Từ tháng 4/2013, các nhà máy phát điện sử dụng NLSK phải đáp ứng các tiêu chuẩn về độ thân thiện với môi trường thì mới nhận được sự hỗ trợ từ các cơ quan quản lý về năng lượng tái tạo. Chính phủ Vương quốc Anh cho biết các cơ quan quản lý về năng lượng đang tiếp tục nghiên cứu ban hành thêm một số tiêu chuẩn về sử dụng NLSK có gắn với quản lý và bảo vệ rừng.

Đo lường về phát thải CO₂ đối với nhiên liệu sinh khối

Hiệp hội bảo vệ các loài chim (RSPB) ở Anh quốc cho rằng thời gian để hoàn thành một chu trình luân chuyển khép kín của CO₂ phát ra từ khi NLSK bị đốt cháy đến khi được hấp thu hoàn toàn vào cây gỗ ước tính vào khoảng 80 năm, nhưng cũng có một số nghiên cứu khác cho rằng con số này có thể thấp hơn. Kết quả khác biệt này nằm ở phương thức xây dựng chu trình luân chuyển của CO₂ vốn tương đối phức tạp, thông thường chu trình này phải bao gồm các yếu tố: vị trí cung cấp nguồn nhiên liệu, vị trí nơi đốt NLSK, chủng loại của NLSK, phương thức xử lý và phương thức vận chuyển NLSK...

Một báo cáo vào năm 2012 của Trung tâm Luật môi trường miền Nam Hoa Kỳ

sử dụng NLSK trong một mô hình đánh giá sự mở rộng về sản xuất điện năng ở khu vực Đông Nam Hoa Kỳ cho rằng cần phải mất từ 35 đến 50 năm để có được một chu trình luân chuyển khép kín của CO₂. Cơ quan quản lý nguồn cung cấp NLSK và giám sát phát thải carbon khu vực Đông Nam Hoa Kỳ đã phân tích 17 nhà máy điện sử dụng NLSK đang hoạt động và 22 nhà máy dự kiến sẽ xây dựng tại các tiểu bang Alabama, Florida, Georgia, Bắc Carolina, Nam Carolina, Tennessee và Virginia, trên cơ sở đánh giá xu hướng sử dụng gỗ để làm nhiên liệu sản xuất điện của các nhà máy điện quy mô lớn và xuất khẩu viên gỗ (làm từ bột và dăm gỗ) qua châu Âu đã cho rằng năng lượng từ NLSK ở miền Đông nam Hoa Kỳ có khả năng tạo ra lượng carbon phát thải lớn hơn so với nhiên liệu hóa thạch từ 35 đến 50 năm.

Sau đó lượng carbon phát thải vào khí quyển sẽ giảm xuống đáng kể khi lượng cây xanh được trồng tại các khu vực khai thác gỗ làm NLSK bắt đầu lớn lên và hấp thu lượng CO₂ ngày một nhiều hơn. Sản xuất NLSK từ các loại phụ phẩm nông nghiệp là một cách hiệu quả để giảm phát thải carbon, tuy nhiên cái gì cũng có mặt trái của nó, nếu tận dụng rơm rạ để sản xuất NLSK sẽ dẫn đến việc làm giảm carbon trong đất, giảm sản lượng trồng trọt của các vụ mùa, dẫn đến phải sử dụng nhiều phân bón hơn. Tương tự nếu bóc tách lớp gỗ mục trên mặt đất của các khu rừng để sản xuất NLSK cũng sẽ ảnh hưởng không tốt đến chất lượng đất rừng và đa dạng sinh học của khu rừng đó.

NGUYỄN THÁI SƠN

(Biên dịch từ Biotechwatch)

5 người trong đó có 3 người đi trên xe. Đến nay đã có 5 trong 8 nghi can người Ngô Duy Nhĩ bị bắt vì tình nghi liên quan tới vụ khủng bố này.

- Chính phủ Australia hôm 29/10 cho biết công ty viễn thông khổng lồ Hoa Vi của Trung Quốc sẽ vẫn bị cấm không được tham gia đấu thầu xây dựng hệ thống băng thông rộng quốc gia của Australia, theo đề nghị của cơ quan an ninh. Lo ngại nguy cơ bị tấn công tin học, năm 2012 chính quyền đảng Lao động Australia đã không chấp nhận đề nghị của Hoa Vi về việc triển khai mạng lưới internet băng rộng (NBN) tại nước này.

- Đài truyền hình Liban Al-Mayadeen hôm 30/10 đưa tin quân nổi dậy Syria lại một lần nữa sử dụng vũ khí hóa học. Vụ này đã xảy ra ở phía Đông Bắc Syria, gần biên giới với Thổ Nhĩ Kỳ. Các thành viên của lực lượng dân quân tự vệ người Kurd đang chiến đấu chống lại quân nổi dậy ở

những khu vực này đã thông báo về cuộc tấn công trên. Họ cho biết một số dân quân có các triệu chứng bị ngộ độc hóa học cực mạnh kèm theo nôn mửa. Ngoài ra, họ cho hay một làn khói độc màu vàng đã bốc lên trong vụ nổ. Tính từ khi cuộc nội chiến Syria nổ ra cho đến nay, phe chính quyền đã tố cáo quân nổi dậy 3 lần sử dụng vũ khí hóa học.

- Ngày 30/10, một xe buýt chạy liên tỉnh ở Ấn Độ đụng vào dải ngăn cách trên xa lộ và phát cháy, 45 hành khách thiệt mạng, nhiều người bị kẹt trong khoang nằm ngủ và bị thiêu sống.

- Hàng năm tạp chí kinh tế tài chính Forbes vẫn đưa ra một bảng đánh giá xếp hạng những nhân vật quyền lực nhất thế giới. Năm ngoái, Tổng thống Mỹ Obama đứng đầu nhưng năm 2013 chỉ ở hạng nhì, xếp sau Tổng thống Nga Putin.

- Tổ chức cấm vũ khí hóa học quốc tế hôm 31/10 loan báo, các thanh tra của tổ chức này đã

niêm phong vĩnh viễn hơn 1.000 tấn hóa chất và vũ khí hóa học của Syria. Hội đồng điều hành tổ chức này sẽ họp vào ngày 5/11 tới để quyết định lộ trình phá hủy các vũ khí hóa học và hóa chất trên, dựa trên một kế hoạch phá hủy tổng quát do Syria đưa ra hôm 24/10.

- Luật sư của cựu nhân viên tình báo người Mỹ Edward Snowden hôm 31/10 cho biết anh ta đã xin được một công việc hỗ trợ kỹ thuật tại một trong những website Internet lớn nhất của Nga. Luật sư Anatoly Kucherena nói Snowden sẽ bắt đầu làm việc vào ngày 1/11/2013 tại một công ty không được nêu danh tính trong nỗ lực nhằm tiếp tục giữ bí mật về nơi chốn của Snowden. Snowden, 30 tuổi, hiện đang tị nạn ở Nga sau khi trốn khỏi Mỹ đi tới Hồng Kông hồi tháng 6 vừa qua.

BẢO PHƯƠNG (Tổng hợp)

MẬT SỬ

Nga Sa hoàng thành “anh hùng cứu nước Pháp”

Năm 1873, dưới sự thao túng và lôi kéo của Bismarck, Vua Đức William I cùng với Sa hoàng Nga Alexander II, hoàng đế Áo-Hung Franz hợp thành “Liên minh ba hoàng đế”. Đồng minh này được xây dựng trên cơ sở mâu thuẫn Đức - Pháp và mâu thuẫn Anh - Nga. Lợi ích của vương triều quân chủ ba nước Nga, Đức, Áo khi đó là thống nhất. Tuy nhiên quan điểm của mỗi nước đối với mâu thuẫn Đức - Pháp và mâu thuẫn Anh - Nga là khác nhau và nội bộ đồng minh còn có quan hệ giữa Nga - Áo vì vấn đề Balkan dẫn đến mâu thuẫn sâu sắc cho nên khối đồng minh này nhanh chóng sụp đổ. Nguyên nhân dẫn đến sự sụp đổ của “Liên minh ba hoàng đế” chủ yếu do trong Hội nghị Berlin năm 1878 nổi tiếng, Đức đã trả thù Nga.

Đầu năm 1875, Quốc hội Pháp quyết định tăng cường quân sự và sẵn sàng mua 10.000 chiến mã từ Đức. Đức lấy điều này làm cái cớ để đe dọa Pháp và tuyên bố cấm xuất binh mã, kêu gọi phát động chiến tranh chống Pháp. Để làm tốt công tác chuẩn bị cho chiến tranh, Bismarck phái thân tín của mình đến St.Petersburg để thuyết phục Nga Sa hoàng ủng hộ chiến tranh với Pháp. Lúc đó, đại diện nước Đức hứa với Nga Sa hoàng rằng: nếu nước Nga đứng về phía nước Đức thì Đức sẽ cho phép Nga tự do hoạt động ở Thổ Nhĩ Kỳ - vùng Cận Đông của mình. Nhưng người Nga hoàn toàn không ngốc nghếch. Lời hứa của Bismarck chỉ là “lời nói gió bay”, như miếng bánh trong bức tranh treo trên tường. Người Nga hiểu rõ ràng rằng, nếu nước Pháp suy yếu, Đức sẽ thiết lập quyền bá chủ ở châu Âu, mà việc Đức chiếm ưu thế ở châu Âu đối với Nga có thể nói là một bi kịch. Nga không muốn nhìn thấy trên đại lục châu Âu có một người khổng lồ gây áp lực cho mình.

Trái với những gì Bismarck mong đợi, Nga Sa hoàng đứng về phía Pháp, ông đã nói với đại sứ Pháp rằng: “Lợi ích của hai nước Nga - Pháp là thống nhất. Nếu có một ngày các bạn bị uy hiếp thì chúng tôi sẽ làm một cái gì đó.”

Tháng 5/1875, Nga Sa hoàng phái người tới Berlin và tỏ rõ quan điểm là: không thể khoan dung nếu Đức phát động chiến tranh đối với Pháp. Như vậy, nước Nga kiên quyết phản đối, Anh cũng không ủng hộ. Anh không hy vọng Đức đánh bại hoàn toàn được Pháp. Do vậy, Bismarck buộc phải hủy bỏ kế hoạch tấn công Pháp.

Chuyến đi của Sa hoàng đã đạt được mục đích. Khi rời Berlin, ông đã chỉ thị cho Thủ tướng đánh điện tin đến tất cả đại sứ quán Nga ở nước ngoài để thông báo thắng lợi của hoạt động ngoại giao lần này. Điện tin có đoạn: “Khi rời Berlin, Bộ hạ hoàn toàn tin tưởng, bảo đảm duy trì hòa bình tốt đẹp”.

Dưới sự truyền cảm hứng của Nga Sa hoàng, bức điện này nhanh chóng lên mặt báo. Khi đăng báo, cụm từ “bảo đảm duy trì hòa bình” được sửa thành: “Hiện nay, hòa bình đã được đảm bảo”. Vì sao lại sửa thành “hòa bình đã được đảm bảo”? Chính là nhờ Nga Sa hoàng! Nga Sa hoàng đã biến thành anh hùng cứu nước Pháp!

Bismarck cho rằng Nga Sa hoàng đã tự tô son điểm phấn lên mặt mình và đã bừa bãi phỉ báng cách làm của Đức. Quan hệ Đức - Nga từ đó bắt đầu rạn nứt.

“Anh không nhân, tôi chẳng nghĩa”

Năm 1877, chiến tranh Nga - Thổ Nhĩ Kỳ bùng nổ. Thổ Nhĩ Kỳ đại bại, quân đội Nga đánh thẳng một mạch, tiến vào thủ đô Istanbul, buộc Thổ Nhĩ Kỳ ký hòa ước.

Nội dung hòa ước cho thấy, chính Nga đơn độc chia cắt Thổ Nhĩ Kỳ, thừa kế tất cả những gì đế quốc này có được ở châu Âu. Sau khi “Điều ước Nga - Thổ” công bố, dư luận xôn xao, đặc biệt là Anh và đế quốc Áo không muốn nhìn thấy Thổ Nhĩ Kỳ bị Nga độc chiếm nên kiên quyết phản đối

điều ước này, Anh và Pháp đều phụ họa, trên lĩnh vực ngoại giao, Nga rơi vào đơn độc.

Lúc đó, nước Đức lấy danh nghĩa là một trong “Liên minh ba hoàng đế” và cũng muốn nhân cơ hội này để giáo huấn cho Nga một bài học, nên đề xuất mở một hội nghị quốc tế, Đức chính là “người chủ trì công lý” và lấy thân phận “người điều đình”, khuyến cáo nước Nga nhất định phải tham gia.”

Theo đó, năm 1878 tại Berlin đã diễn ra hội nghị quốc tế. Sáu cường quốc (Nga, Anh, Đức, Áo, Pháp, Ý) và Thổ Nhĩ Kỳ tham gia. Do trước hội nghị, Anh và đế quốc Áo - Hung đã đạt được sự nhất trí nên trong hội nghị, hai nước này hợp lại gây sức ép với Nga. Lúc này, Đức không muốn mình là bạn của Nga, nên giữ vị thế “trung lập”. Nga rốt cuộc bị ép phải nhượng bộ, phải “nôn” ra rất nhiều thứ đã nuốt vào miệng, mất đi hầu hết thành quả từ cuộc xâm lược. Do trong cuộc họp, Đức nhìn các nước khác ép Nga mà khoanh tay đứng nhìn nên Nga đã vô cùng tức giận.

Có một bức tranh miêu tả cảnh cuộc họp khi đó đã được lưu truyền. Trong bức tranh có thể thấy rõ, đại biểu Thổ Nhĩ Kỳ, đầu đội chiếc mũ Hồi giáo Fez hướng về Bismarck với cái nhìn đầy biết ơn. Trong khi đại biểu Nga mặc chiếc áo choàng lông cáo mang khuôn mặt đầy vẻ oán giận.

Báo chí của Nga lên tiếng trừng phạt đồng minh phản bội Bismarck, lên án ông ta là kẻ “vong ân bội nghĩa”, trách ông ta đã quên sự ủng hộ và giúp đỡ của Nga đối với Phổ trong cuộc chiến tranh Pháp - Phổ, “Chẳng nhẽ Bismarck là cây đèn hết nhiên liệu ư?”. Báo chí Đức cũng lập tức “phản pháo”, chế nhạo, chỉ trích Nga là “ăn cháo đá bát”, “gắp lửa bỏ tay người”. Bismarck thanh minh: Tại Hội nghị Berlin, đứng trên lập trường đồng minh, vì Nga mà ông ta đã làm rất nhiều điều nhưng quan hệ ngoại giao giữa Nga và các nước khác vẫn không thể cải thiện. Bismarck còn nói khoác không biết ngượng mồm rằng, thiếu chút nữa có khi ông ta đoạt giải Oscar vì hòa bình rồi.



Bản đồ châu Âu trong Chiến tranh thế giới lần thứ nhất

Lời qua tiếng lại giữa đôi bên khiến cho quan hệ Nga - Đức càng xấu đi. Quan hệ Nga - Áo vốn đã không tốt nay lại càng mâu thuẫn nghiêm trọng. Như vậy, khối “Liên minh ba hoàng đế” mà Bismarck khổ công gây dựng 5 năm trước có xu hướng sụp đổ. Sau khi Hiệp ước năm 1878 hết thời hạn, khối liên minh này không tiếp tục gia hạn mà tuyên bố chính thức giải tán.

Tiếp tục tìm kiếm đồng minh

Khối “Liên minh ba hoàng đế” tuy đã giải thể nhưng Đức vẫn quyết tâm tìm kiếm đồng minh, thế là Đức - Áo ngày càng xích lại gần nhau hơn.

Sau Hội nghị Berlin, Bismarck biết không thể dựa cột với Nga được nữa nên hẳn quyết tâm tăng cường liên minh với đế quốc Áo - Hung. Khi đó, đế quốc Áo - Hung cũng đang muốn gây dựng liên minh với Đức. Trên thực tế, Hoàng đế Đức Kaiser Wilhelm I không đồng tình với thủ tướng Bismarck. Hoàng đế hai nước Đức - Nga từ lâu đã có quan hệ họ hàng, Kaiser Wilhelm I là chú họ của Sa hoàng Alexander II. Kaiser Wilhelm I không muốn kết liên minh với đế quốc Áo - Hung để chống lại cháu trai của mình. Nhưng Bismarck mới là người thao túng quyền lực trong tay.

Năm 1879, “tể tướng sắt máu” đến Vienna, cùng với Bộ trưởng ngoại giao của đế quốc Áo - Hung Andrási Earl bí mật định ra “điều ước Đức -

Áo”. Sau khi từ Vienna trở về Berlin, ông ta đã triệu tập cuộc họp nội các, yêu cầu toàn thể các thành viên nội các phải thống nhất với ý kiến của ông trong vấn đề này. Nếu Hoàng đế Wilhelm I không phê chuẩn điều ước thì toàn thể các quan viên sẽ phải từ chức. Trong trường hợp này, Hoàng đế đã bị biến thành “Thủ lĩnh không quân”. Hoàng đế Wilhelm I chỉ còn cách đồng ý. Bismarck còn soạn thảo một bức thư gửi cho Nga Sa hoàng, có chữ ký và dấu vân tay của Hoàng đế Đức. Trong thư nói: để duy trì quan hệ hòa bình lâu dài giữa hai nước Đức - Áo, chúng tôi cần ký một Hiệp định, có tính đến cả quan hệ hữu nghị trong bang giao truyền thống Đức - Nga.

Đến năm 1882, đồng minh Đức - Áo phát triển mở rộng thành liên minh ba nước Đức - Áo - Ý. Vì sao Ý lại gia nhập đồng minh này? Bởi vì thất bại trước Pháp trong cuộc chiến tại Tunisia nên Ý cảm thấy tất yếu phải dựa vào đối thủ của Pháp là Đức.

Đương nhiên, Ý và đế quốc Áo - Hung là kẻ thù truyền kiếp. Trong lịch sử, Áo đã có thời gian dài thống trị khu vực Bắc và Trung Ý. Venice trong thời kỳ dài cũng thuộc quyền cai trị của Áo. Chính vì vậy, quan hệ của Áo - Ý là rất phức tạp. Nhưng để tự giải thoát cho mình, Áo coi quan hệ tốt với Ý là giải pháp duy nhất. Thế là hai nước Ý - Áo lại bắt đầu đàm phán. Cuối cùng, đến năm 1882, ba nước Đức, Áo, Ý ký điều ước liên minh ba

nước.

Liên minh ba nước nhanh chóng trở thành đối trọng đối với hai nước Pháp - Nga.

“Đồng kính tương lân”

Như vậy đến năm 1882, trong các cường quốc châu Âu đã xuất hiện một phe đồng minh. Đương nhiên, trong ba nước đồng minh, Ý không phải là nòng cốt vì bản chất dao động, thực lực rất yếu, lại có đường bờ biển dài nên không thể chịu được cuộc tấn công hải quân mạnh mẽ. Ý cho biết, tham gia khối liên minh ba nước nhưng sẽ không tham gia bất kỳ hành động nào phản đối Anh. Bismarck biết rất rõ điều này nên ông ta cũng chỉ đưa ra yêu cầu đơn giản đối với người đồng minh này, đó là: “chỉ cần trên dãy núi Alps xuất hiện tay trống người Ý với lá cờ ba màu là được”. Câu này có nghĩa là: chỉ cần người Ý kìm chân Pháp một lát là được. Tuy Bismarck thông minh tuyệt đỉnh nhưng cũng không thể tưởng tượng được, cuộc chiến vừa bắt đầu, Ý đã phản bội.

Liên minh ba nước Đức - Áo - Ý là đối trọng đối với hai nước Pháp, Nga nên hai nước này cũng đến với nhau một cách tự nhiên, không khách khí. Trên thực tế, hai nước Pháp - Nga cũng đã có lịch sử giao hảo lâu năm, ngày càng tăng thêm tính mật thiết, đặc biệt là cuối thế kỷ XIX. Bộ trưởng Ngoại giao Nga từng nói với đại sứ Pháp tại Nga: “Hai quý quốc chúng ta đã xây dựng nên tình thân mật hữu nghị, ngày càng hòa hợp”. Ông còn nói: “tôi đang nghĩ, hai quý quốc chúng ta đang trên đường tiến tới một hiệp ước...”.

Vậy là, tháng 7/1891 Pháp được mời đến Nga thăm pháo đài Baltic. Đích thân Sa hoàng Alexander III cùng hoàng hậu cầm cờ Pháp ra nghênh đón. Khi đội nhạc trên tàu vừa cất lên bản “Marseillaise” của Pháp thì Sa hoàng hạ vương miện Hoàng đế xuống để thể hiện sự kính trọng. Điều này chắc chắn là một cú sốc lớn đối với toàn thể những người được chứng kiến. Nga Sa hoàng vốn rất tôn sùng nền chuyên chế, ghét chủ nghĩa cộng

hòa. Bài ca “Marseillaise” là đặc trưng của cách mạng Pháp, đối với Nga, có thể nói là bài bị cấm kỵ. Nhưng bỗng dưng lần này Nga Sa hoàng lại ngả mũ kính chào trước quốc kỳ và quốc ca Pháp, làm cho rất nhiều người kinh ngạc. Từ đây có thể thấy, Nga coi trọng Pháp đến mức nào.

Năm 1892, Tổng Tham mưu trưởng hai nước Nga - Pháp ký điều ước quân sự. Năm 1894, Hiệp ước chính thức có hiệu lực. Lúc đó, tại các cường quốc châu Âu hình thành hai khối quân sự lớn, Pháp - Nga là những nước đầu tiên xây dựng khối Hiệp ước và Đức - Áo - Ý là những nước đầu tiên của khối Đồng minh.

Lúc này, có một quốc gia được coi là siêu cường hàng đầu châu Âu vẫn đứng ngoài cuộc. Đó chính là Anh.

Anh hành xử ra sao trước xu thế mới?

Từ giữa thế kỷ XIX đến đầu thế kỷ XX, Anh thực hiện chính sách ngoại giao “độc lập quang vinh”. Người khởi xướng chính sách này là thủ tướng Anh Lord Palmerston, người nổi tiếng nhất nước Anh vào thế kỷ XX. Ông ta có một câu nói để đời là: “Chúng tôi không có người bạn vĩnh viễn, cũng không có kẻ thù vĩnh viễn. Chỉ có lợi ích của chúng tôi mới là thứ vĩnh viễn, bất biến” (câu nói này đã từng bị nhầm là câu nói của Churchill).

Thực tế cũng không hoàn toàn như vậy. Sau khi chiến tranh Pháp - Phổ kết thúc, Anh vẫn duy trì chính sách ngoại giao “độc lập quang vinh”. Cuối thế kỷ XIX, thủ tướng Anh còn nhấn mạnh, Anh không gia nhập bất kỳ phe nào, chỉ yêu cầu các cường quốc châu Âu hãy duy trì thế cân bằng lực lượng. Thủ Tướng thực dân Anh khi đó - Chamberlain trong bài phát biểu của mình đã nói: “Truyền thống chính sách ngoại giao của Anh, kể từ cuộc chiến tranh Crimean trở lại đây là kiên trì thực hiện chính sách độc lập không liên kết.”

Chính sách độc lập không liên kết của Anh khi đó xuất phát từ những căn cứ cụ thể là: Bởi vì thực lực của nó mạnh nhất, như đang sức xuân, cho dù đối ngoại thế nào, chỉ cần dựa vào

thực lực của mình, họ vẫn đạt được mục đích. Nếu có đồng minh có khi lại là một hạn chế. Vì vậy, Anh thực hiện chính sách “độc lập quang vinh” là cũng xuất phát từ hai nguyên nhân: thứ nhất, Anh có thực lực mạnh; thứ hai, Anh không muốn bị hạn chế.

Nhưng theo dòng lịch sử, đến cuối thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX, chính sách “độc lập quang vinh” của Anh rất khó có thể tiếp tục duy trì. Bởi vì các cường quốc mới phát triển như Đức, Mỹ, Nhật nổi lên, phần nào làm cho các cường quốc như Anh, Pháp, Nga bị lu mờ. Đường lối phóng khoáng, độc lập trước đây dường như không còn phù hợp. Không thể lúc nào cũng “vô tư” được, đặc biệt là khi thực lực của Đức mạnh lên rất nhiều, tỏ rõ ưu thế ở đại lục châu Âu, có thể trở thành mối đe dọa đối với Anh. Trong vấn đề thực dân và hải quân, mâu thuẫn Anh - Đức trở thành mâu thuẫn chủ yếu nhất giữa các cường quốc. Một khi Đức đã lôi kéo được các nước đồng minh mà Anh không kết đồng minh với nước nào đó thì cũng không được, lấy liên minh tạo thành thế cân bằng quân sự với liên minh, để tránh bị cô lập.

Vậy là, Anh bắt đầu nghĩ đến sách lược mới.

Đức bị Anh chơi đùa

Vừa mới bắt đầu, Anh đã có ý đồ cùng Đức đàm phán để giải quyết vấn đề. Tháng 3/1898 Thủ tướng thực dân Anh Chamberlain gặp đại sứ Đức ở Anh. Khác với thông thường, trong cuộc gặp lần này, vị thủ tướng Anh đi thẳng ngay vào vấn đề, đề nghị Đức cùng kết đồng minh. Thái độ bất thường, trái với thường lệ của Chamberlain làm cho đại sứ Đức bất ngờ. Thường thì thái độ của Anh đối với Đức rất hung hăng, ngạo mạn nhưng lúc này lại chủ động hạ thấp bản thân. Điều này được giải thích bởi hai nguyên nhân: Một là, muốn lợi dụng Đức tẩy chay Nga. Hai là, muốn thúc đẩy Đức hỗ trợ chính sách châu Phi của Anh. Khi đó, Anh và người Phi gốc Hà Lan sắp khai chiến, Anh lo lắng Đức và người Phi gốc Hà Lan ngấm ngấm câu kết với nhau,

chơi thủ đoạn với mình.

Hoàng đế Đức Vinhem II sau khi tiếp nhận báo cáo của đại sứ Anh, lập tức chiêu tập quần thần để tìm ra đối sách. Kết quả là các đại thần của Đức thống nhất rằng: “Mâu thuẫn Anh - Nga không thể điều hòa, giữa hai nước không thể đạt được bất kỳ hiệp thương nào. Cho nên, Anh để xuất liên minh với Đức, mục đích là muốn lợi dụng “cốc mò cò xơi”, hy vọng thông qua đó để đạt được thế cân bằng với Đức và ngăn chặn sự mở rộng ảnh hưởng của Nga ở châu Á”. Cuối cùng Đức cũng đưa ra kết luận là: Kiến nghị của Anh không thể chấp nhận được. Nhưng kiến nghị của Anh cũng phản ánh tính gay gắt trong mâu thuẫn Anh - Nga, Đức có thể lợi dụng được điều này. Vậy là, hai nước đã tiến hành một cuộc đàm phán song phương.

Do Đức nhận ra Anh khẩn thiết cầu cứu nên trong đàm phán đã đưa ra yêu cầu cùng Anh phân chia thuộc địa Bồ Đào Nha ở châu Phi. Bồ Đào Nha khi đó là đồng minh của Anh. Để giành được chính sách hỗ trợ mình ở châu Phi, đặc biệt là sự ủng hộ trong cuộc chiến tranh với người Hà Lan gốc Phi, Anh chỉ còn cách phải nhượng bộ.

Năm 1898 Anh - Đức đã ký Hiệp định phân chia thuộc địa châu Phi của Bồ Đào Nha. Đối với điều này, phải nói là Đức vui mừng khôn xiết ngoài mong đợi. Đức bảo đảm với Anh rằng: không còn bất kỳ hỗ trợ thiết thực nào cho người Phi gốc Hà Lan. Nhưng nhượng bộ của Anh đối với Đức, trên thực tế chỉ là giấy tờ vô hiệu lực. Sau khi Hiệp ước Anh - Đức ký kết, Anh lén lút giúp Bồ Đào Nha. Điều làm Đức bức tức hơn là, “điều ước Anh - Bồ” đã ký 300 năm trước đây tiếp tục có hiệu lực. Trong điều ước này, Anh đã cam kết không xâm phạm lãnh thổ cũng như vùng thuộc địa của Bồ Đào Nha. Đây là một điều ước từ nhiều đời trước, Anh vẫn khẳng định là tiếp tục có hiệu lực. Điều này rõ ràng cho thấy Anh đang đùa cợt với Đức.

Đức bị chọc tức, vô cùng cáu giận, cho rằng Anh không trung thực, nói

là giúp nhưng trên thực tế lại ngấm ngấm đùa cợt.

Sau chuyện này, hai bên bắt đầu không tin tưởng và đề phòng nhau, thậm chí tính đối kháng ngày càng quyết liệt. Anh biết Đức không đạt được tham vọng “đánh bắt cá” trong ngư trường rộng lớn châu Phi, sẽ không thể dễ dàng bỏ qua. Đáng sợ hơn là mối đe dọa của Đức đối với các lợi ích của họ ngày càng rõ hơn. Như vậy, Anh đã từ bỏ chính sách “độc lập quang vinh” và tìm kiếm nước khác kết đồng minh.

Nhưng đối tượng đầu tiên mà Anh tìm đến hoàn toàn không phải là cường quốc châu Âu mà lại chính là Nhật Bản mới nổi ở miền Viễn Đông xa xôi. Mục đích kết liên minh giữa hai nước là để đối phó với Nga đang mở rộng ảnh hưởng ở Viễn Đông. Năm 1920, Anh và Nhật Bản đã ký “Điều ước đồng minh Anh - Nhật”. Việc thành lập khối đồng minh Anh - Nhật đánh dấu sự chấm dứt của chính sách “độc lập quang vinh”.

Mặc dù vậy, Hợp đồng được ký kết với một quốc gia không bằng Hợp đồng được ký kết với hai quốc gia. Vì thế, Anh bắt đầu tiếp cận với một đối tượng nữa. Đó chính là Pháp.

Vì sự quyến rũ của đức vua?

Anh - Pháp trong vấn đề thực dân vốn mâu thuẫn rất gay gắt. Năm 1898 liên quân hai nước Anh - Pháp từ các hướng khác nhau tiến đến sông Nile, gặp nhau tại thành phố Sudan, đối đầu, thiếu chút nữa thì xảy ra chiến sự nhưng rốt cuộc lại rút lui.

Đến đầu thế kỷ XX, Pháp cảm giác được một cách sâu sắc rằng tất yếu phải hòa giải với Anh mới có thể đối phó với Đức. Cho nên, năm 1902 ngoại trưởng Pháp tỏ rõ: sẵn sàng cùng Anh thống nhất hành động trong vấn đề quốc tế, thậm chí ông còn lấy lòng Anh rằng: Pháp không biết sản phẩm xuất khẩu của Anh. Chẳng hạn như Pháp không biết Anh sản xuất bông, chỉ biết Anh sản xuất rượu vang và các sản phẩm cao cấp. Ngoại trưởng Pháp khi đó nói: “Tôi không muốn cùng bạn cắt giảm kinh

doanh, giữa chúng ta không có xung đột lợi ích”.

Anh nghĩ đến mối đe dọa Đức nên đồng ý sửa đổi mối quan hệ Anh - Pháp. Hai bên đã đạt được hiệp định trong vấn đề thực dân.

Năm 1903, Quốc vương Vương quốc Anh nhận lời mời của Tổng thống Pháp đến Paris, đây là điểm khởi đầu trong giai đoạn quan hệ Anh - Pháp thân thiện. Khi đó, dân chúng Pháp vẫn còn mặc cảm với “Sự kiện Fashoda” (trong cuộc chạy đua tranh giành Fashoda, Pháp đã thất bại trước Anh. Sau đó, Fashoda đã trở thành vết thương nhức nhối của người Pháp) nên sự xuất hiện của vua Anh được dự đoán là sẽ không được người Pháp hoan nghênh, thậm chí có thể sẽ bị tấn công. Thủ tướng Anh đã nhắc nhở Quốc vương Edward VII: khi ông tới Pháp, có thể sẽ không được mọi người chào đón nhiệt tình. Vận hội của Quốc vương Anh sẽ được quyết định như thế nào? Thủ tướng Anh cho rằng: có thể sẽ có người nhổ nước bọt vào mặt ông. Quốc vương Anh nói: “Nếu thực sự họ nhổ vào mặt tôi. Tôi sẽ không lau mà để gió làm khô nó đi”. “Bạn nhổ lên mặt tôi, chính là muốn để nó lưu lại, để cho mọi người nhìn thấy. Vì vậy tôi sẽ không lau, để bạn thỏa mãn, phải vậy không?”. Điều này chứng tỏ tinh thần chịu đựng của Quốc vương Anh!

Nhưng Quốc vương Anh Edward VII đã làm đảo ngược tình thế bằng sự lôi cuốn và sở trường ngoại giao của mình. Ông ta đã có bài diễn thuyết đầy nhiệt tình ở Pháp, ca ngợi sự vĩ đại của nhân dân Pháp và văn hóa Pháp, thể hiện tình yêu và lòng ngưỡng mộ của mình đối với Pháp, tuyên bố hai nước Anh - Pháp là láng giềng gần bó như môi với răng. Trên suốt hành trình, Edward VII chỉ cần nghe thấy Bài ca “Marseillaise” thì lập tức sẽ đứng nghiêm, kính chào!

Cách hành xử của Quốc vương Anh Edward VII ở Pháp đã nhanh chóng làm cải thiện mối quan hệ Anh - Pháp. Trong suốt hành trình của ông ta trên đường, người Pháp tập trung ở bến tàu nghênh đón, tiếng

“Quốc vương vạn tuế!” vang lên từ trong đám người. Đây là lần đầu tiên tại nước Pháp trong 60 năm qua tiếng “Quốc vương vạn tuế!” vang lên. Bởi vì quốc vương của họ ngay từ năm 1848 đã bị lật đổ rồi.

Như vậy, quan hệ giữa Anh - Pháp nhanh chóng cải thiện. Năm 1904, hai nước ký Hiệp ước. Sau đó, hai nước đã loại trừ những khác biệt trong vấn đề thực dân, liên hợp lại để đối phó với Đức.

Sau khi thông tin Anh - Pháp ký Hiệp ước được truyền đi, đại sứ ngoại giao Nga vui mừng khôn xiết, nói rằng: “Bạn của bạn chúng ta chính là bạn của chúng ta”. Tôi là bạn của Pháp, bạn cũng là bạn của Pháp. Như vậy chúng ta là bạn của nhau. Nhưng mâu thuẫn Anh - Nga mâu thuẫn sâu sắc hơn mâu thuẫn Anh - Pháp nên thời gian cần để hóa giải mâu thuẫn cũng lâu hơn.

Anh đối với Nga luôn thận trọng và cảnh giác. Cho nên, mấy lần tiếp xúc song phương đều thất bại. Nhưng trong thời gian này, xu hướng quốc tế đã phát sinh một số sự kiện làm cho mối quan hệ này cải thiện: Đầu tiên là cuộc chiến tranh Nhật - Nga bùng nổ năm 1904, Nga thất bại; tiếp theo là cuộc cách mạng Nga năm 1905. Đối thủ của Anh - Nga tại châu Á đã có giảm thiểu nhất định. Đồng thời, Đức lại thâm nhập mạnh mẽ vào khu vực Cận Đông, trở thành địch thủ của cả hai nước Anh - Nga. Dưới sự suy giảm không ngừng của các lực lượng quân sự, năm 1907 Anh - Nga đã điều chỉnh xung đột lợi ích ở châu Á, ký điều ước Anh - Nga. Điều này có nghĩa là ba nước Anh - Pháp - Nga đã lập nên quan hệ hiệp ước. Liên minh này gọi là khối Hiệp ước, đối kháng với khối Đồng minh gồm ba nước Đức - Áo - Ý.

Như vậy, với tham vọng của các cường quốc, trải qua nhiều cuộc đàm phán thương thảo giữa các bên, hai khối quân sự lớn ở châu Âu đã hình thành, chuẩn bị cho một cuộc chiến tranh đẫm máu phân chia lại trật tự thế giới.

NGUYỄN HỒNG NHUNG

Gần đây, mạng WikiLeaks đã công bố 170 văn bản ngoại giao và tình báo Mỹ của cố vấn an ninh quốc gia Henry Kissinger trong những năm 1973-1976, được gọi chung là “điện báo Kissinger”. Trong đó, một phần biên bản ghi nhớ đã tiết lộ rằng: Thập niên 1970, nhà ngoại giao Mỹ từng có kế hoạch đưa các ca sĩ, nhạc sĩ như Bob Dylan, Don McLean, Joni Mitchell và Tyler James... đến Liên Xô lưu diễn để giành sự ủng hộ của công chúng, nhằm đánh bại chủ nghĩa cộng sản Liên Xô.

Sau khi Chiến tranh thế giới lần thứ hai kết thúc, để hạn chế ảnh hưởng của Liên Xô và chủ nghĩa Cộng sản, trong thời gian Chiến tranh Lạnh, Mỹ âm mưu thực hiện một loạt thủ đoạn để ngăn chặn, gây áp lực với Liên Xô, bao gồm nhiều kế hoạch thuộc lĩnh vực văn hóa và nghệ thuật. Hành động này của Mỹ sẽ lôi kéo nhiều người nổi tiếng tham gia. Tiết lộ mới nhất trong các bản ghi nhớ của Chính phủ Mỹ đã thể hiện nỗ lực của họ trong lĩnh vực này. Những hồ sơ liên quan còn cho thấy, Mỹ từng có ý định lợi dụng thần tượng âm nhạc Bob Dylan để làm lung lay nền tảng văn hóa của chủ nghĩa Cộng sản Liên Xô. Nghệ sĩ này được đưa vào trong danh sách “Ngôi sao trong mơ” của Chính phủ Mỹ.

Căn cứ theo những hồ sơ được tiết lộ, Walter John Stoessel (đại sứ Mỹ tại Liên Xô thời gian 1974-1976) ban đầu còn cho rằng: Người Liên Xô không mấy hứng thú đối với thể loại âm nhạc linh hồn của Mỹ (một dòng nhạc rất được ưa chuộng tại Mỹ vào những năm 50 của thế kỷ XX với sự kết hợp hai dòng nhạc chính là: blues và phúc âm - nhạc tôn giáo của đạo Cơ đốc bắt nguồn từ Thánh ca). Nhưng vào tháng 1/1975, ông ta đã gửi một lá thư đến Washington để xuất: đưa các ca sĩ, nhạc sĩ đến Liên Xô lưu diễn để giành sự ủng hộ của công chúng, nhằm đánh bại chủ nghĩa Cộng sản Liên Xô. Ông còn gợi ý: nên “ưu tiên xem xét” Blues Rock hoặc Rock đồng quê, “cho dù đây sẽ là một lũ khách hoàn toàn

MỸ TỪNG DÙNG NHẠC ROCK ĐỂ TẤN CÔNG LIÊN XÔ

mới lạ ở Liên Xô nhưng tôi tin rằng thời cơ để tiến hành thử nghiệm đã chín muồi rồi”.

Điện báo của Stoessel cũng chỉ ra rằng người bị kêu gọi đầu tiên không phải là một nghệ sĩ “ít được biết đến, thiếu sáng tạo” mà phải là những người nổi tiếng. Ngoài những ngôi sao như Bob Dylan, Don McLean, trong danh sách “Ngôi sao trong mơ” của đại sứ còn có các ca sĩ nhạc Rock nổi tiếng một thời như: Lynyrd Skynyrd, Neil Percival Young... Ông ta còn viết: Chúng tôi cho rằng thời cơ để tiến một bước trong việc mở rộng tầm nhìn âm nhạc đã đến. Stoessel quyết định để xuất kế hoạch: đem *rock and roll* của Mỹ vào Liên Xô.

Người ta nói, tại thời điểm đó hầu hết các bức thư này đã được gửi tới Kissinger. Một số trong đó được đánh dấu là “bí mật”. Nhưng tình hình thực tế là trong nhiệm kỳ của Stoessel, không có một ca sĩ nào vượt qua “tấm màn sắt” (cách nói bóng gió ám chỉ sự ngăn cách vô hình giữa hai phe Đông - Tây thời kỳ Chiến tranh Lạnh).

Mặc dù vậy, tình hình thay đổi sau khi Gorbachev lên nắm quyền vào năm 1985, đó cũng là năm Dylan xuất hiện công khai tại Moscow, Liên Xô. Tiếp theo đó là buổi biểu diễn của nghệ sĩ phương Tây nổi tiếng người Anh Elton John, Tyler James cùng với ca sĩ Santana, Bonnie Lynn Raitt, Ban nhạc Anh em Dolby... Ca sĩ Mỹ Billy Joe cũng đã tổ chức ba buổi biểu diễn tại Moscow. Tất cả các vé bán hết. Ông còn có ba buổi biểu diễn tại Leningrad (nay là St Petersburg). Billy Joel là ngôi sao người Mỹ đầu tiên diễn tại Liên Xô và được quảng cáo thổi phồng là “lần đầu tiên ngôi sao âm nhạc nổi tiếng của Mỹ mang đến



Cuộc trò chuyện giữa ca sĩ Bob Dylan (trái) và nhà thơ A. Wozi Nie first Chomsky vào 7/1985 tại Moscow

cho Liên Xô một bữa tiệc nhạc Rock hoàn chỉnh”.

Các buổi biểu diễn được tổ chức tại Moscow đã chứng tỏ “chính sách mở cửa” của Liên Xô. Điều đáng nói hơn là, những nghệ sĩ Mỹ tham gia trong chương trình này đều nằm trong danh sách do Stoessel lập trước đó.

Tính nhạy cảm của âm nhạc trong thời kỳ Chiến tranh Lạnh còn thể hiện trong buổi biểu diễn của ông vua nhạc Pop Michael Jackson vào năm 1988 tại Cổng Brandenburg, Berlin. Khi đó, Đông Đức không cho phép những người trẻ tuổi tụ tập tại bức tường Berlin do lo lắng loại âm nhạc như vậy sẽ dẫn đến sự nổi loạn của những người trẻ tuổi. Nhưng sau buổi biểu diễn của Jackson một tháng, ca sĩ Bruce Springsteen cũng đứng biểu diễn trước 160.000 người tại Đông Đức. Đây là buổi biểu diễn âm nhạc lớn nhất trong lịch sử Đông Đức. Springsteen nói: “Tôi đến đây chơi nhạc *rock and roll* vì những người Đông Berlin các bạn. Tôi hy vọng một ngày nào đó sẽ có thể phá bỏ tất cả các rào cản”. Đáng ngạc nhiên là, một năm sau đó, Bức tường Berlin đã được kéo xuống. Nước Đức thống nhất.

NGUYỄN HỒNG NHUNG

CUỘC THI HÙNG BIỆN TIẾNG ANH HỌC SINH -
SINH VIÊN LẦN II NĂM 2013:

BẢN LĨNH NGƯỜI VIỆT TRẺ



Trò chơi lấy kẹo từ bột mì. Ảnh: HẢI ÂU

HẢI ÂU

Cuộc thi “Hùng biện tiếng Anh Học sinh - Sinh viên (HS-SV) lần II năm 2013”

chủ đề “Người Việt trẻ” do Nhà Văn hóa Sinh viên TP.HCM tổ chức từ ngày 30/9 - 9/11/2013 nhằm tạo sân chơi Anh ngữ cho HS-SV cả nước thể hiện tư duy sáng tạo,

phát huy khả năng nói và viết tiếng Anh, đáp ứng ngày càng cao với một xã hội hội nhập và phát triển; xây dựng môi trường học thuật sôi nổi cho HS-SV các trường THPT, TCCN, CĐ, ĐH, giúp HS-SV có điều kiện thể hiện bản lĩnh của một “Người Việt trẻ” trong xã hội hiện đại. Cuộc thi do Tạp chí *Thế Giới Mới* bảo trợ thông tin...

Sáng 27/10, tại Nhà Văn hóa Sinh viên TP.HCM đã diễn ra vòng bán kết cuộc thi. Từ hơn 140 bài luận bằng tiếng Anh chủ đề “Bản lĩnh của người Việt trẻ trong xã hội hiện đại” gửi về dự thi, Ban tổ chức đã chọn ra 50 thí sinh đi tiếp. Tại vòng bán kết, các thí sinh được bốc thăm chia thành 10 đội, mỗi đội chuẩn bị một trò chơi (thể hiện bằng tiếng Anh) và điều khiển phần trò chơi của mình trên sân khấu cho các đội còn lại tham gia trong thời gian 5 phút. Vòng chung kết được tổ chức vào ngày 9/11/2013, các thí sinh sẽ dự thi hùng biện. Cuộc thi là nơi các bạn trẻ thể hiện khả năng sáng tạo không giới hạn của bản thân và thể hiện bạn là “Người Việt trẻ”. ■

GHI NHẬN TỪ CUỘC THI

● **Bạn LÊ NGUYỄN TRẦN HUỖNH** (Sinh viên năm 3 khoa Tài chính - Trường ĐH Kinh tế TP.HCM): “Cuộc thi khiến em năng động hơn, tự tin hơn!”

“Cuộc thi thật thú vị. Vòng sơ khảo giúp chúng em tăng khả năng viết bằng tiếng Anh, vòng bán kết tăng khả năng nói trước đám đông, khiến em năng động hơn, tự tin hơn. Đội em có 5 người với trò chơi là chiếc hộp bí ẩn, đoán hình trong chiếc hộp, đã đem đến cho đội khả năng phán đoán và thử kiến thức của mình!”

● **Bạn HỒ THỊ MỸ QUYÊN** (Học sinh lớp 10A14 Trường THPT Hoàng Hoa Thám - Q. Tân Bình - TP.HCM): “Vinh dự khi là thí sinh nhỏ nhất cuộc thi!”

“Lần đầu tham gia cuộc thi nên em rất hồi hộp, nhưng càng về sau thì càng hứng thú vì được giao lưu với nhiều anh chị cũng như thỏa mãn được sự yêu thích về tiếng Anh của mình. Em là người nhỏ nhất trong vòng thi hôm nay nên thấy rất vinh dự. Các anh chị sinh viên lớn hơn có thể là đối thủ, nếu vượt qua được họ thì em chứng tỏ được năng lực của mình. Nếu không thì sẽ có một niềm vui vì được giao lưu với các anh chị và thỏa mãn được sở thích của mình. Qua đây, em cũng tiếp thu được nhiều kiến thức như: vốn từ tiếng Anh, cách sống, cách học tập, rèn luyện cho bản thân...”

● **Bạn TRẦN ANH TÙNG** (Vừa tốt nghiệp khoa Quản trị kinh doanh - Trường ĐH Công nghệ TP.HCM): “Vui là chính!”

“Cuộc thi có những nét mới lạ trong khâu tổ chức thi, kết hợp vừa thi vừa chơi nên tâm lý em và các bạn rất thoải mái. Thông qua cuộc thi, em học hỏi được tinh thần làm việc nhóm của các bạn trẻ hiện nay: làm việc rất nguyên tắc, đoàn kết, nhiệt tình trong công việc. Khi thảo luận thì các bạn đóng góp ý kiến rất nhiều. Trò chơi đội em là trò chơi liên hoàn, là trò chơi vận động, nhiều cái gộp lại. Em muốn cho các bạn hoạt động nhiều hơn, chơi vui hơn nên mới nghĩ ra trò chơi liên hoàn này. Trò chơi gồm 4 bạn: xoay vòi vôi, tìm kẹo trong bột mì, nhảy rút giấy ticker, đi thăng bằng. Mục đích của em miễn vui là chính, đừng căng thẳng làm gì nên khi thi được các bạn hưởng ứng rất nhiều!”

TIỀN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG: NHỮNG NGUY CƠ VÀ THÁCH THỨC

Theo IDF (2012) cả thế giới hiện có 371 triệu người mắc bệnh đái tháo đường (ĐTĐ), dự báo đến năm 2030 con số này lên đến 522 triệu. Trong số này có đến 50% mắc bệnh ĐTĐ nhưng không được chẩn đoán. Tiêu tốn hàng tỉ đôla mỗi năm cho việc điều trị và cứ 7 giây là có một nạn nhân qua đời vì các biến chứng như nhồi máu cơ tim, đột quỵ, nhiễm trùng... Kể giết người thầm lặng này được liệt vào các bệnh không lây nhiễm nghiêm trọng trên toàn thế giới sau ung thư và bệnh tim mạch. Do đó vấn đề tầm soát sớm tiền ĐTĐ và ĐTĐ thể 2 đang được đặt ra vô cùng cấp thiết.

ThS.BS NGUYỄN VĂN VY HẬU

Thật vậy, theo nghiên cứu của Hội ĐTĐ Vương quốc Anh (UKPDS) thì ngay tại thời điểm chẩn đoán ĐTĐ đã có 50% bệnh nhân mắc bệnh lý tim mạch (xơ vữa động mạch, tăng huyết áp, rối loạn mỡ máu, thiếu máu cơ tim, tắc mạch chi dưới...). Điều này cho thấy các biến chứng này đã xuất hiện từ rất sớm khi nồng độ đường máu cao hơn mức bình thường (giai đoạn tiền ĐTĐ) và hầu hết diễn tiến thầm lặng với hai rối loạn đặc trưng:

+ Rối loạn dung nạp đường máu (IGT: Impairment glucose tolerance test).

+ Suy giảm đường máu lúc đói (IFG: Impairment fasting glucose).

Tiến trình trên kéo dài từ 5-15 năm trước khi được chẩn đoán ĐTĐ thể 2, khi đó người bệnh hoàn toàn không có bất cứ triệu chứng nào đặc biệt. Trên 60% bệnh nhân đến khám trong bối cảnh biến chứng tim mạch

thần kinh như: mắt mờ, đau ngực, thiếu máu não thoáng qua (TIA), đột quỵ, tăng huyết áp, nhiễm trùng vết thương lâu lành... Giới y khoa chúng tôi gọi là biến cố dưới tầng băng glucose máu (xem biểu đồ 1).

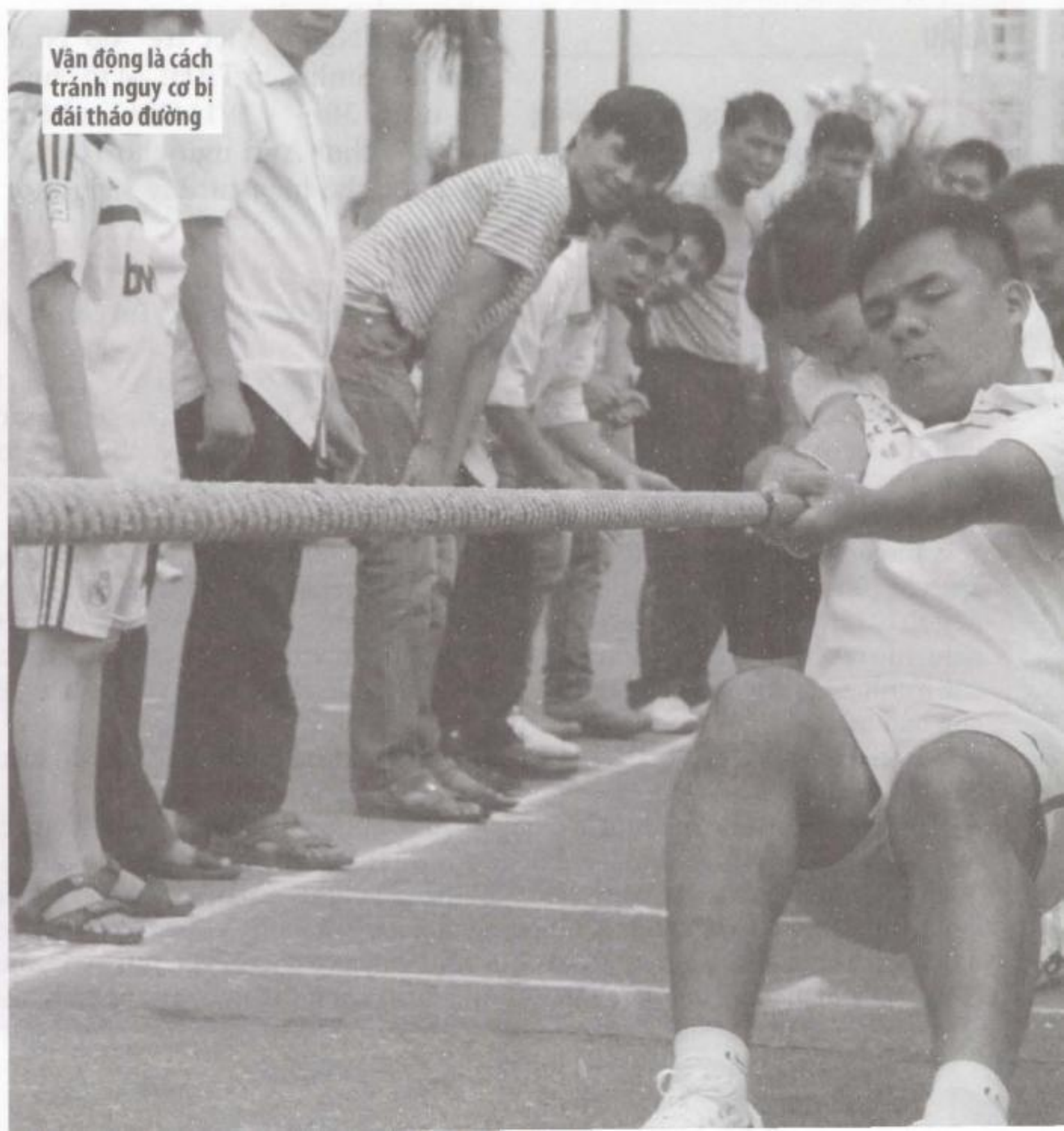
Đối tượng nào có nguy cơ dễ mắc tiền đái tháo đường?

- Tuổi cao: tuổi càng lớn nguy cơ

mắc bệnh tiền ĐTĐ cũng như ĐTĐ thể 2 ngày một gia tăng. Tuy nhiên, những nghiên cứu gần đây cho thấy tình trạng mắc bệnh ĐTĐ ngày một trẻ hóa và Hội ĐTĐ Hoa Kỳ (ADA) đã đưa độ tuổi cần được tầm soát là 45 tuổi.

- Thừa cân và béo phì: những người có tỉ số chiều cao/cân nặng (cm)² >23, vòng bụng ≥80 cm ở nữ và vòng bụng

Vận động là cách
tránh nguy cơ bị
đái tháo đường



Tiêu chuẩn chẩn đoán tiền đái tháo đường ADA 2012, một trong các tiêu chí sau:
Glucose máu đói (G0): $5,6 \leq G0 < 7 \text{ mmol/l}$
Nghiệm pháp dung nạp đường (OGTT): $7,8 \leq OGTT < 11,1 \text{ mmol/l}$
Chỉ số HbA1c $5,7 \leq HbA1c < 6,5\%$.

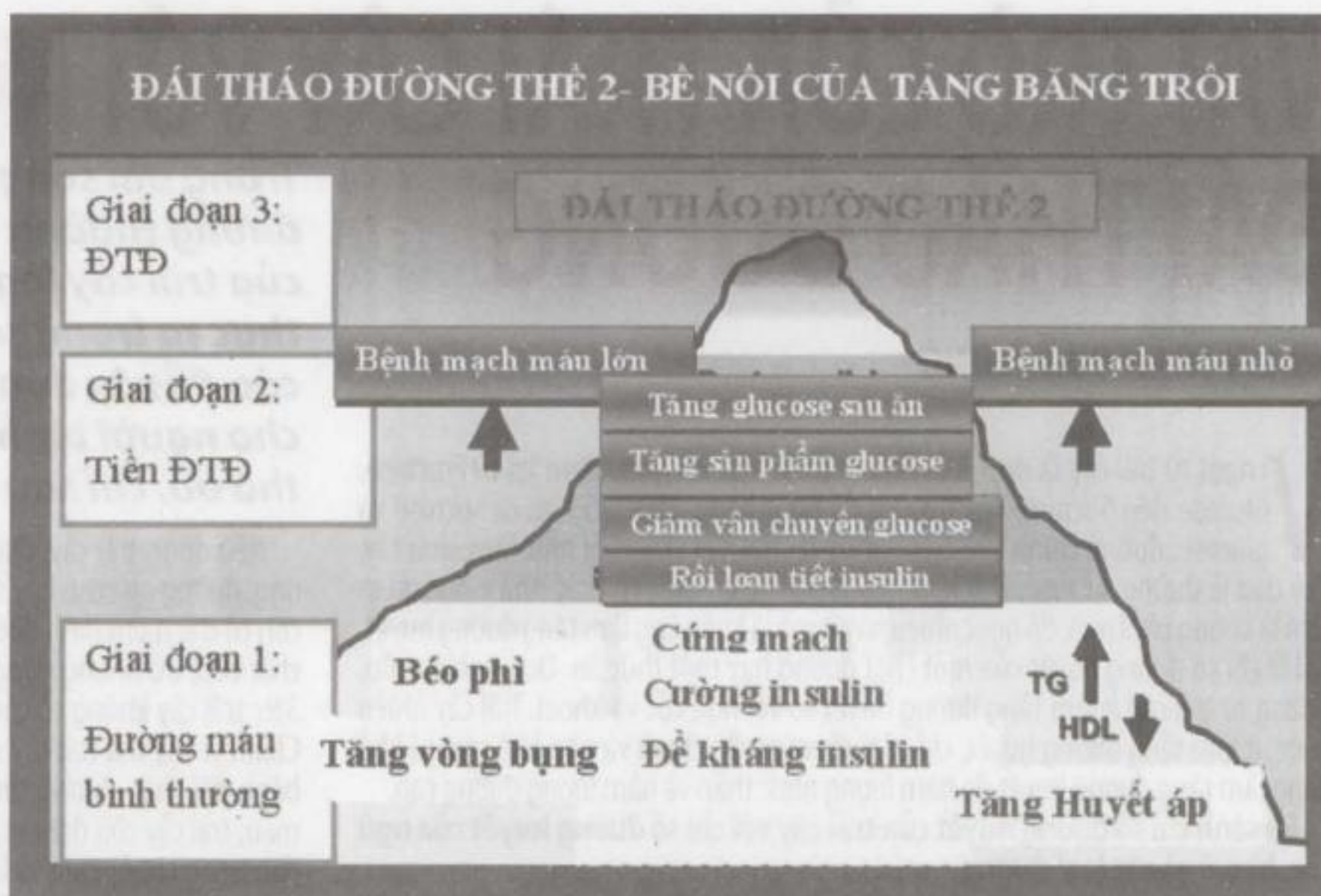
≥ 90 cm ở nam.

- **Lối sống tĩnh tại:** những người ít vận động thể lực, vận động <30 phút/ngày hoặc <150 phút/tuần.

- **Tiền sử gia đình:** có thân nhân (cha mẹ, anh chị em, chú bác...) mắc bệnh ĐTD, theo nhiều nghiên cứu cũng ghi nhận mức độ quan hệ càng thân thuộc thì nguy cơ mắc bệnh càng cao.

- **Tiền sử bản thân:** sinh con nặng cân (≥4kg) hoặc người có buồng trứng đa nang, hội chứng gai đen, và có tiền sử tăng huyết áp được xem là có nguy cơ mắc tiền ĐTD hoặc ĐTD thể 2.

- **Rối loạn mỡ máu:** tình trạng tăng các thành mỡ máu như (cholesterol, triglyceride, LDL.C) những yếu tố này có mối liên quan khăng khít với nguy cơ mắc tiền ĐTD trong đó nồng độ triglycerid trong máu càng cao thì nguy cơ mắc bệnh càng tăng.



Biểu đồ 1: Biến cố tim mạch dưới tầng băng trôi đã diễn ra ngay từ khi nồng độ đường máu cao hơn mức bình thường. Bệnh mạch máu lớn: nhồi máu não, xuất huyết não, nhồi máu cơ tim, xơ vữa động mạch... Bệnh mạch máu nhỏ: bệnh lý võng mạc, bệnh lý thận đái tháo đường...

Phương pháp tầm soát và các biện pháp phòng tránh

Các biến chứng tim mạch và thần kinh rất nguy hiểm trong giai đoạn tiền ĐTD và ĐTD nên việc tầm soát bệnh là hết sức cần thiết và cấp bách. Nhiều nghiên cứu cho thấy quá trình diễn tiến thành ĐTD thể 2 không phải là không tránh được, khoảng 30% bệnh nhân tiền ĐTD có thể trở về bình thường sau 10 năm, bằng việc *thay đổi lối sống như có chế độ ăn, vận động hợp lý hoặc dùng thuốc có thể làm chậm thậm chí ngăn ngừa diễn tiến thành ĐTD thể 2.*

Cụ thể mỗi người độ tuổi trên 45 hoặc dưới 45 kèm các biểu hiện như thừa cân béo phì, tăng huyết áp, rối loạn mỡ máu, có người thân trong gia đình mắc bệnh ĐTD, hoặc tiền sử sinh con trên 4kg... nên tầm soát bằng cách kiểm tra đường máu lúc đói, nghiệm pháp dung nạp đường (OGTT) và HbA1c mỗi 3-6 tháng. Nếu bệnh nhân nằm trong giai đoạn tiền ĐTD chúng tôi khuyến cáo hãy thực hiện các chế độ như sau:

1. Vận động thể lực mỗi 30 phút/

ngày (5 ngày mỗi tuần) hoặc > 150 phút/tuần.

2. Tiết thực: ăn giảm tinh bột (gạo, ngũ cốc, rượu bia...), tránh nước uống có gas, giảm chế độ ăn giàu chất béo no (thịt bò, thịt gà, thịt lợn...) tăng cường các chế phẩm từ rau xanh và cá.

3. Theo dõi BMI (chiều cao/bình phương cân nặng) về lý tưởng <23kg/cm² và đưa vòng bụng xuống dưới 80cm ở nữ và dưới 90cm ở nam.

4. Không thuốc lá.

5. Kiểm soát thật tốt mỡ trong máu (Cholesterol < 5mmol/l, Triglycerid < 1,7 mmol/l và LDL.C < 1 mmol/l) bằng chế độ ăn uống và luyện tập, kiểm tra các thông số trên mỗi 2 tháng.

6. Điều trị ổn định huyết áp (mức huyết áp phải đạt < 130/80mmHg).

7. Kiểm tra glucose máu lúc đói, nghiệm pháp dung nạp đường (OGTT= oral đường tolerance test) hoặc HbA1c mỗi 3 tháng.

Hy vọng bài viết này giúp quý bạn đọc tự kiểm chứng và thực hành để nâng cao chất lượng cuộc sống, hạn chế mức thấp nhất các nguy cơ mắc tiền ĐTD và ĐTD thể 2. ■

VAI TRÒ CỦA TRÁI CÂY VỚI NGƯỜI BỆNH ĐÁI THÁO ĐƯỜNG

BS. CKI TRẦN QUỐC LONG

Vị ngọt từ trái cây là do 3 loại đường phối hợp với nhau đem lại từ Fructose, Glucose đến Sucrose. Fructose có độ ngọt bằng 150-175 hơn cả sucrose và glucose; đường chính yếu trong một vài trái cây vừa phải như cam, dưa tây, hay đào là đường sucrose, chứ không phải fructose. Điều mà các nhà y học quan tâm là không phải mức độ ngọt nhiều hay ít mà là khả năng làm tăng đường huyết, gọi là chỉ số đường huyết của một chất đường hay một thức ăn. Qua nghiên cứu, đường từ trái cây ít làm tăng đường huyết so với ngũ cốc và khoai. Trái cây nhiều nước, ít làm tăng đường huyết, chỉ có nước cam vắt, chuối và nho khô mới có khả năng làm tăng đường huyết do hàm lượng nước thấp và hàm lượng đường cao.

So sánh chỉ số đường huyết của trái cây với chỉ số đường huyết của ngũ cốc, khoai và các loại đường

1. Ngũ cốc và sản phẩm từ ngũ cốc	Chỉ số đường huyết
Xôi nấu chín sau 15 phút nấu	68
Mì sợi to trắng nấu 15 phút	67
Bắp nấu	80
Bánh quy loại ăn xé với trà	80
Cơm gạo lức	81
Cơm chín sau 10-25 phút nấu	81
Bánh quy bơ giòn	88
Cốm gạo nở	89
Bánh mì trắng tinh	100
Bánh quy lát	100
Kê	103
Cốm bắp giòn điểm tâm	121
2. Khoai và các sản phẩm từ khoai	Chỉ số đường huyết
Khoai lang luộc	70
Khoai từ, khoai mỡ nấu chín	74
Khoai tây mỏng chiên giòn	77
Khoai tây non luộc chín	80
Khoai tây chín tán nhuyễn	98
3. Trái cây	Chỉ số đường huyết
Nước ép táo	45
Táo tây	52
Cam	59
Nước cam vắt	71
Chuối	84
Nho khô	93
4. Các loại đường	Chỉ số đường huyết
Fructose (đường trái cây)	26
Đường kép lactose (trong sữa)	57
Đường kép sucrose (trong mía, củ cải)	83
Mật ong	126
Đường đơn glucose	138
Đường mạch nha maltose	152

Trong đời sống hàng ngày, người bệnh đái tháo đường thường “kiêng” ăn trái cây vì sợ vị ngọt của trái cây làm đường huyết của họ gia tăng; thực ra trong sơ đồ tháp dinh dưỡng khuyến cáo để xây dựng bữa ăn hợp lý cho họ cũng như cho người bình thường, trái cây vẫn chiếm vị trí thứ ba, chỉ sau lương thực và rau.

Nếu dùng trái cây, đường sucrose từ đường mía lại không đáng sợ bằng mật ong, đường glucose hay mạch nha có sức ngọt kém đường. Ngoài đường, trái cây còn có đặc điểm dinh dưỡng khác, trái cây có rất ít chất đạm và hầu như không có chất béo, trừ những ngoại lệ như trái bơ chất béo có tới 6,1%, sầu riêng chất béo 3%; trái cây không có cholesterol vì chất này là độc quyền của thức ăn động vật. Chính vì vậy mà trái cây rất đáng lưu ý cho người bệnh đái tháo đường, vì người bệnh đái tháo đường thường đi kèm tăng huyết áp, tăng cholesterol, suy thận mạn; trái cây còn đem lại muối khoáng và sinh tố, đáng kể nhất là kali, kali có dồi dào trong chuối, cam và lê; sắt có nhiều trong dâu, trứng cá và các trái cây khô như hồng, mơ, chà là, nho... Trái cây còn cung cấp calci và magiê như trong trái cây họ cam, quýt, bưởi, tắc. Trái cây có chất xơ nhuận trường, chất xơ trong trái cây là chất carbohydrate không tiêu hóa hấp thu được, đem lại tính nhuận trường. Người ta phân biệt 2 loại chất xơ:

1. Loại hòa tan trong nước: như pectin, khi đun nấu hoặc làm mứt, nó đặc lại trong có vẻ như thạch, những trái cây giàu pectin như: ổi, táo tây, táo ta, cam, bưởi, quýt,... Pectin có khả năng làm hạ cholesterol huyết thanh và ổn định lượng đường trong máu.

2. Loại không hòa tan: cho kết cấu đặc biệt về thể chất của từng trái cây giòn, mềm nhũn, dai, dẻo, sần sần... bao giờ cũng có tính nhuận tràng do không hấp thu được mà còn giữ nước trong lòng ruột kết làm tăng khối lượng phân và khiến cho phân mềm để tổng xuất ra ngoài.

Vai trò và vị trí của trái cây trong khẩu phần ăn

Trái cây giữ vai trò quan trọng trong khẩu phần ăn hàng ngày, là nguồn cung cấp năng lượng quan trọng, cung cấp vitamine và muối khoáng.

So sánh khối lượng phần ăn được của các trái cây

(cùng đem lại 50 calo/1.000 calo) (không kể những phần thái bỏ hạt, vỏ...)

Khối lượng trái cây ăn vào đạt 50 calo/1.000 calo	Loại trái cây
Dưới 100g	Bơ, lêkima, chuối, na, xoài, sapochê, măng cầu xiêm
100-150g	Nhãn, mít, táo, lê, dâu, vải, cóc, măng cụt, đu đủ chín, chanh, cam, sấu, vú sữa, thanh long, hồng ngâm, bưởi, táo ta, quýt, dứa, ổi
150-200g	Đào, dâu gia, hồng đỏ, nước quýt, nước cam, tắc
200-300g	Mận, nho, dưa hấu, nước dứa tươi, dưa hồng, mận

Tóm lại, bệnh nhân đái tháo đường rất cần tận dụng hàm lượng nước của các trái cây như bưởi, cam, quýt, thanh long; là nguồn nước giải khát tự nhiên đem lại phần bổ sung cần thiết về nước, muối khoáng và sinh tố mà không kèm theo nhiều calo; đi cùng vị ngọt là những chất đường và chất xơ nên không bao giờ làm tăng đường huyết một cách quá đáng, trái cây thường không có cholesterol. Vì vậy, trái cây là nhóm thức ăn quý giá, giúp cho người bệnh đái tháo đường tránh được những biến chứng béo phì, cao huyết áp, tai biến mạch máu não, hay bệnh mạch vành, suy thận mạn... Trái cây khiến cho việc tiêu hóa, hấp thu các chất dinh dưỡng được dần đều trên vài mét từ ruột non cho tới ruột già, thay vì dồn vào khúc ngắn có 25cm ở tá tràng và nếu ăn thức ăn tiêu hóa nhanh như hiện nay sẽ gián tiếp làm suy tuyến tụy, là cơ quan duy nhất tiết ra insulin, insulin giúp chúng ta sử dụng bột đường với hiệu quả cao nhất. ■

Giải đáp Y học

Vô kinh thứ phát

● Tôi 29 tuổi, lấy chồng đã được 7 năm rồi. Trước khi lập gia đình, sức khỏe của tôi bình thường, chỉ có kinh nguyệt không đều. Tôi đã phải bỏ đứa con đầu vì sinh non 4 tháng. Sau đó, tôi mang bầu tiếp và sinh con bình thường. Nhưng từ đó đến nay, đã 5 năm rồi mà tôi vẫn chưa có kinh nguyệt trở lại. Như vậy tôi bị bệnh gì, phải chữa trị ra sao.

(Trần Thị Nga, Lâm Đồng)

BS TRẦN THANH HOÀNG: Kinh nguyệt của bạn không đều, đã từng có bầu và sinh con, có nghĩa là hệ nội tiết và buồng trứng bị yếu. Sau khi sinh con xong đã 5 năm mà chưa có kinh lại, y học gọi đó là vô sinh thứ phát. Vô sinh thứ phát thường do hai nguyên nhân: suy buồng trứng sớm do rối loạn hệ nội tiết và dính lòng tử cung sau khi sinh. Trước hết, bạn cần đến ngay bệnh viện xin xét nghiệm nội tiết. Nếu bình thường thì chụp HSG (tử cung, vòi trứng, cản quang) hoặc nội soi buồng tử cung.

Tác dụng thuốc tránh thai

● Tôi lập gia đình nhưng chưa muốn sinh con sớm nên đang sử dụng thuốc tránh thai. Tôi muốn biết tác dụng của thuốc, mong được bác sĩ giải thích.

(Lý Ngọc Minh, Q. Bình Tân, TP.HCM)

BS TRẦN THANH HOÀNG: Thuốc tránh thai dạng uống đã và đang được phổ biến rộng ở nông thôn và thành thị với mong muốn hạ thấp tỉ lệ phát triển dân số và góp phần bảo vệ sức khỏe cho phụ nữ. Thuốc chứa nội tiết tố nữ chia làm 2 loại: loại kết hợp có estrogen và progesteron

giống như nội tiết tố từ buồng trứng của nữ sản xuất ra, là loại thường dùng nhất; loại đơn thuần chỉ có progesteron dùng cho phụ nữ đang cho con bú và phụ nữ có huyết áp cao. Hàng ngày uống một viên thuốc tức là đưa vào cơ thể một lượng nội tiết. Cơ thể nhận được lượng nội tiết nhất định sẽ chỉ đạo buồng trứng không sản xuất nội tiết và không rụng noãn. Cho nên trong thời gian uống thuốc đều đặn, người phụ nữ không mang thai. Thuốc có một số tác dụng phụ như buồn nôn, đau đầu, chỉ gây khó chịu tức thời trong tuần lễ đầu tiên. Nếu bạn uống thuốc trên 3 năm liên tục, thuốc sẽ góp phần giảm tỉ lệ gây ung thư cổ tử cung, ung thư vú, ung thư buồng trứng và ung thư niêm mạc tử cung.

Phản xạ... ngáp

● Mỗi lần em đang khóc tự dừng lại ngáp một cái, ngáp xong khóc không được. Xin bác sĩ cho biết em bị làm sao?

(lythanhhuong...@gmail.com)

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM: Ngáp là một phản xạ tự nhiên của cơ thể. Thật ra ngáp là một động tác hít vào rất sâu, hơn cả những động tác hô hấp thông thường. Hiện tượng này xảy ra khi não bị thiếu oxy do môi trường xung quanh chật hẹp hay các bệnh của đường hô hấp trên. Phản xạ ngáp xảy ra có thể ức chế các hoạt động khác như khóc, chảy nước mắt... Điều đó cũng là bình thường hoàn toàn không ảnh hưởng gì đến sức khỏe. Bạn không có gì phải lo lắng cả.

Teo thận

● Cháu có đứa em năm nay 27 tuổi, nó bị gù bẩm sinh. Ngày 5/10 vừa qua, có đi xét nghiệm, chụp CT Scanner ở Bệnh viện Việt Tiệp Hải Phòng, kết quả là: đang bị bệnh thận, teo thận

trái; bàng quang và các cơ quan khác không sao. Nó thỉnh thoảng chỉ mệt thôi, đi tiểu vẫn bình thường, người vẫn bình thường chưa có biểu hiện lâm sàng. Nhưng khi khám, các bác sĩ chỉ bảo về uống thuốc! Do vậy, cháu muốn nhờ bác sĩ giúp đỡ và tư vấn giùm. (Nguyễn Thanh Nhân, Cát Dài, Hải Phòng)

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM: Teo thận là biến chứng của khá nhiều bệnh về đường tiết niệu. Có loại teo thận bẩm sinh, gặp ở những trẻ sơ sinh, thận có thể teo một bên hay cả hai bên tùy theo tình trạng bệnh lý. Lớn hơn, thận có thể teo do các bệnh của chủ mô gây suy thận như: viêm cầu thận mạn, lao thận, tiểu đường, cao huyết áp... hoặc từ ngoài chèn ép vào như thận đa nang, các khối u chèn ép... Do cơ thể có hai quả thận, nên một thận bị teo, giảm hoặc mất chức năng thì thận kia vẫn hoạt động bù trừ nhằm bù đắp khả năng lọc và thải chất độc của cơ thể và nhiều bệnh nhân hầu như không có triệu chứng lâm sàng; các xét nghiệm về máu và nước tiểu hầu như hoàn toàn bình thường. Có nhiều người thận bị teo nhưng hoàn toàn không biết bị bệnh và họ sống hoàn toàn bình thường, chỉ khi đi siêu âm hoặc khi mổ tử thi vì chết do một bệnh khác, người ta mới biết đến. Khi nào số lượng các vi cầu thận tổn thương đến trên 80% mới xuất hiện các triệu chứng trên lâm sàng và sinh học.

Việc điều trị tùy thuộc vào nguyên nhân gây ra teo thận, nói chung là khá phức tạp đòi hỏi sự thăm khám kỹ càng. Nặng nhất là phải cắt bỏ thận teo vì teo thận sẽ gây cao huyết áp thứ phát. Trường hợp của em bạn, nếu nguyên nhân gây teo thận là do nang thận, khi cắt bỏ nang, hiện nay có thể thực hiện bằng kỹ thuật nội soi, hy vọng thận trái sẽ trở lại bình thường.

Hai năm bị căn bệnh vẩy nến hoành hành đến độ mất ăn, mất ngủ, các đám vẩy nổi lên sần sùi khắp cơ thể, ngứa ngáy khó chịu, thậm chí gãi đến rớm máu ra cả quần áo, đùi rát đỏ như phải bỏng,... nghĩ lại đoạn trường bệnh tật, anh Hà Quang Hanh (42 tuổi) ở xóm Giữa, thôn Thanh Lãng, xã Quảng Thanh, Thủy Nguyên, Hải Phòng vẫn chưa hết bàng hoàng.

Anh Hanh cho biết, anh bị di truyền bệnh vẩy nến từ bố mình. Lúc đầu bệnh chỉ lên vài mảng vẩy trắng trên đầu, anh cứ nghĩ do dầu gội đầu nhưng sau đó, các vết vẩy này lan dần khắp lưng, rìa tai, bụng, hai chân và hai tay dày cộm. Bệnh gây ngứa ngáy khó chịu nên anh gãi bằng thích thì thôi. Mùa hè, anh tắm khoảng 3 lần/ ngày cho đỡ ngứa, còn mùa đông, dù trời lạnh nhưng anh vẫn phải cởi áo để bôi thuốc. Về đêm, anh phải ngủ riêng để một mình nằm rộng, gãi cho đã người.

Đi khám ở một bệnh viện da liễu ở Hải Phòng, anh Hanh được bác sĩ kết luận bị vẩy nến và nói bệnh này chưa có phương pháp điều trị khỏi

KHÔNG CÒN KHỔ SỞ VÌ BỆNH VẨY NẾN



Anh Hanh đã tìm lại niềm vui bên vợ con

hắn, anh sẽ phải chung sống với nó đến hết đời. Bác sĩ cũng cho anh thuốc uống và thuốc bôi. Tuy nhiên, khi bôi thuốc thì anh chỉ thấy đỡ ở phần da đầu còn thân người lại không giảm.

Không bỏ cuộc, anh tìm đến các bài thuốc Nam, mỗi lần tốn cả triệu đồng cũng chỉ uống được gần 1 tháng mà bệnh lại nặng hơn, lan ra khắp người, các nốt vẩy dày đặc, ngứa ngáy... Cuối cùng, anh phải đổ bỏ thuốc và sợ không dám dùng nữa.

Tháng 4/2012, anh quyết định lên bệnh viện Da liễu Trung Ương khám. Tại đây, anh được bác sĩ chẩn đoán mắc vẩy nến thể giọt và kê thuốc uống, thuốc bôi về nhà sử dụng. Bệnh có chút cải thiện, không còn ngứa nhiều, tuy nhiên cứ dùng thuốc thì

lại tái phát.

Sau khi chữa nhiều phương pháp mà bệnh vẫn chưa dứt, anh Hanh tìm hiểu trên mạng Internet thì biết đến thực phẩm chức năng Kim Miễn Khang giúp hỗ trợ điều trị bệnh vẩy nến: "Tôi hỏi ý kiến thì bác sĩ nói tôi có thể dùng Kim Miễn Khang". Được củng cố niềm tin, anh Hanh bắt đầu sử dụng Kim Miễn Khang 8 viên/ ngày chia 2 lần. Sau khi uống sản phẩm này 5 hôm, anh thấy vẩy đã không lên nữa, da nhẵn hơn, hết ngứa. Anh chia sẻ: "Trước kia, người tôi như vỏ cam sần, khuỷu tay dày đặc, cộm vẩy hết lên nhưng sau khi uống Kim Miễn Khang thì thấy da nhẵn nhụi, không ngứa nữa, khuỷu tay nhẵn lì, thậm chí".

Trong khi dùng Kim Miễn Khang, anh Hanh kết hợp bôi thuốc mỡ mỗi tuần 2 lần. Anh uống Kim Miễn Khang được 50 ngày, da dẻ đã nhẵn nhụi, mịn màng hơn. Anh nói: "Hiện nay tôi vẫn dùng Kim Miễn Khang và bệnh đã giảm được khoảng 70%, người khỏe mạnh, sinh hoạt trở lại bình thường. Tôi biết bệnh này khó chữa khỏi nên chỉ cần không ngứa, không lên vẩy như bây giờ là tốt lắm rồi".

KHÁNH THỦY

(Theo báo Tuổi Trẻ Thủ Đô - số ra ngày 20/2/2013)

Biến chứng của u nang buồng trứng

HOÀNG HÀ

U nang buồng trứng chiếm tỷ lệ khoảng 80% các khối u buồng trứng, có thể gặp ở phụ nữ trong mọi lứa tuổi. Đa đa số u nang buồng trứng là lành tính, tuy nhiên cũng có một số biến chứng nguy hiểm, thậm chí ung thư hóa.

U nang buồng trứng là tập hợp bất thường, hiện diện ở một hoặc cả hai buồng trứng, bao gồm u nang cơ năng và u nang thực thể. Khi kích thước còn nhỏ, u nang buồng trứng có các triệu chứng rất mơ hồ, nên bệnh nhân thường không xác định được. Ngoài ra, một số bệnh nhân có thể bị chậm kinh, rối loạn kinh nguyệt, cảm giác tức nặng ở vùng bụng dưới,... Bệnh tiến triển lặng lẽ, nhưng có thể đột ngột gây biến chứng cấp tính.

Biến chứng xoắn nang, vỡ nang thường khiến bệnh nhân đau bụng dữ dội, liên tục, có thể buồn nôn, nôn,... Một số trường hợp vỡ nang gây chảy máu trong ổ bụng, bệnh nhân có thể bị choáng vì mất nhiều máu. Sau khi vỡ nang, bệnh nhân thường có hội chứng nhiễm khuẩn, thậm chí tử vong nếu không được cấp cứu kịp thời. Biến

chứng chèn ép các tạng xung quanh thường muộn, khi kích thước khối u lớn. U chèn ép bàng quang gây đái rất, chèn ép trực tràng gây táo bón, chèn ép niệu quản gây ứ nước bể thận, thậm chí chèn ép tĩnh mạch chủ dưới gây phù hai chi dưới, cổ trướng. Một số trường hợp u nang buồng trứng có thể biến chứng gây ung thư hóa, tuy nhiên, tỉ lệ này rất nhỏ.



Với u nang cơ năng thì có thể không cần điều trị. Còn với u nang thực thể, bác sĩ thường chỉ định các loại hormone sinh dục hoặc thuốc ngừa thai, tuy nhiên, thuốc có thể gây nhiều tác dụng phụ. Nếu khối u trên 5cm, bệnh nhân có thể được chỉ định phẫu thuật.

Hiện nay, nhiều bác sĩ và bệnh nhân có xu hướng lựa chọn sử dụng các sản phẩm nguồn gốc thiên nhiên, an toàn, đã được khẳng định qua nhiều hội thảo khoa học uy tín, trong đó nổi bật là thực phẩm chức năng Nga Phụ Khang. Với thành phần chính là cây trinh nữ hoàng cung giúp giảm kích thước và ức chế sự phát triển của khối u, kết hợp với một số dược liệu quý khác như: hoàng kỳ, hoàng cầm, khương hoàng... Nga Phụ Khang có tác dụng thu nhỏ kích thước khối u, phòng ngừa, hỗ trợ điều trị, ngăn chặn tái phát và hạn chế biến chứng của u nang buồng trứng.

Để tránh những biến chứng nguy hiểm từ u nang buồng trứng, người bệnh nên uống Nga Phụ Khang thường xuyên, đồng thời, cần có cuộc sống lành mạnh, ăn uống, sinh hoạt hợp lý.

Điện thoại tư vấn:

04.37757066 / 08.39770707

BIẾN CỐ (Tiếp theo tr.39)

Diệm đang phải hồi hải tặc cường trang bị chiến tranh. Cậu thấy đó, cái máy chém thời Trung Cổ không thể thắng được ý chí của dân tộc là thống nhất đất nước. Cả miền Nam đang chuyển mình và chúng ta ở đây bao lâu nay chính là để giữ cho ngọn lửa đấu tranh còn cháy. Giờ ngọn lửa ấy cháy lên rồi. Một khi ngọn lửa ấy đã bùng lên, tình thế sẽ chuyển xoay nhanh đến không ngờ... Chuyện Nhu phải thay đổi chính sách Khu Trù Mật sang chính sách Ấp Chiến Lược đã cho thấy điều ấy. Khi mà mô hình kiểm soát xã hội quân sự bị giảm cấp, điều ấy đồng nghĩa với sự lớn mạnh của cách mạng miền Nam.

- Theo tôi thì điều anh nói chỉ đúng một phần thôi. Sự chuyển đổi từ quốc sách Khu Trù Mật sang mô hình Ấp Chiến Lược của ông Nhu chỉ là sự thể hiện việc *đánh giá lại* thực trạng chứ không phải là sự thay đổi do tương quan quân sự - chính trị giữa chính quyền Sài Gòn với cách mạng miền Nam tác động đâu - Thúy cười - Tôi nhớ hồi năm 1947, sau khi Pháp thất bại ở Việt Bắc, anh đã phê bình tôi khi tôi sửa câu khẩu hiệu ở ty điệp báo trung ương từ "tích cực cầm cự, xây dựng lực lượng, chuẩn bị phản công" thành "xây dựng lực lượng, chuẩn bị phản công".

- Ra là cậu vẫn còn nhớ lần kiểm thảo ấy sao? - Trung Ban cười - Thù dai thế?

- Không phải thù dai - Thúy bâng khuâng - Chỉ là tự dưng nhớ lại thôi, vì chính anh có thể đang lặp lại niềm hân hoan không tưởng ấy. Từ năm 1947 đến năm 1954 dài những bảy năm đấy. Và tôi vào đây cũng đã bảy năm rồi. Mỗi thời một khác, trước đối thủ mới là Mỹ, tôi sợ chia cắt vẫn sẽ kéo dài. Mỗi lần giáp tết, nhớ Hà Nội lại càng thêm ray rứt khó chịu. Chiến tranh chứ có phải bóng đá đâu mà có chuyện nghỉ giữa hai hiệp đấu? Chẳng lẽ chịu đựng gian khổ chín năm ròng, không cố thêm vài năm nữa cho một thắng lợi vẹn tròn hơn...

- Cậu bắt đầu lệch lạc quan điểm rồi đấy - Trung Ban nghiêm giọng - Tổ hỏi thẳng nhé. Cậu nản lòng rồi phải không?

- Không! - Thúy quắc mắt - Nhưng hẳn anh cũng hiểu rằng đối với tôi thì anh chính là quê hương Thanh Hóa, là Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, là Đảng. Tại sao tôi không thể bày tỏ tất cả cảm xúc của mình chứ? Anh có biết tôi thèm được mặc quân phục về quốc đoàn để theo đoàn quân về Hà Nội đến mức nào không? Thế mà vào cái hôm ấy, tôi lại rút vào một góc trên gác nhà thuê ở Hàng Đào, nhìn quân ta tiến vào qua khe cửa sổ... Rồi tôi lại phải trốn chui trốn nhủi xuống Hải Phòng để kịp chuyển tàu cuối trước hạn ba trăm ngày để vào Nam, không dám gặp mặt ai trong gia đình để từ biệt. Nhận cấp bậc đại úy đồng hóa của địch, bao lâu nay tôi quên luôn cả lời bài lãnh tụ ca mà chỉ nhớ mỗi khúc ca tri ân Ngô Tổng thống, nói hay cười với ai cũng phải dò xét trước sau từng điểm nhỏ... Chỉ có khi gặp người của mình, tôi mới lại đúng là tôi... Vậy mà sao những khoảnh khắc được là mình ấy ngắn ngủi quá. Giá như tôi có gia đình, người thân bên cạnh để còn có một điểm tựa mà chia sẻ từng niềm vui, từng nghĩ suy trong công việc, dù chỉ là rất nhỏ nhoi...

- Và cũng sẽ dẫn theo nguy cơ bị lộ rất lớn, tăng thêm nguy hiểm cho tổ chức đồng thời cũng khiến cậu thêm mất tập trung đối phó với kẻ thù - Trung Ban bổ sung không một chút hài hước - Bảy năm trước, cơ quan đã nhìn thấy cậu vào Nam với tình trạng độc thân thì thích hợp hơn...

- Nhưng bảy năm sau, lợi thế đơn thân của tôi đang dần trở thành nguy cơ để rơi vào diện tình nghi. Một quý ông đã ba mươi lăm tuổi vẫn sống một mình, điều ấy chỉ thích hợp nếu bình phong hoạt động là tu viện - Thúy cười buồn.

- Cậu lại trêu trợt rồi - Trung Ban bật cười khi nhận ra người đối thoại đã đọc thấy suy tư của mình ban nãy - Vậy cậu yêu cầu tổ chức cưới vợ cho cậu phải không?

- Không! - Thúy lắc đầu - Tôi... chỉ muốn bớt cô đơn. Hay đúng hơn, tôi muốn tỏ bày với anh cái sự yếu đuối này để rồi lại quên nó đi trước khi quay lại cùng công việc.

- Không phải là yếu đuối đâu, đồng

chí Thúy! - Trung Ban đặt tay lên vai người bạn chiến đấu, đáp lại bằng một giọng ấm áp lạ thường - Đó là tình cảm thiêng liêng cao quý đáng tôn trọng với con người, vì vậy không nên quên. Vì tôi sẽ đưa ra yêu cầu này với lãnh đạo...

... Trên đường về, Trung Ban mãi suy nghĩ về việc sắp xếp điều mình dự tính sao cho hợp lý nhất. Chỉ đến khi qua đầu đường Hiền Vương, trực giác của người hoạt động bí mật chợt như một luồng điện lóe lên trong đầu, khiến Trung Ban dự cảm về một điều gì đó bất an. Thận trọng và bình tĩnh, Trung Ban cho chiếc Sachs của mình vòng theo bùng binh Cộng Hòa và quay về hướng Gia Định theo đường Yên Đỗ. Vừa ngang trung tâm Đắc Lộ, Trung Ban ngoặt vào con hẻm nhỏ ngoằn ngoèo để ra đến cầu Trương Minh Giảng... Mọi chuyện vẫn bình thường chẳng có gì khác lạ, vẫn người và xe cộ cùng chuyện đón tết xôn xao... Có lẽ chỉ vì mình mãi băn khoăn về tình trạng của Lê Thúy mà sinh ra lo nghĩ vẩn vơ. Nhưng sao mà không lo được chứ? Việc hai thành viên có quan hệ gia đình cùng hoạt động trong một lưới tuy có lợi cho chuyện truyền đạt chỉ thị, liên lạc báo cáo nhưng cũng khiến cho nguy cơ đổ vỡ gia tăng - Trung Ban mau chóng quên đi cảm giác bất an vừa chợt đến với mình để tiếp tục mạch suy nghĩ về đồng đội - "Dù mạo hiểm đến đâu, cũng phải cố tinh thần đồng chí mình. Hơn nữa, về nghiệp vụ thì đây cũng là một biện pháp trước mắt nhằm bảo vệ an toàn cho bình phong hoạt động của Thúy".

Tiếc rằng trực giác của Trung Ban đã không hề đánh lừa anh. Dự cảm bất an vừa rồi là chính xác vì anh đã vô tình bị một tên phản bội nhìn thấy. Việc Trung Ban "cắt đuôi" được chỉ là do may mắn, bởi tên phản bội nọ chưa thạo đường sá Sài Gòn.

----- (Còn tiếp)

(1) Lấy từ câu "Hổ Mã Tê Bắc Phong, Việt Diệu Sào Nam Chi": Nghe gió Bắc thổi ngựa Hổ hí, chim Việt chọn cành đậu quay về hướng Nam. Ý nói tâm trạng nhớ quê cũ của người xa xứ.



VỪA KHÍT

Hai vợ chồng già ngồi nói chuyện với nhau: "Bà xem rằng tôi thế nào rồi?"

- Không tệ đâu, được cái đều và khít.

- Thật sao?

- Vâng! Hàm trên 2, 4, 6 hàm dưới 3, 5, 7, ngậm lại vừa khít.

VIỆT HÙNG (st)

TẠI SAO...?

- Bố ơi, tại sao gà trống cứ gáy inh ỏi lên vào buổi sáng?

- Vì đến tối, nó không được phép mở mồm, con ạ!

GIA BẢO (st)

TUYỆT VỜI..

- Thưa bà, con trai của bà quả là một đứa trẻ tuyệt vời. Vừa đặt lưng xuống, nó đã ngủ ngay lập tức, không nói một tiếng nào, ai nói gì cũng mặc, các bạn có thét lên cũng kệ.

- Chắc! Giống hệt bố nó.

LÝ SỰ (st)

THƠ VUI! CHUYỆN "LÁCH - LUỒN..."

Cửa hẹp thì phải lách
Mới lọt vào bên trong
Và biết bao chuyện "lách"
Xin kể ra mấy dòng...

Luật mới được ban ra
Săm soi từng "kẻ hở"
Bày mưu kế "lách" qua
Nhiều phen ông vô bờ!

Không làm ăn chân chính
Chăm chăm "chạy - lách - luồn"
Làm nghèo thêm đất nước
Miễn là mình "ấm thân"!

Một ngày kia đổ nợ
Hối hận muộn mất rồi
Xin thẳng tay nghiêm trị
Kiểu làm trò "trời ơi"!

ĐÀO XUYỀN ĐƯỜNG
(Sóc Trăng)

Ô CHỮ TGM 42

1		2			3		4	5	
					E			U	
6					O		B	A	8
					9				
10					L				
				11		12			
				D	A	N			
14	H			16					
	E								
17	O								

HÀNG NGANG

1. Tác phẩm nổi tiếng của nhà văn Brazil Bernardo Guimarães, chuyện kể về người hầu gái đáng thương.

6. Cô ca sĩ từng đoạt giải nhất cuộc thi Tiếng hát truyền hình TP.HCM năm 1992.

7. Loài hoa màu trắng, nở vào mùa xuân, có nhiều ở vùng núi Tây Bắc.

9. Các Tiểu vương quốc Arập Thống nhất (Tiếng Anh, viết tắt).

10. Tiểu thuyết của nhà văn Nguyễn Ngọc Tư, xuất bản năm 2012.

12. Trong huy hiệu của thành phố Forsand ở Na Uy (Norway) có hình loài chim này.

13. "... khả y tai trâu" (thành ngữ).

14. Vai diễn của Anh Thư trong phim *Hồn Trương Ba, da hàng thịt*.

16. Một trong Tứ đại mỹ nhân của Trung Quốc thời xưa.

ĐÁP ÁN SUDOKU TGM 41

7	4	8	1	9	2	5	6	3
1	3	6	5	7	4	2	9	8
5	2	9	6	3	8	4	1	7
3	6	1	8	4	9	7	5	2
4	7	5	2	1	6	3	8	9
9	8	2	3	5	7	6	4	1
6	9	3	7	8	5	1	2	4
8	5	7	4	2	1	9	3	6
2	1	4	9	6	3	8	7	5

17. Trưởng nhóm ban nhạc huyền thoại The Beatles.

HÀNG DỌC

1. Sản lượng đạt được trên một đơn vị diện tích gieo trồng, trong một đơn vị thời gian nhất định.

2. Người anh hùng được nhân dân tôn là Bình Tây Đại Nguyên Soái.

3. Thủ đô của Hàn Quốc.

4. Quốc gia có tên miền Internet là.Uz và mã số điện thoại là +998.

5. Con vật đội bia tiến sĩ trong Văn Miếu - Quốc Tử Giám, Hà Nội.

8. Huyện thuộc tỉnh Cà Mau, được đặt theo tên của một người anh hùng liệt sĩ.

11. Tập đoàn sản xuất chip máy tính lớn nhất thế giới.

15. Con vật ứng với năm Hợi trong 12 con giáp.

THANH VŨ



Đón dâu mùa lũ - LÝ SỰ (st)

NẤM LINH CHI ĐỎ CƯỜNG DÀI CÁT TIÊN

GANODERMA NEO-JAPONICUM
(NẤM TỰ NHIÊN)



Nấm Linh chi đỏ sậm cường dài Cát Tiên (*ganoderma neo-japonicum*) là loại nấm dược liệu quý phát hiện trong quá trình điều tra khảo sát khu hệ Nấm lớn của Vườn Quốc gia Cát Tiên và vùng phụ cận, được phòng thí nghiệm nấm Cát Tiên nghiên cứu định danh và mô tả.

Nấm có nguồn gốc hoàn toàn thiên nhiên, được thu hái và sấy ở nhiệt độ tiêu chuẩn, đảm bảo không bị nhiễm các loại nấm độc.

GIÁ TRỊ

Cách đây khoảng 2000 năm, Linh chi đã được xếp vào hàng thượng dược trong sách “Thần nông bản thảo”. Danh y Lý Thời Trân của Trung Quốc vào giữa thế kỷ thứ XVI chia chúng làm 6 loại theo màu sắc gọi là “Lục bảo Linh chi” gồm có Thanh chi, Hồng chi, Hoàng chi, Bạch chi, Hắc chi và Tử chi. Ở Việt Nam, Hải Thượng Lãn Ông từng nhắc tới Linh chi trong sách thuốc của mình, còn Lê Quý Đôn thì gọi Linh chi là “nguồn sản vật quý hiếm của đất rừng Đại Nam”. Theo y học cổ truyền phương đông thì Linh chi có tác dụng chính như sau:

- Kiện não (Làm cho sáng suốt minh mẫn)
- Bảo can (Bảo vệ gan)
- Cường tâm (Thêm sức cho tim)
- Cường phế (Thêm sức cho phổi)
- Giải độc (Giải tỏa trạng thái nhiễm độc)
- Giải cảm (Giải tỏa trạng thái dị cảm)
- Trường sinh (Sống lâu tăng tuổi thọ)

Hai nhóm hoạt chất quan trọng được tìm thấy trong Linh chi là Polysaccharide và Tripenoid, y học hiện nay đã tìm ra cơ chế tác động của chúng lên cơ thể con người, từ đó lý giải được các tính chất dược liệu của Linh chi. Theo các nghiên cứu này thì các hoạt chất có trong Linh chi tác dụng chủ yếu lên hệ miễn dịch của con người, làm kích hoạt và hoạt hóa các tế bào miễn dịch như tế bào B, T và các đại thực bào, v.v... Làm các tế bào này trở nên nhạy bén hơn trong việc tìm diệt và chống lại các tác nhân gây hại đến cơ thể (như vi khuẩn, vi rút,...) Vì vậy, Linh chi có hiệu quả cao trong việc phòng bệnh, hỗ trợ điều trị và điều trị với nhiều bệnh nan y như: ung thư, tiểu đường, viêm gan, v.v

CÁCH SỬ DỤNG

Có rất nhiều cách sử dụng Linh chi (theo tư vấn của bác sỹ hoặc theo các bài thuốc Đông y). Có thể sử dụng riêng hoặc kết hợp với các loại dược thảo khác để nâng cao hiệu quả sử dụng. Cách thông thường nhất có thể sử dụng 10-15g Linh chi khô, cắt lát mỏng cho vào 1-1,5 lít nước. Đun sôi 15-20 phút để các hoạt chất nấm trích ly hết vào nước. Sử dụng trong ngày thay nước uống.

LƯU Ý

Do được thu hái từ thiên nhiên nên trước khi sử dụng nên rửa qua với nước sạch. Thường xuyên kiểm tra tránh trường hợp nấm bị mốc và phơi lại nấm khi cần thiết.

LIÊN HỆ

TẠP CHÍ

Thế giới Mới

Ban Kinh tế - Truyền thông - Nhóm nghiên cứu nấm.
322 Điện Biên Phủ, phường 11, quận 10, TP. Hồ Chí Minh.
Điện thoại: 0903.640.440



Chứng nhận của FDA Hoa Kỳ
Cam Kết Chất Lượng Điều trị



1 Giờ

1 Lần duy nhất

Giảm 1 size quần

Trẻ hóa da

Nâng cơ mặt

Xóa nhăn mắt, mặt, cổ



Đặc Trị Thẩm Mỹ Công Nghệ Cao

THẨM MỸ QUỐC TẾ BALLY

Địa chỉ: 463 Kim Mã - Ba Đình - Hà Nội

Tel: 043 724 6690 - 043 724 6691 - 0945 36 8989 Website: www.thammyquoctebally.com

CHUYÊN NGHIỆP TRONG CÁC DỊCH VỤ : GIẢM BÉO, XÓA NHĂN, TRẺ HÓA DA, XÓA NÁM - TÀN NHANG , ĐIỀU TRỊ MỤN, TRIỆT LÔNG VĨNH VIỄN ...